

T.C.
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

**VAN KENTİ CUMHURİYET CADDESİNİN YENİDEN DÜZENLENMESİNDE
KULLANICI TERCİHLERİNİN BELİRLENMESİ VE TASARIM
ÖRNEKLERİNİN ÖNERİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN: Ömer Faruk AYTİN
DANIŞMAN: Prof. Dr. Şevket ALP

VAN-2019

T.C.
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

**VAN KENTİ CUMHURİYET CADDESİNİN YENİDEN DÜZENLENMESİNDE
KULLANICI TERCİHLERİNİN BELİRLENMESİ VE TASARIM
ÖRNEKLERİNİN ÖNERİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN: Ömer Faruk AYTİN

VAN-2019

KABUL VE ONAY SAYFASI

Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. Şevket ALP danışmanlığında, Ömer Faruk AYTİN tarafından sunulan “**Van Kenti Cumhuriyet Caddesinin Yeniden Düzenlenmesinde Kullanıcı Tercihlerinin Belirlenmesi Ve Tasarım Örneklerinin Önerilmesi**” isimli bu çalışma Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri gereğince ...../...../..... tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Şevket ALP

İmza:

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERGEN

İmza:

Üye: Dr Öğr Üyesi Pınar BOSTAN

İmza:

Üye:.....

İmza:

Üye:.....

İmza:

Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../..... tarih ve ..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

İmza

.....
Enstitü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Ömer Faruk AYTİN

ÖZET

VAN KENTİ CUMHURİYET CADDESİNİN YENİDEN DÜZENLENMESİNDE KULLANICI TERCİHLERİNİN BELİRLENMESİ VE TASARIM ÖRNEKLERİNİN ÖNERİLMESİ

AYTİN, Ömer Faruk
Yüksek Lisans Tezi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Şevket ALP
Ağustos 2019, 163 sayfa

Yoğun yapılaşmadan dolayı, kent halkının faydalanabileceği açık yeşil alan miktarının kısıtlı olduğu bir gerçektir. Büyüyen kentlerle birlikte artan nüfus miktarı da bu alanların yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, kentlerde daha yaşanabilir mekanların oluşturulmasında, yol kenarlarının yeşillendirilmesinin katkıları yadsınamaz. Yol kenarlarında yapılan ağaçlandırma çalışmaları, insanlar için hem estetik hem de fonksiyonel yönden oldukça faydalıdır.

Bu çalışmada; öncelikle yol kenarlarının ağaçlandırılmasının işlevi ve kent halkına katkıları incelenmektedir. Yol kenarlarının yeşillendirilmesinde kullanılacak bitki türlerinin doğru seçimi ve ağaç dikimlerinin doğru yapılması gerektiği hakkında bilgiler verilmektedir.

Bu doğrultuda Van Cumhuriyet Caddesinin mevcut yol kenarı ağaçlandırması incelenmektedir. Kentsel tasarım açısından daha sağlıklı ve nitelikli bir cadde ağaçlandırması için çalışma alanında anket çalışması ve yüz yüze görüşmeler yapıldı. Elde edilen sonuçlar tablolar halinde incelendi ve halkın katılımı ile beraber uzman görüşleri sonucu uygun tasarım kriteri geliştirildi.

Anahtar kelimeler: Açık yeşil alanlar, Ana arterler, Cumhuriyet Caddesi, Van, Yol bitkilendirmesi.

ABSTRACT

THE DETERMINATION OF USER PREFERENCES WHILE REDESIGNING THE CUMHURİYET STREET OF CITY VAN AND PROPOSING THE SAMPLE PROJECTS

AYTİN, Ömer Faruk
M. Sc. Thesis, Landscape Architecture Department
Supervisor: Prof. Dr. Şevket ALP
August 2019, 163 pages

It is a fact that the amount of green space available to the people of the city is limited due to the intensive construction. The growing population along with the growing cities causes these areas to be insufficient. Therefore, the contribution of greening the roadsides in the creation of more livable spaces in cities cannot be denied. The afforestation works on the sides of the roads are very beneficial for people both aesthetically and functionally.

In this study; First of all, the function of the afforestation of the roadsides and their contributions to the city people are examined. Information is given about the correct selection of plant species to be used in the greening of road sides and the correct planting of trees.

In this direction, the existing roadside afforestation of Van Cumhuriyet Street is examined. Surveys and face-to-face interviews were conducted in the study area for a healthy and qualified street afforestation in terms of urban design. The results obtained were analyzed in tables. the suitable design criterion was developed with the participation of the public and expert opinions.

Keywords: Light green areas, Main arteries, Cumhuriyet Street, Van, Road planting.

ÖN SÖZ

Van Cumhuriyet Caddesi'nin mevcut durumunun değerlendirilmesi ve kullanıcılar ile uzmanların katılımı ile yürütülen bu çalışmada, yol bitkilendirilmesinde halkın beklentisi, kentin en değerli caddelerden biri olan Cumhuriyet Caddesini bitkisel tasarım anlamında iyi bir noktaya taşıyabilmek adına bu çalışma yapılmıştır. Anket sonuçlarına göre halkın beklentilerine uygun bir tasarım geliştirilmiştir. Yapılan bu çalışmada Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmada, yüksek lisans öğrenimim ve tez çalışmam boyunca bana önemli katkılarda bulunan, sabır gösteren ve tezimi tamamlama bilmem için yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Şevket ALP'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Yüksek lisans öğrenimim boyunca fikirleriyle yol gösteren ve her koşulda desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Dr. Öğr. Üye. Onur ŞATIR, Dr. Öğr. Üye. Feran AŞUR, Dr. Öğr. Üye. Pınar BOSTAN ve Dr. Öğr. Üye. Emel BAYLAN'a teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Araştırmanın anketlerinin değerlendirmesinde yardımcı olan Sayın Dr. Öğr. Üye. Hilmi Ekin OKTAY'a çok teşekkür ederim.

Tezimin son zamanlarında üstün sabır gösteren, her an'ımda yanımda olan ve desteğini esirgemeyen sevgili eşim Seval AYTİN'e ve çok sevdiğim kızlarım Aze&Ezo'ya sevgilerimle.

2019

Ömer Faruk AYTİN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
ÇİZELGELER LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR	xvii
EKLER DİZİNİ.....	xix
1. GİRİŞ.....	1
2. KAYNAK BİLDİRİŞLERİ	5
2.1. Yol Ağaçlarının Tarihi Gelişimi	5
2.2. Yol Ağaçlarının İşlevi Ve Yaşam Kalitesine Katkısı	6
2.2.1. Ekolojik Etkiler.....	7
2.2.2. Psikolojik Etkiler.....	7
2.2.3. Ekonomik Etkiler.....	8
2.3. Dünyada Bazı Önemli Caddelerin Yol Ağaçlandırma Örnekleri	18
2.4. Kent İçi Yol Ağaçlandırma Kriterleri	23
2.4.1. Araç Yollarında Ağaç Türü Seçimi	24
2.4.2. Yol Ağaçlandırmasında Uygun Fidan Standardı	26
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	31
3.1. Materyal	31
3.2. Yöntem.....	41
4. BULGULAR	47
4.1. Anket Çalışmasının Değerlendirilmesi	47
4.2. Halkın Katılımı Analizi	51
4.2.1. Katılımcıların Demografik Yapısının Değerlendirilmesi	51
4.2.1.1. Yaş.....	51
4.2.1.2. Cinsiyet.....	52
4.2.1.3. Eğitim Durumu.....	52

	Sayfa
4.2.1.4. Meslek	53
4.2.1.5. Aylık Gelir Durumu	53
4.2.1.6. Halkın Katılım Genel Değerlendirme	54
4.2.2. Halkın Katılımı Anketi Ki-Kare Analizi	56
4.2.2.1. Yaş.....	56
4.2.2.2. Cinsiyet.....	67
4.2.2.3. Eğitim Durumu.....	80
4.2.2.4. Meslek	90
4.2.2.5. Aylık Gelir Durumu	107
4.3. Uzman Görüşleri Analizi	120
4.3.1. Katılımcıların Demografik Yapısının Değerlendirilmesi	120
4.3.1.1. Yaş.....	120
4.3.1.2. Cinsiyet.....	121
4.3.1.3. Eğitim Durumu.....	121
4.3.1.4. Meslek Gurupları.....	122
4.3.1.5. Aylık Gelir Durumu	122
4.3.1.6. Mesleki Deneyim	123
4.3.1.7. Uzman Katılımı Genel Değerlendirme	123
4.3.2. Uzman Katılımı Anketi Ki-Kare Analizi.....	124
4.3.2.1. Yaş.....	124
4.3.2.2. Cinsiyet.....	130
4.3.2.3. Eğitim Durumu.....	131
4.3.2.4. Meslek Gurupları.....	136
4.3.2.5. Aylık Gelir Durumu	139
4.3.2.6. Mesleki Deneyim	142
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	151
5.1. Öneri Proje (AutoCAD Çizimi).....	153
KAYNAKLAR.....	159
EKLER	161
ÖZ GEÇMİŞ.....	163

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 2.1. Yol ağaçlarının yaşam kalitesine katkısı	9
Çizelge 2.2. Wilson tarafından kentleşmenin neden olduğu iklimsel değişiklikler belirtilmiştir	16
Çizelge 2.3. Seçkin tarafından kentlerde kullanımı uygun bitki türleri, özellikleri ve kullanım yeri	27
Çizelge 3.1. Van ili yıllık ortalama yağış miktarının aylara dağılımı	34
Çizelge 3.2. Van ili yıllık ortalama sıcaklık miktarının aylara dağılımı	34
Çizelge 4.2.1.6. Genel Değerlendirme	54
Çizelge 4.2.2.1.1. Yaş ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi.....	57
Çizelge 4.2.2.1.2. Yaş ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi.....	58
Çizelge 4.2.2.1.3. Yaş ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi.....	59
Çizelge 4.2.2.1.4. Yaş ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi.....	60
Çizelge 4.2.2.1.5. Yaş ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi	61
Çizelge 4.2.2.1.6. Yaş ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi.....	62
Çizelge 4.2.2.1.7. Yaş ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi.....	63
Çizelge 4.2.2.1.8. Yaş ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi	64
Çizelge 4.2.2.1.9. Yaş ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi.....	65
Çizelge 4.2.2.1.10. Yaş ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi.....	66
Çizelge 4.2.2.2.1. Cinsiyet ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi.....	68
Çizelge 4.2.2.2.2. Cinsiyet ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi.....	69
Çizelge 4.2.2.2.3. Cinsiyet ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi	70
Çizelge 4.2.2.2.4. Cinsiyet ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi.....	71
Çizelge 4.2.2.2.5. Cinsiyet ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi.....	72

Çizelge	Sayfa
Çizelge 4.2.2.2.6. Cinsiyet ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi.....	72
Çizelge 4.2.2.2.7. Cinsiyet ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi.....	73
Çizelge 4.2.2.2.8. Cinsiyet ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi.....	74
Çizelge 4.2.2.2.9. Cinsiyet ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi.....	75
Çizelge 4.2.2.2.10. Cinsiyet ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi	76
Çizelge 4.2.2.2.11. Cinsiyet ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi	77
Çizelge 4.2.2.2.12. Cinsiyet ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi	78
Çizelge 4.2.2.2.13. Cinsiyet ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi	79
Çizelge 4.2.2.3.1. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi.....	81
Çizelge 4.2.2.3.2. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi.....	82
Çizelge 4.2.2.3.3. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi.....	83
Çizelge 4.2.2.3.4. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi	84
Çizelge 4.2.2.3.5. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi.....	85
Çizelge 4.2.2.3.6. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi.....	86
Çizelge 4.2.2.3.7. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi.....	88
Çizelge 4.2.2.3.8. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi	89
Çizelge 4.2.2.4.1. Meslek ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi	91
Çizelge 4.2.2.4.2. Meslek ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi	93
Çizelge 4.2.2.4.3. Meslek ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi	94
Çizelge 4.2.2.4.4. Meslek ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi	95
Çizelge 4.2.2.4.5. Meslek ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi	96
Çizelge 4.2.2.4.6. Meslek ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi	97
Çizelge 4.2.2.4.7. Meslek ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi	98

Çizelge	Sayfa
Çizelge 4.2.2.4.8. Meslek ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi	99
Çizelge 4.2.2.4.9. Meslek ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi	100
Çizelge 4.2.2.4.10. Meslek ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi	102
Çizelge 4.2.2.4.11. Meslek ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi	103
Çizelge 4.2.2.4.12. Meslek ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi	104
Çizelge 4.2.2.4.13. Meslek ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi	105
Çizelge 4.2.2.5.1. Aylık Gelir ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi.....	108
Çizelge 4.2.2.5.2. Aylık Gelir ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi	109
Çizelge 4.2.2.5.3. Aylık Gelir ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi.....	110
Çizelge 4.2.2.5.4. Aylık Gelir ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi.....	111
Çizelge 4.2.2.5.5. Aylık Gelir ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi	112
Çizelge 4.2.2.5.6. Aylık Gelir ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi.....	113
Çizelge 4.2.2.5.7. Aylık Gelir ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi.....	114
Çizelge 4.2.2.5.8. Aylık Gelir ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi.....	115
Çizelge 4.2.2.5.9. Aylık Gelir ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi.....	116
Çizelge 4.2.2.5.10. Aylık Gelir ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi.....	117
Çizelge 4.2.2.5.11. Aylık Gelir ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi.....	118
Çizelge 4.2.2.5.12. Aylık Gelir ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi.....	119
Çizelge 4.3.1.1. Uzman Katılımcılar	124
Çizelge 4.3.2.1.1. Yaş ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi.....	125
Çizelge 4.3.2.1.2. Yaş ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi.....	126
Çizelge 4.3.2.1.3. Yaş ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi.....	127
Çizelge 4.3.2.1.4. Yaş ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi.....	128

Çizelge	Sayfa
Çizelge 4.3.2.1.5. Yaş ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi.....	129
Çizelge 4.3.2.1.6. Yaş ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi.....	129
Çizelge 4.3.2.3.1. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi.....	132
Çizelge 4.3.2.3.2. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi.....	132
Çizelge 4.3.2.3.3. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi.....	133
Çizelge 4.3.2.3.4. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi.....	134
Çizelge 4.3.2.3.5. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi	135
Çizelge 4.3.2.3.6. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi.....	136
Çizelge 4.3.2.4.1. Meslek ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi	137
Çizelge 4.3.2.4.2. Meslek ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi	138
Çizelge 4.3.2.5.1. Aylık Gelir ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi.....	140
Çizelge 4.3.2.5.2. Aylık Gelir ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi.....	141
Çizelge 4.3.2.6.1. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi	143
Çizelge 4.3.2.6.2. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi	144
Çizelge 4.3.2.6.3. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi	145
Çizelge 4.3.2.6.4. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi	146
Çizelge 4.3.2.6.5. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi	147
Çizelge 4.3.2.6.6. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi	147

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1. Ağaçlarla ölçek etkisi	10
Şekil 2.2. Farklı tür bitkiler ile mekanda çeşitlilik yaratma	12
Şekil 2.3. Yol ağaçlarının vurgulama etkisi	14
Şekil 2.4. Yaya ve taşıt trafiğinin ayrılması	14
Şekil 2.5. Yolların gölgelenmesi	15
Şekil 2.6. Ağaçların yalıtım işlevi	17
Şekil 2.7. Cours Mirabeau Caddesi'nden görüntü.....	19
Şekil 2.8. Richard Road Caddesi'nden görüntü	19
Şekil 2.9. Rambia de Catalunya Caddesi'nden görüntü	20
Şekil 2.10. Ringstrasse Caddesi.....	21
Şekil 2.11. Champs-Elysees Caddesi	21
Şekil 2.12. Çınar Allesi Bahçeköy Yolu	22
Şekil 2.13. Azerbaycan Bulvarı.....	23
Şekil 3.1. Türkiye fiziki haritasında Van ilinin konumu	32
Şekil 3.2. Van ve ilçeleri Fiziki haritası	32
Şekil 3.3. Cumhuriyet Caddesi Hükümet Konağı önü mevcut durum	36
Şekil 3.4. Cumhuriyet Caddesi Tekel Binası önü mevcut durum	36
Şekil 3.5. Cumhuriyet Caddesi Tekel Binası civarı mevcut durum	37
Şekil 3.6. Cumhuriyet Caddesi Türkiye Finans Bankası önü mevcut durum.....	37
Şekil 3.7a. Deniz Bank Önü Caddeye Genel Bakış.....	38
Şekil 3.7b. Deniz Bank Karşısından Caddeye Genel Bakış	38
Şekil 3.8. Cumhuriyet Caddesi Merkez Bankası önü mevcut durum.....	39

Şekil	Sayfa
Şekil 3.9. Cumhuriyet Caddesi Ziraat Bankası önü mevcut durum	39
Şekil 3.10. Kuzey-Güney yönünden caddenin eski görüntüsü	40
Şekil 3.11. Güney-Kuzey yönünden caddenin eski görüntüsü	40
Şekil 3.12. Cumhuriyet Caddesi imar planı	41
Şekil 3.13. Cumhuriyet Caddesi Google Earth görüntüsü	41
Şekil 3.14. Cumhuriyet Caddesi halihazır durumu	42
Şekil 3.15. Beyaz renkli çiçeklerin tasarım modelleri (a-b-c-d)	45
Şekil 3.16. Mor renkli çiçeklerin tasarım modelleri (a-b)	45
Şekil 3.16. Mor renkli çiçeklerin tasarım modelleri (c-d)	46
Şekil 3.17. Kırmızı renkli çiçeklerin tasarım modelleri (a-b-c-d)	46
Şekil 4.1. Fotoğraf 1	47
Şekil 4.2. Fotoğraf 2	47
Şekil 4.3. Fotoğraf 3	48
Şekil 4.4. Fotoğraf 4	48
Şekil 4.5. Fotoğraf 5	48
Şekil 4.6. Fotoğraf 6	48
Şekil 4.7. Fotoğraf 7	49
Şekil 4.8. Fotoğraf 8	49
Şekil 4.9. Fotoğraf 9	49
Şekil 4.10. Fotoğraf 10	49
Şekil 4.11. Fotoğraf 11	50
Şekil 4.12. Fotoğraf 12	50
Şekil 4.13. Fotoğraf 13	50

Şekil	Sayfa
Şekil 4.2.1.1. Katılımcıların Yaş Aralığı Diyagramı	51
Şekil 4.2.1.2. Katılımcıların Cinsiyet Diyagramı	52
Şekil 4.2.1.3. Katılımcıların Eğitim Durumları Diyagramı	52
Şekil 4.2.1.4. Katılımcıların Meslek Gurupları Diyagramı	53
Şekil 4.2.1.5. Katılımcıların Gelir Durumu Diyagramı	53
Şekil 4.14. En çok tercih edilen Fotoğraf 10	55
Şekil 4.15. İkinci sırada tercih edilen Fotoğraf 2	55
Şekil 4.3.1.1. Uzman Katılımcıların Yaş Aralığı Diyagramı	120
Şekil 4.3.1.2. Uzman Katılımcıların Cinsiyet Diyagramı.....	121
Şekil 4.3.1.3. Uzman Katılımcıların Eğitim Durumları Diyagramı	121
Şekil 4.3.1.4. Uzman Katılımcıların Meslek Gurupları Diyagramı	122
Şekil 4.3.1.5. Uzman Katılımcıların Gelir Durumu Diyagramı	122
Şekil 4.3.1.6. Uzman Katılımcıların Meslek Deneyimleri Diyagramı	123
Şekil 5.1. Ağaç köklerine uygun alana bırakılmaması	152
Şekil 5.2a. Cumhuriyet Caddesi Beşyol Meydanı	153
Şekil 5.2b. Cumhuriyet Caddesi Soydan Kavşağı.....	154
Şekil 5.3. Cumhuriyet Caddesi döşeme detayı	155
Şekil 5.4. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirmenin yapılmadığı alanlar	155
Şekil 5.5. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 1	156
Şekil 5.6. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 2	156
Şekil 5.7. Cumhuriyet Caddesi mevcut durum.....	157
Şekil 5.8. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 3	157
Şekil 5.9. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 4	158

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler

Açıklama

°C

Derece Santigrat

m²

Metrekare

χ^2

Ki-kare

°

Derece

'

Dakika

Simgeler

Açıklama

MGM

Meteoroloji Genel Müdürlüğü

EKLER DİZİNİ

	Sayfa
Ek 1. Anket formu	161
Ek 2. CD (Öneri proje çizimi (AutoCAD) ve 3d görseller)	162

1. GİRİŞ

İnsan yaşamının büyük bir kısmının geçtiği kentsel mekânlar her geçen gün büyümekte ve ruhsal ve fiziksel sorunlar da artmaktadır. Büyüyen kentler ile birlikte artan nüfus ve araç sahipliği yolların önemini artırmaktadır. Kentsel yaşamda gün geçtikçe etkisi artan ve hareketli mekânlar olarak tanımlanan yollar, kentsel tasarım alanında önemi her geçen gün artmaktadır. Kentlerin daha yaşanabilir mekanların oluşturulmasında yol bitkilendirmesinin önemli ve işlevi dikkate alındığında katkıları yadsınamaz.

Yoğun kent yaşamının baskısı altında bulunan kent insanının psikolojik açıdan dinlenmesi, rekreasyonel faaliyetlerde bulunması ve sosyo-kültürel açıdan gelişimi üzerine açık ve yeşil alanların etkisi büyüktür. Ancak açık yeşil alanlar kentsel yerleşimleri tarafından sürekli tüketilmekte ve kentlerimizin hızla kimlik değiştirdiği her geçen gün daha fazla hissedilmektedir. Çarpık kentleşme sonucu yok edilen kentsel ekosistemler, kentin doğal dengesini alt üst etmektedir (Etili, 2002).

Kent içi yol ağaçlandırması, araç ve yaya yolları kenarında veya ortasındaki refüjlerde, estetik ve işlevsel katkı sağlamak amacıyla uygun ağaçların tesis edilmesi işlemidir. Çalışan kent insanın gün içinde faydalanabileceği açık-yeşil kent merkezlerinin yoğun dokusu kent içi açık yeşil alanların giderek azalmasına neden olmaktadır. Buna karşılık, cadde, bulvar ve refüjler kent insanının, günlük kent yaşamı içinde, araçla veya yaya olarak kullandığı veya yararlanabileceği en önemli açık-yeşil alanlardır. Bu tür alanlarda, yapılan ağaçlandırma düzenlemeleri diğer bitkilendirme (otsu ve odunsu çalı ve yer örtücü bitkiler) düzenlemelerinden daha etkili, kalıcı, baskın, estetik ve işlevsel bir karakter taşımaktadır. Bu nedenle kent içi cadde, bulvar ve refüj ağaçları, özellikle kentlerin en önemli doğal elemanları durumundadırlar.

Kent tarihine bakıldığında kent içindeki taşıt yollarına, meydanlara ve gezinti yollarına ağaç dikme alışkanlığının çok eski tarihi dönemlere uzandığı görülmektedir. Yol ağaçları görsel özelliklerinin yanı sıra kent iklimine katkıları kente insan ölçeği kazandırılması, psikolojik yararlar vb. birçok işlevsel özellikleriyle de değerlendirilmeye başlanmış ve ağacın doğa-kent ve insan arasındaki uyumlu bağlantıyı sağlayan çok önemli bir materyal olduğu kabul edilmiştir. Bu gerçeği kavramış olan ülkeler, kent içi

yol ağaçlamalarını belirli plan ve programa dayalı olarak yürütmektedir. Ağaçların ve bir bütün olarak yeşil alanların görsel ve işlevsel etkilerinin kent ortamı içindeki önemini arttıran en büyük etken kent ekosisteminin birçok yönden olumsuz özellikleridir (Ekmekçi, 2007).

Kentlerde oluşan nüfus artışları ile beraber kamusal alanlarda bitkisel materyallerin önemi sürekli artmakta iken, özellikle düzensiz yapılaşma ve trafik yoğunluğunun artması bitkilerin yaşam koşullarını da kötü yönde etkilemektedir. Oysa ki yol ağaçlandırmaları kent yollarına fonksiyonel ve estetik bir katkı sağlamak amacıyla daha yaşanabilir mekanlar oluşturmak için yapılmaktadırlar.

Kişinin yürüdüğü veya yaşadığı caddenin algılaması, kavraması ve duygusal bir bütünleşme yaşaması için sağlıklı bir biçimde planlanmalı ve tasarlanmalıdır. Bu anlamda planlanan ve tasarlanan yolların insan yaşamındaki etkisi daha fazladır. Özellikle yollara estetik ve işlevsel değer kazandıran bitkilendirmeler, çeşitli nitelikleriyle yolların niteliklerini olumlu yönde değiştirmekte ve onları daha yaşanabilir mekânlara dönüştürmekte önemli roller üstlenmektedir. Bu nedenlerden dolayı gelişmekte olan ülkelerde; turistik, kültürel ve sosyo-ekonomik yapı bakımından caddeler daha büyük önem taşımaktadır (Yılmaz ve Aksoy, 2009; Ertekin ve Çorbacı, 2010).

Şehirler içindeki ağaçlandırılmış yollar ve caddeler, onlara eşlik eden diğer yeşil alanlarla birlikte, şehirlerin açık yeşil alanlarından sayılmaktadır. Şehir planlarına bakıldığında, yollar ve meydanlar için belirlenen miktarın şehirlerin diğer yeşil alanlarından çok fazla olduğu görülür. (Yılmaz ve Aksoy 2009).

Kent karakterini belirleyen en önemli elemanlardan birisi de yollardır. Yol, temelde, kişi ve eşyanın hareketliliğini maksimize etmeyi amaçlayan modern dünyanın önemli sembollerindendir (Demir, 2004). Aslanboğa (1997)' ya göre; planlı gelişen kentlerde yollar kentin iskeletidir ve kentlerin gelişim yönünü belirler. Özellikle kent girişleri kentlerin prestij alanlarıdır ve kente değer katar. Kente ilk kez gelen kişi, kentle ilgili ilk izlenimlerini burada edinmesi nedeniyle yol ağaçları bu konuda önemli bir rol oynar (Küçük ve Gül, 2005).

Şehir içindeki kent içi yol ağaçlandırması; araç ve yaya yolları kenarında veya ortasındaki refüjlerde, estetik ve işlevsel katkı sağlamak amacıyla uygun ağaçların tesis edilmesi işlemidir. Kent içi yol ağaçları gölge ve çekici ortam yaratarak monotonluğu kırar, araç ve yaya mekânlarını fiziksel olarak birbirinden ayırır, engeller ve yönlendirir

(Küçük ve Gül, 2005). Yol ağaçlandırmaları, insanların mekanı algılamasında ve yönlendirmesinde önemli bir etkiye sahip ve yollara estetik açıdan değer katmaktadır. Kent içindeki yollarda kullanılan bitkilerin insanların algı ve tercihlerine uyumlu olması, yaşam kalitesini artırmaya yönelik özellikte olması da planlama ve tasarım sürecinde dikkate alınmalıdır (Şirin ve Polat, 2018).

Kentin içine giren anayollar ve kent içindeki diğer yolları da yer alan ağaçlar ise, bu alanlarla birlikte kentte yoğun bir yeşil doku verilmesinde etkilidirler. Bu nedenle kent içi yol ve meydanlarında yer alan ağaçlar, belirli bir alandaki yeşil dokulara oranla çizgisel bir hatta uzanan yeşil kitle olarak kent içinde yeşilin sürekliliğine katkıda bulunurlar (Çelem ve Uslu, 2006).

Kentler çevrelerine göre daha sıcak alanlar olurlar. Yapılar, yollar ve çatılar kentlerin doğal alanlarını değiştirdiğinden, güneş ışınlarının daha fazla yansımaya ve sıcaklık artışına sebep olmakta, rüzgar hızı azaltırken, yağışlar asfalt yollar nedeniyle drenaj kanallarına akmakta ve kent içindeki sıcaklığa etki etmektedir. Sanayi ve endüstri bölgeleri de sıcaklık artışına katkı sağlamakla beraber radyasyon yüzeylerini de artırmaktadırlar.

Kent ölçeğinde, meydanlar, resmi ve kamu kuruluş bahçeleri, kampüsler, çatı bahçeleri, kıyusal alanlar, kent parkları gibi açık alanlar yeşil alan yaratmak için önemli potansiyeli olan alanlardır. Bu alanların ağaçlandırılması ile kentlerdeki ağaç miktarı % 10-30 arasında artabilir. Ayrıca açık alanlardaki ağaçlar heybetli ve etkileyici bir çatı elemanı olarak alan belirler (Arslan ve Dilaver, 2006).

Aslanboğa (1986)'ya göre şehirlerde ağaçların insanlara en yakın ve yararlı oldukları yerler yol mekânlarıdır. Ancak bu alanlar giderek ağaçlar için uygun bir yaşam ortamı olmaktan uzaklaşmaktadır. Aslında orman ekosisteminin birer ögesi olan yol ağaçları, şehir ekosisteminin ve şehirselleşmenin olduğu kadar yaşamın da yoğun biçim de sürdüğü yol boylarında çeşitli baskıların etkisi altındadır. Bu baskılar nedeniyle sağlıklarını yitirmekte, kırsal alandaki türdeşlerine oranla daha yavaş büyümekte ve daha kısa ömürlü olmaktadır. Sonuç olarak, şehir halkının kendilerinden bekledikleri işlevleri yeterince yerine getiremediğini bildirmektedir (Yılmaz ve Aksoy, 2009).

Tüm dünyada olduğu gibi Van'da da şehirleşme hızlı bir biçimde devam etmektedir. Kentteki toplumsal, kültürel ve ekonomik dengesizlikler kentin görünümünü doğadan ve tarihsel belleğinden uzaklaştırmaktadır. Bunun en tipik örneğini şehrin en

kalabalık caddesi olan Cumhuriyet Caddesinde görmekteyiz. Cumhuriyet Caddesi kentin önemli sembollerinden biridir. Kentin aynı zamanda prestiji olan Cumhuriyet Caddesi kentte verdiği ilk izlenim, olması gerektiğinden gittikçe uzaklaşmaktadır.

Bu tezin amacı; seçilen bu caddenin mevcut yol ağaçlandırması, halkın beğenisi ve uzman görüşü alınarak sorunların tespit edilmesi ile beraber, Cumhuriyet Caddesini belirlenen tasarım yaklaşımlarının uzman görüşü ve halkın katılımı ile en uygun tasarım kriterleri belirlenerek tasarım önerileri geliştirilmiştir. Aynı zamanda kentin diğer caddelerinin bitkilendirilmesinde göz önünde bulundurulması gerekene kriterlerin ortaya konulmasıdır.

2. KAYNAK BİLDİRİŞLERİ

2.1.Yol Ağaçlandırmasının Tarihi Gelişimi

Şahin (1989)'e göre, insanların ağaçlara olan ilgisi varoluşları ile başlamış ve insan hayatı için önemli bir doğa varlığı olmuştur. Antik çağlarda Mısırlılar, Nil havzasındaki kurak iklimi serinletmek ve gölge sağlamak amacıyla 1500 mil kadar uzaklıktan botlarla ağaç taşıdıkları bilinmektedir. M.Ö 700'lü yıllarda Asurlular, ağaçları yan yana düzenli sıralar halinde yerleştirerek dünyadaki bilinen ilk parkını oluşturmuşlardır. Persler ise M.Ö. 480 yıllarında aynı geometriyi kullanarak büyük Royal Parkını oluşturmuşlardır. Yılmaz tarafından Romalılar kentlerde ağaç kullanımında, özellikle uzun mesafelerden görülebilen ve yolun güzergâhını belirleyen ağaçlara önem verdiği bildirilmiştir (Ekmekçi, 2007).

Ürgeç (1990) tarafından Theophrastus (370-285 B.C.) ve Pling (A.D. 23-79), ağaçların dikim ve bakımları konusunda oldukça geniş bilgiler vermişlerdir. Daha sonra ortaçağlarda botanik bahçeleri, arboretumlar sayısız egzotik türler yetiştirmeye başlamış ve bu iş zamanımıza kadar geliştirilerek kentlerde ve kırsal alanlarda büyük park ve bahçelerle çeşitli amaçlı plantasyon ve bitkilendirme çalışmaları olarak kapsamını çok yaygınlaştığı bildirilmiştir (Arslan ve Dilaver, 2006).

Yılmaz (1998)'a göre,15.yüzyıldan itibaren Rönesans akımı ile birlikte bilim ve sanatta hızlı ilerlemeler kaydedilmiştir. Başlayan bu değişimlerle mekânlarda ağaç kullanımı önem kazanmıştır. Yolların iki kenarında ağaç kullanımı bu dönemde ortaya çıktığını bildirmiştir. Bu dönemde ağaç nakli İngiltere'de büyük önem kazanmıştır. Öte yandan 17. Yüzyılda ağaçlarla ilgili olarak birçok yazılı eserler ortaya çıkmıştır. 1618'de İngiliz William Lawson tarafından "A New Orchard and Garden " adını taşıyan ve ağaçların bakımı, onarımı ve estetik değerlerini konu alan bir kitap yazmıştır. Bu kitap, ağaçlandırma çalışmalarında uygun, dikim aralıklarından ilk kez söz edilmiş olması bakımından önemlidir (Ekmekçi, 2007).

Yılmaz (1998) tarafından Rönesans dönemi bahçe tarzı daha birçok ülkenin kent planlarını da etkilemiştir. Geniş, düz, alle tipi, formal görünüşlü ve yıldız biçimindeki yol

ayrımları kent dokusuna girmiştir. 17. ve 18. Yüzyılda İngiltere'de de yerleşim mekânları ve doğa arasında ilgi kurulmaya başlanmıştır. Kent içi yollarında günümüzdeki düşünüşe uygun olarak ağaçların ortaya çıkışı ise 1853 ve 1868 yılları arasında Paris'te gerçekleştiği bildirilmektedir (Ekmekçi, 2007).

Nadel (1977) tarafından 20.yüzyılın çağdaş kentlerinde yol ağaçları estetik işlevleri yanında artık kabul edilen birçok fiziksel işlevleri nedeniyle de, kent planlamasıyla beraber düşünülmektedir ve yol ağaçlamasına ilişkin ilkeler büyük gelişme gösterdiği bildirilmektedir (Ekmekçi, 2007).

2.2.Yol Ağaçlarının İşlevi Ve Yaşam Kalitesine Katkısı

Ağaçların ölçü, renk, form, doku, gibi bireysel ve kitlesel değerleri ile görsel (estetik) katkı sağlar, istenmeyen çirkin görünümleri maskeler, gizlilik (mahremlik); perdeleme ve görülebilir bir engel oluşturabilir (Küçük ve Gül, 2005).

Dokumacı ve Korkut (1999) tarafından kentlerde soğuk, cansız beton ve taş kitleler arasında yer alan açık ve yeşil alanlar ve bunların en etkili elemanlarından olan ağaçlar organik bir düzen yaratırlar. Kentlerdeki mimari yapıların keskin, sert çizgilerini saklayarak yumuşak etki yaptığı bildirilmektedir (Demir, 2004).

Gölge ve çekici ortam yaratarak monotonluğu kırar, araç ve yaya mekânlarını fiziksel olarak birbirinden ayırır, engeller ve yönlendirir. Yayıların güvenlik içinde rahatça dinlenme, vitrin seyretme, sohbet etme olanağını sağlarlar. Çeşitli biçim ve anlamdaki yapıları birbirine bağlar, güzel yapıların mimari biçimlerini tamamlar ya da vurgular, yapıları fon oluşturur. Kent sağlığı ve mikro-kliması açısından olumlu katkı sağlar. Yolun gürültüsünün çevreye olan etkisini bir dereceye kadar azaltabilir, çevredeki toz gibi partikülleri tutar. Kent insanına da ruhsal ve fiziksel yönden önemli katkılar sağlarlar. Kentin yaban hayatı için de bir barınak oluşturur şeklinde özetlenebilir (Küçük ve Gül, 2005).

Yol ağaçları, trafiği düzenleme, kent sağlığı ve kent peyzajının düzenlenmesindeki işlevleri nedeni ile önemli peyzaj elemanları olarak, kentsel yaşama ortamlarının vazgeçilmez tasarım öğeleridir. Kentlerde yol ağaçlarının katkıları, genel olarak ekolojik yönden, bireylerin psikolojik yapıları üzerinde ve sosyo-ekonomik alanlardaki katkılar olarak sınıflandırılabilir (Çelem ve Uslu, 2006)

2.2.1. Ekolojik Etkiler

Yeşil alanların ekolojik etkileri;

- Serinlik etkisi,
- Nisbi hava neminde artış,
- Kirli havanın filtre edilmesi,
- Oksijen üretimi yolu ile temiz hava temini şeklindedir

Ağaçlar; özellikle sıcak yaz aylarında, konutların güneş enerjisinden korunmasında yardımcı olurken, transpirasyon ile kentin hava sıcaklığını azaltır. Ayrıca, rüzgar hızını azaltma, toprağı tutma, erozyonu önleme gibi işlevleri de vardır. Bitkiler ısıyı bünyelerinde depolama özelliğine sahip değillerdir. Bu nedenle de, bitki ile kaplanmış alanlarda, radyasyon dengesi oluşmaktadır. Güneş enerjisinin ortalama olarak %60 - 75 kadarı fiziksel işlemler ile tüketilir. Ağaçlar, yapraksız oldukları dönemlerde bile; %60 oranında tozları filtrelemektedirler. Yol boyunca dikilen ağaçların bir litre havadaki 7000 kadar toz partikülünü tuttuğı bilinmektedir.

Uygun ekolojik koşullarda yetişen bir ağaç yılda 10 insana yetecek kadar oksijen üretmektedir. 150 m² yaprak yüzey alanı olan bir ağaç, her yıl bir insana yetecek kadar oksijen üretmektedir (Çelem ve Uslu, 2006).

2.2.2. Psikolojik Etkileri

Kentsel alanlarda yer verilen doğal alanların ekolojik etkileri kadar insan sağlığı üzerinde fiziksel ve sosyal yönden de olumlu etkilerinin olduğu bilinmektedir. Doğal alanlarda bulunma ya da uzaktan seyretmenin insanın fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde olumlu etkilerinin olduğu çeşitli araştırmacılar tarafından bildirilmektedir. Bitkilerin bireyler üzerinde sakinleştirici ve ağrı kesici etkisi bilimsel araştırmalarla ispatlanmıştır.

Yeşil rengin ferahlatıcı ve dinlendirici özelliğinin, günlük yaşamın yoğunluğu ve stresi içerisinde boğulan insanı psikolojik olarak olumlu etkilediğı de unutulmamalıdır (Çelem ve Uslu, 2006).

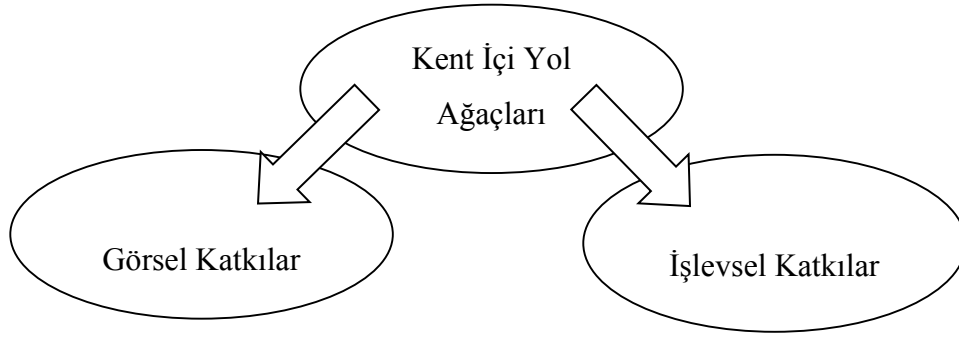
2.2.3. Ekonomik Etkileri

Ağaçların varlığı, mekanların tercih edilmesinde önemli bir neden olmaktadır. Rekreatif alanlarda ya da alış-veriş, yeme-içme amaçlı ticaret alanlarında zaman geçirme amacı ile ağaçlı alanların kullanıcılar tarafından tercih edilmesi, bu alanlarda geliri artırıcı bir etkidir. Ayrıca ağaçlı alanların emlak değerlerini arttırdığı da bilinen bir gerçektir. Ayrıca, ağaçların iklim kontrolü, serinlik etkisi, güneş ışığından yararlanma gibi ekolojik katkıları sonucunda enerji harcamalarında (ısıtma, serinlik, aydınlanma amaçlı) ekonomik yönden katkıları da sayılabilir. Bunun yanı sıra bazı araştırmacılar, dolaylı da olsa ağaçlar ve yeşil alanların insan psikolojisi üzerinde yarattığı olumlu etkiler nedeni ile ilaç harcamalarında görülen azalmanın da katkıları özellikle belirtilmektedir (Çelem ve Uslu, 2006).

Şahin (1989) tarafından kentsel yaşam kalitesini; kentin içinde yaşayan insanlar ve fiziksel çevre arasında kurulan doğru bağlar sonucu oluştuğunu açıklamaktadır. Fiziksel çevre kalitesi ise hızlı kentleşmeyle doğru orantılı bir biçimde zaman geçtikçe azalmaktadır. Bunu fark eden çağdaş kent tasarımcıları, insan ile fiziksel çevre arasında denge sağlama çareleri aramaya başlamışlardır. Kentlerin taşlaşmış ve betonlaşmış yapıları arasında ortaya çıkan açık ve yeşil alanlar ve onların baskın elemanı olan ağaçlar; fiziksel, hijyenik ve estetik işlevleriyle, insan sistemi ve çevre sistemi arasında süregelen karşılıklı etkileşimin dengede kalmasına yardımcı olmaktadır. Bu konuda açık ve yeşil alanların önemli bir elemanı olarak yol ağaçlarının payının oldukça yüksek olduğu bildirilmektedir (Ekmekçi, 2007).

Yol ağaçlarının yaşam kalitesine katkısı şematik olarak gösterilmiştir (Çizelge 2.1).

Çizelge 2.1 Yol ağaçlarının yaşam kalitesine katkıları (Aslanboğa 1980)

✓ Ölçek Etkisi	1- Trafik yönünden	2- Kent Sağlığı Açısından
✓ Mekan Etkisi	✓ Yönlendirme	✓ Gürültüyü azaltma
✓ Kontrast ya da harmonik uyum	✓ Vurgulama	✓ Psikolojik yönden etkisi
✓ Çeşitlilik	✓ Duran trafiğin gölgelenmesi	✓ Kent iklimini iyileştirme etkisi
✓ Perdeleme	✓ Güvenlik	✓ Kent peyzajına etkisi

Görsel Katkılar

Yılmaz (1998) tarafından yeşil alanlar ve onların dominant elemanları olan ağaçlar farklı biçim, doku, renk, yapı ve ölçü özellikleri ile çevrede hareketli çeşitlilik yaratarak kentlerde görsel yönden çekici mekânlar oluşturmaktadırlar. Bitki büyüme hızı ve olgunluk ölçüsü görsel etkilerin oluşmasında temel kriterlerden biridir. Kentlerde ağaçların tam olgunluğa ulaşabilmesi için gerekli sürenin 50-100 yıl olduğu dikkate alındığında her yol ağaçlanmasında hedef gelecek nesillerdir. Öte yandan görsel etki bitkinin sağlıklı gelişiminin bir sonucudur. Sağlıklı yaprak ve dalların yoğunluğu ise bunun ölçüsü olduğu belirtilmektedir (Ekmekçi, 2007).

Çelem ve Şahin (1996) tarafından ağacın yaprak ve gövde organlarına ait renk özelliğinden yararlanılarak kent caddelerini hareketli ve canlı alanlara dönüştürülebilir. Ağaçların ölçü özelliklerinden yararlanılarak mekânın etkisi, harmonik ya da kontrast bir uyum içerisinde kuvvetlendirebildiği belirtilmiştir (Ekmekçi, 2007).

Ölçek Etkisi

Yüksek yapılarla çevrili yollarda mekanların sınırları yükselmiştir. Bu mekanlarda insanlar kendilerini baskı altında hisseder. Ağaçlar, yükseltilmiş yol mekanını insan ölçeğine indirger. Bu etki, yaprağını dökmeyen ağaçlarla yıl boyu kalıcı iken, yaprağını döken ağaçlarla kışın yaya yolu aydınlanır (Kavi, 2003). Bu şekilde insanlar kendini güvende hisseder (Şekil 2.1).

Şekil 2.1. Ağaçlarla ölçek etkisi (Anonim, 2019a).

Şahin (1989) tarafından estetik ölçülere göre, gövde uzunluğunun toplam ağaç boyuna oranının 1/2-1/5 arasında olması gereklidir. Bu durumda, yol ağaçlamalarında, 2.5-4.5 m'lik ağaç gövde uzunluğu gerekliliği de göz önünde bulundurulduğunda, en az 12 m boy yapabilen ağaçların kullanımı beklenen görsel etkiyi sağlayacaktır. Yılmaz (1998) ise; Yol ağaçlarından beklenen ölçek etkisinin elde edilmesi yol genişliği ile yakından ilgilidir. 12m'den daha geniş ve taşıt trafiğine sahip olan caddelerde yol boyu tek sıralı ağaçlandırma ölçek etkisini kaybeder Bu nedenle ilave ağaç sıraları olması gerektiğini belirtmiştir (Ekmekçi, 2007).

Mekan Etkisi

Yılmaz (1998) tarafından belirtildiğine göre, yol ağaçlarının mekân etkisi horizontal ve vertikal olarak oluşur. Ağaçlar horizontal etkileriyle yol güzergâhlarını

belirlerken vertikal etkileriyle düz, dışbükey, içbükey olarak mekânın çatısını oluştururlar. Ağaçlandırılmamış yollar ve onunla ilişkili diğer mekânlar, çalısı olmayan odalara benzerler. Değişik biçimdeki ağaçların karışımlarıyla ya da aynı cins ağacın tekrarlarıyla değişik mekânlar yaratılır (Ekmekçi, 2007).

Kontrast ya da Harmonik Uyum

Çelem ve Şahin (1996) tarafından bildirilene göre, ağaçların görsel özelliklerinden yararlanılarak mekânın özellikleri, harmonik ya da kontrast bir uyum içerisinde güçlendirilebilir. Yol boyunca dizili geometrik yapı kitlelerinin sert köseleri, yuvarlak formu ağaçlarla yumuşatılabilir. Yol boylarında ağaç formunun, açık alandaki gelişim silüetinden çok ard arda dikimleri ile oluşan etkisi önemlidir. Yol ağaçlarında kontrast ya da harmonik uyum etkisi tasarım ile şekillenir. Geniş aralıklı dikimde yuvarlak formu taç yapısı oluşturarak çevre ile kontrast bir görünüm oluşturan ağaç sık dikimle konik ya da sütun gibi gelişim göstererek çevreyle harmonik bir uyum sağladığı belirtilmektedir. (Ekmekçi, 2007).

Çeşitlilik

Çelem ve Şahin (1996)'e göre, ağaçların mevsimlere göre değişen renkle yaprak ve çiçek ile gövde renkleri mekânda çeşitlilik sağlar ve kentlerin monoton görünümünü hareketlendirirler (Şekil 2.2). Doğal yapısından uzaklaşan kentlerde, yol ağaçlandırmalarıyla insanların değişik form, renk, büyüklükteki ağaçlardan etkilendiğini belirtmektedirler (Ekmekçi, 2007).

Şekil 2.2. Farklı tür bitkiler ile mekanda çeşitlilik yaratma (Karaca ve Kurtaslan, 2017).

Perdeleme

Çelem ve Şahin (1996)'e göre, birçok yerde caddeler, gerek bina gerekse yol boylarındaki işaret levhaları ve diğer kent donatılarıyla görsel kirliliğe neden olabilirler. Yol ağaçları bu istenmeyen görüntüleri perdelemede, farklı yükseklikteki binaların, mağaza vitrinlerinin ve ilan levhalarının yarattığı karmaşayı gizlemede en başarılı malzeme olduğunu belirtmektedirler. Ayrıca Aslanboğa tarafından taşıtların herhangi bir nedenle yayaların kullandığı seride kayması yayalar için büyük tehlike oluşturur. Yaya ve taşıt trafiğini sınırlayan ağaçlar yoldan çıkan ağaçların hızını keser veya durdururlar. Böylece bir perdenin varlığı bile yayaların kendilerini araç trafiğinin dışında güvenlik içinde hissetmelerini sağladığını belirtmiştir (Ekmekçi, 2007).

İşlevsel Katkılar

Şehirlere; güzellik, canlılık, ferahlık veren en önemli tesisler o şehrin parkları ve ağaçlarıdır. Paris, Londra, Washington D. C. gibi büyük ve güzel şehirlerin ihtişamında olduğu kadar, ferahlığında da ihtiva ettikleri ağaçların miktar ve türlerinin önemli payı vardır Bugün ağaç artık kentsel alanların değişmez bir parçasıdır. Kentsel alanlardaki ağaç varlığının, yaşanılan mekanlara olan katkıları ret edilemez düzeydedir. Yol kenarındaki ağaçlar ortama canlılık katar. Bitkiler, refüjlerde ve yol kenarlarında, özellikle virajlarda far ışıklarından kaynaklanan rahatsız edici etkiyi azaltmaktadırlar. Aynı zamanda yol peyzajının görsel ve estetik gelişimine de katkıda bulunmaktadır.

Yol kenarlarının bitkilendirilmesi, konut alanlarını trafik ışıklarından ayırmada oldukça etkili olmaktadır (Demir, 2004).

Trafik Yönünden İşlevsel Katkıları

Taşıt ve yaya trafiği arasındaki tampon şeritle kullanılan yapraklı yol ağaçları yaya ve kısmen taşıtları yaz aylarında güneşin yakıcı etkisinden korur, yaya ve taşıt güvenliğine hizmet eder; yayaların emniyet içinde bulunmalarını, sürücülerin de yola konsantre olmalarını sağlar (Demir, 2004).

Yılmaz (1998) tarafından ağaçlar formu, rengi, dokusu ve tekstürü ile yaya olarak veya araçla hareket eden insanın dikkatini çeker ve mekanın geri kalan kısmını görmek ve incelemek için hareket etme zorunluluğu hissettirir. Sürücülerini yönlendiren ağaçlar, yayalar için rahat ve güvenli dolaşma ortamı sağlarlar. Aslanboğa (1980) ise; Kentte yabancı olanların yön bulması kolaylaşır. Ağaçlar bazı noktalarda sürücülerin arayan gözleri için bir işaret oluştururlar. Sürücüler trafik işaretlerinden önce ağaçlar tarafından uyarılırlar ve hızlarını ayarlama olanağı bulurlar. Bu etki yol ağaçlandırmasında farklı ağaç türleri ya da farklı dikim aralıkları kullanılarak sağlanabilir şeklinde ifade etmiştir (Ekmekçi, 2007).

Yılmaz (1998) tarafından kent içinde yol ağaçları vurgulama elemanı olarak ta önem taşırlar. Bir vurgunun etkili olabilmesi için kuvvetli olması gerekmektedir. İnsan gözü çevresel görme kabiliyeti ile çevresini belli bir amacı olmadan gözlemleyebilir. Dikkat çekici bir vurgu yaratılırsa ilgi ağaç üzerinde toplanabildiği belirtilmiştir (Şekil 2.3). Kent mekânlarında taşıt ve yaya trafiği yakın ortamlarda, çoğu zaman yan yana bulunurlar. Bu iki trafiği birbirlerinden ayıran en önemli çevre elemanlarından birisi ağaçlardır (Şekil 2.4) (Ekmekçi, 2007).

Şekil 2.3. Yol ağaçlarının vurgulama etkisi (Anonim, 2019d).

Şekil 2.4. Yaya ve taşıt trafiğinin ayrılması (Anonim, 2019p).

Yol kenarlarına dikilen ağaçlar ile sürücülerin dikkatlerini yolda tutması sağlanır. Bu ağaçlar aynı zamanda yaya ve araç trafiğini de birbirinden ayırır ve mekan olgusunu hissettirir. Her dem yeşil ağaçlar, tüm mevsimlerde yapraklı türlere göre buldukları

alanda mekan algısını oluşturur. Ayrıca yol kenarında dikilen ağaçlar gölgeleme de yaparak yayaların ve sürücülerin görüşünü kısıtlamaz (Şekil 2.5).

Şekil 2.5. Yolların Gölgelemesi (Anonim, 2019p).

Kent Sağlığı Açısından İşlevsel Katkıları

Yılmaz (1998) tarafından kentleşmeyle birlikte sanayileşme ve teknolojik ilerleme sonucu kentlerin doğal karakteri bozulmaya başlamıştır. Bu bozulma insan sağlığını tehlikeye sokmaktadır. Önemli bir sorun olan hava kirliliği ve gürültü yeteri kadar önlem alınmazsa insan yaşamı için gelecekte daha da tehlikeli olacağı bildirilmektedir. Kentlerde ekolojik denge bozulması ile insanlar; bunu iyileştirme çabasına girmiştir. Ağaçların kent sağlığı açısından iklimi iyileştirme, hava kirliliğini ve gürültüyü azaltma etkisinden dolayı, kent içindeki ağaçların önemi daha da artmıştır. Ağaçlar insan sistemi ve çevre sistemi arasında süregelen karşılıklı etkileşimin dengede kalmasına yardımcı olmaktadır (Ekmekçi, 2007).

Çizelge 2.2’de kentleşmenin neden olduğu iklimsel değişiklikler gösterilmektedir.

Tüm bitkiler kökleriyle topraktan aldıkları suyu, hava ile bitki organları arasında nem açığı olduğu sürece, buhar halinde atmosfere verirler. Bitkiler tarafından verilen su buharı çevre havası içerisindeki nemin artmasına neden olmaktadır (Ekmekçi, 2007).

Çizelge 2.2. Wilson tarafından kentleşmenin neden olduğu iklimsel değişiklikler belirtilmiştir (Ekmekçi, 2007)

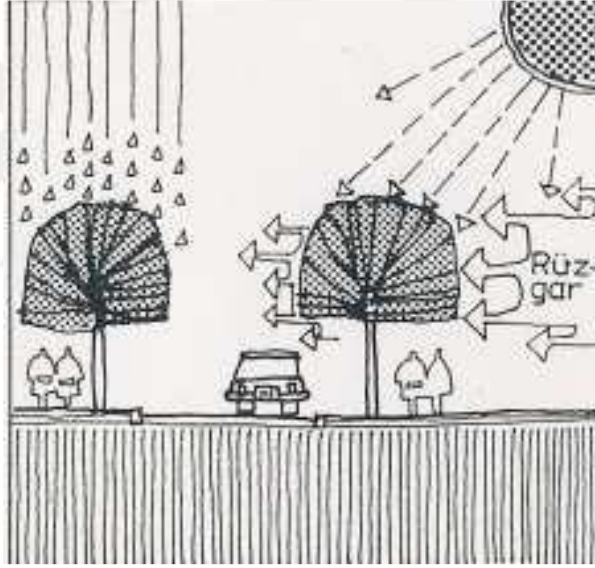
Kırsal çevre ile karşılaştırma	
Rüzgar hızı	
Yıllık ortalama	%20-30 daha az
Ani şiddetli rüzgar	%10-20 daha az
Durgunluk	% 5-20 daha fazla
Sıcaklık	
Yıllık ortalama	0.5-1.0 C daha yüksek
En düşük kış ortalaması	1.0-2.0 C daha yüksek
Yağış	
Toplam	% 5-10 daha fazla
5mm'den daha az yağışlı günler	%10'dan daha fazla
Kar Yağışı	% 5 daha az
Bağıl Nem	
Kış	% 5 daha düşük
Yaz	% 8 daha düşük
Bulutluluk	
Kapalı günler	% 5-10 daha fazla
Sis kış	%100 daha fazla
Sis yaz	% 30 daha fazla
Radyasyon	
Toplam	% 5-10 daha fazla
Ultraviyole kış	% 30 daha az
Ultraviyole yaz	% 5 daha az
Güneşlenme müddeti	% 5-15 daha az
Kirlilik	
Partikül yoğunluğu	10 kez daha fazla
Ek gaz karışımı	5-25 kez daha fazla

Ürgeç (1990) tarafından konut önlerinde her dem yeşil ağaçlardan oluşan canlı bir perde, konut ile arasında oluşan hava boşluğu nedeniyle kışın soğumayı, yazın da sıcaklığın etkisini azaltan bir şerit oluşturduğu belirtilmektedir (Demir, 2004).

Yılmaz (1998) tarafından yol ve meydan kenarlarına dikilen ağaçlar, kent içi iklimi değiştirmektedir. Bir ağaç altı ile bir kent meydanındaki enerji bilançosu karşılaştırmalı olarak belirlenmiş ve aynı iklim ve güneş radyasyonu koşullarında, kent

meydanının ortasındaki bir yüzeye gelen güneş enerjisinin, ağaç altına düşenin 2.5 katı kadar daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu fark, ağacın tepe çalısı tarafından güneş ısılarının bir kısmının tutulmasından bir kısmının yansıtılmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle kent içindeki açık ve yeşil alanlar, kentin yol ve meydanlarından daha serin olurlar. Yol ve meydan kenarlarına dikilen ağaçlar, kent içi iklimi değiştirdiği bildirilmektedir (Ekmekçi, 2007).

Aslanboğa (1986) tarafından yapılarla çevrili ağaçsız yollarda trafik gürültüsü yankılanır ve çevre sakinlerini rahatsız eder. Yol ağaçları gürültünün yol mekanı içinde yankılanmasını engellediği bildirilmektedir (Şekil 2.6). Ayrıca gürültüye karşı psikolojik yönden de etkili olur, çünkü insanlar kaynağını bilmedikleri gürültüye karşı uzun süre katlanamazlar (Demir, 2004).

Şekil 2.6. Ağaçların Yalıtım İşlevi (Aslanboğa, 1986).

Kent peyzajına etkisi

Kent planlama çalışmaları içinde sürdürülen kentsel peyzaj planlama çalışmalarının amacı insanlar için yaşanabilir mekânlar yaratmaktır. Bu çalışmalarda yeşil elemanlar ve onların en etkin öğeleri olan ağaçlar peyzaj düzenlemelerinde oldukça sık kullanıldığı ve kentin yok olan doğal dokusu yol ağaçlandırmaları ile kısmen onarıldığı bildirilmektedir (Yılmaz, 2007).

Yol ağaçlarının kent peyzajını düzenleme yönünden önemli olan niteliklerini aşağıdaki gibi olduğu belirtilmiştir (Yılmaz, 2007).

- Mevsimlere göre değişen görünümüleriyle doğaya yabancılaşmış kent insanına mevsimleri gözleme olanağı veriler. Çiçekleri, kokuları, taze sürgünleri, yazın ve sonbaharda çeşitli yaprak dokuları ve renkli, üzerinde barındırdıkları kuşlar ve kalmışsa diğer canlılarla kentlerin yasayan elemanlarıdır. Kısın çıplak dallarıyla yollara çizgisel bir dizem kazandırır.
- Yol boyunca, çeşidi işlevleri olan mekânları birbirinden ayırır, çok katlı apartmanların sınırladığı yol mekânlarını insan ölçeğine indirgerler.
- Kentsel peyzaj mimarının amacı kentliye etkileyici, ilgisini çekici, hoşuna giden, dinlendirici mekânları oluşturmaktır. Ağaçların doğal biçimlerinin çeşitliliği peyzaj mimarlarına onları çok yönlü kullanma olanağı verir. Ağaçlar gerek bireysel olarak, gerekse gruplar halinde ya da yapılarla birlikte uyum içinde kullanılarak amaçlanan ilginç görünüm elde edilmeye çalışılır. Ağaçlar bakan kişinin bulunduğu yere göre bir peyzaj görünümünü çerçeveler, dikey ve yatay yöndeki olumsuz görünümü örter, çeşitli biçim ve anlamdaki yapıları birbirine bağlar, güzel yapıları mimari biçimlerini tamamlar ya da vurgular, yapıları fon oluşturur.
- Kent giriş çıkışlarında kent ve kırsal alan arasında görsel yöndeki katı ayrıcalığın yumuşamasında yardımcı olur
- Kentin ağaçlı meydanları kentin simgeleri, süsü halkın buluşma noktalan, ağaç gölgeleri dinlenme ve seyir yerleridir. Bu olumlu özellikler insanları iyi yönde motive eder.

2.3.Dünyada Bazı Önemli Caddelerin Yol Ağaçlandırma Örnekleri

Gürel (2016) tarafından bildirildiğine göre Yılmaz (1998), Dünyadaki yol ağaçlandırmalarına ilişkin örnekler olduğu bilgisi Ekmekçi (2007) kaynağından alınmıştır.

Ekmekçi (2007) tarafından, Fransa'da bulunan Cours Mirabeau; doğu-batı istikametinde uzanan bir caddedir. Boyu 430 m, eni 48 metredir. Kentin en önemli caddesidir. Her iki tarafında çift sıralı Çınar (*Platanus spp.*) ağacı dikilmiştir. Ağaçlarla

binalar arasındaki mesafe 2 m, ağaçların köşegen uzaklığı 9,5 ile 10 metredir. Her bir ağaç için yaklaşık 2 m² alan mevcuttur. Ağaçlar tüm binalardan daha uzundur ve binaların sert görüntüsünü yumuşatmaktadır. Budanma şeklinden dolayı ana dallar birbirine değmemektedir. Ağaçların gövdeleri düz, dik ve 6,5 m uzunluğunda olduğu bildirilmiştir (Şekil 2.7) (Gürel, 2016).

Şekil 2.7. Cours Mirabeau Caddesi'nden görüntü (Anonim, 2019f).

Ekmekçi (2007)'ye göre, Kuzey Amerika – Richmond Virginia'daki Monument Avenue'de 10-15m uzunluğunda Meşe (*Quercus spp.*) ve Akçaağaç (*Acer spp.*) türleri kullanılmıştır. Yaya yolları binalara yakındır. Monument Avenue'den görüntü şekil 2.8'de gösterilmektedir (Gürel, 2016).

Şekil 2.8. Richard Road Caddesi'nden görüntü (Gürel, 2016).

Ekmekçi (2007) tarafından bildirildiğine göre Jacobs, İspanya – Barselona” da bulunan Rambla de Catalunya bir araç park edilebilecek ve bir araç geçebilecek genişliktedir. Ağaçlar 7 m arayla dikilmiştir. Yolun ortasında iki tarafı ağaçlarla kaplı yürüyüş yolu bulunduğunu belirtmiştir. Yürüyüş yolunda ilkbahar ve yaz dönemlerinde çay bahçeleri açılmaktadır. Rambla de Catalunya Caddesi görüntüleri Şekil 2.9’da verilmektedir (Gürel, 2016).

Şekil 2.9. Rambla de Catalunya Caddesi (Anonim 2019g).

Ekmekçi (2007) tarafından bildirildiğine göre Jacobs, Avusturya Viyana” da bulunan Ringstrasse’de yolun bazı bölgelerinde parklar bulunmaktadır. Bu nedenle park havası yaratmaktadır. Kent merkezinde ağaçlandırılmış alan olması bakımından önemlidir. Yürüyüş için tercih edilir. Ağaçlar 6 m aralıklarla dikilmiştir ve taçları birbirleriyle bütünleşmektedir. Yol kesişme noktalarındaki ilk ağaç diğerlerine göre büyüktür. Bu şekilde cadde üzerindeki yol kesişme noktaları daha belirgin hale getirilmiştir. Bu caddede üç tramvay yolu vardır. İki tramvay yolu aynı istikamette diğeri bunlara ters istikamettedir. Aydınlatma elemanları 40 m aralıkla dikilmiştir. Cadde genişliği farklı noktalarda değişik ölçülerdedir. Ağaçların altı çimlendirildiği belirtilmiştir (Şekil 2.10) (Gürel, 2016).

Şekil 2.10. Ringstrasse Caddesi (Anonim, 2019h).

Ekmekçi (2007) tarafından bildirildiğine göre Jacobs, Fransa Paris’de bulunan Champs-Elysees ağaçların yoğun kullanıldığı bir caddedir ve harika bir görünüme sahiptir. Dolaşmak ve dinlenmek için güzel mekanları vardır. Binalar ağaçlar tarafından perdelenmektedirler. Güney kısmında dört sıra halinde 5 m aralıklarla Karaağaçlar (*Ulmus spp.*) dikilmiştir. Kuzey kısmında ise üç sıra ağaç vardır, kesişme noktalarında dördüncü ağaç sırası eklenmektedir. Yürümek için iyi bir caddedir. Atkestaneleri (*Aesculus spp.*) sokak lambaları ile bütünlük oluşturur ve 8 ila 10 m aralıklarla dikilmişlerdir. Köşe noktalarındaki ağaçların yoğunluğu dikkat çekmektedir (Şekil 2.11) (Gürel, 2016).

Şekil 2.11. Champs-Elysees Caddesi (Anonim, 2019ı).

Türkiye’de yol ağaçlandırması, Yılmaz tarafından Cumhuriyetle beraber modern kentler yaratma isteği yol ağaçlandırmasında da ortaya çıkmış, kentin ana arterlerini oluşturan yollarda yol yapımından hemen sonra ağaçlama çalışmalarına başlanmıştır. Bu dönemde öncelikle kent giriş ve çıkışlarındaki yollar, istasyon caddeleri, daha sonra "yapılar-yollar" yasasına göre genişleyen caddelerin kenarları ağaçlandırıldığı bildirilmiştir (Ekmekçi, 2007).

Uzun (2007) tarafından İstanbul’da yol ağaçlandırmalarına örnek teşkil edebilecek en önemli çalışmalar; 1856 yıllarında Dolmabahçe sarayını Beşiktaş’a bağlayan yol üzerinde, ikinci yol 1870 yıllarında Beykoz ilçesi ve Abrahampasha Korusu önünde, üçüncü yol ise 1873 yılında uygulanan Büyükdere ve Belgrad Ormanı arasında uygulanmıştır. Londra Çınarı (*Platanus x acerifolia*) ile yapılan bu ağaçlandırma, Sultan Abdülaziz döneminde tüm fidan materyalinin İtalya’dan getirilmesiyle yapıldığı bildirilmiştir (Şekil 2.12) (Gürel, 2016).

Şekil 2.12. 1873 yılında dikilmiş Bahçeköy yolundaki her biri anıt ağaç özelliklerinde Çınar allesi (Gürel, 2016).

Kahramanmaraş kent merkezinde bulunan Azerbaycan Bulvarı 2.7 km uzunluğunda ortalama 26 m genişliğindedir. Ortalama rakımın 525 m olduğu Azerbaycan Bulvarı ağaçlandırılırken yol kenarlarında ağırlıklı olarak doğu çınarı, refüjde ise ağırlıklı olarak dallı servi ve zakkum kullanılmıştır (Çetin, 2008). Azerbaycan Bulvarı’na ait görüntü şekil 2.13’de verilmiştir.

Şekil 2.13. Azerbaycan Bulvarı (Anonim, 2019i).

2.4. Kent İçi Yol Ağaçlandırma Kriterleri

Ülkemizdeki kentlerde hızlı nüfus artışı sürmektedir, buna bağlı olarak alt ve üst yapı çalışmalarında en ekonomik ve çabuk olmaları tercih edilmektedir. Ağaçlandırmalar açısından ele alınırsa sağlık, estetik ve işlevsellikleri unutulmuş yapılan çalışmalar söz konusudur. Yılmaz tarafından, yol ağaandırmaları düzenli ve sistematik olarak yapılmadığı için başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Kent içi yol ağaandırmaları kentin diğer yeşil alanlarıyla birlikte halkın sağlığına, kent estetiğine, kent iklimine, trafik işlevselliğine ve kent düzenlemesine olumlu katkıları olduğu belirtilmiştir (Ekmekçi, 2007).

Kent içerisindeki bulvar, cadde ve sokak gibi ulaşım hatları o kentin yaşam kalitesini ortaya koymasıyla beraber, kırsal alanlarla bağ kurmaktadır. Yol ağaandırmalarında kullanılacak bitkiler ile kent dışındaki doğal alanlarla bağlantılı yeşil koridorlar oluşturulabilecektir. Bu bağlamda bitkisel tasarımlarda bitkilerin, ekolojik hizmetleri, estetik hizmetleri, ekonomiklik, fiziksel ve ruhsal sağlığı destekleme gibi birçok hizmeti değerlendirilmelidir (şirin ve Polat, 2018).

Kent içindeki yollarda kullanılan bitkilerin insanların algı ve tercihlerine uyumlu olması, yaşam kalitesini artırmaya yönelik özellikte olması da planlama ve tasarım süreçlerinde mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır (şirin ve Polat, 2018).

Ağaçların diğer özelliklerinden birisi de kaldırımlarda oluşturduğu ışık ve gölge mozaığidir. Ağaç türlerinin seçiminde dal yapısı diğer karakterlerinden daha belirleyici

bir özelliktir. Kullanılacak bitki türü seçiminde kriterleri şu şekilde sınıflandırmak mümkündür (Çelem ve Uslu, 2006).

Estetik ve Fonksiyonel Kriterler (Çelem ve Uslu, 2006).

✓ Olgunlaşma yaşı	✓ Mevsimsel özellikleri
✓ Taç büyüklüğü	✓ Çevreyle ilişkisi
✓ Yaprak yoğunluğu	✓ Özel nitelikleri
✓ Büyüme hızı	✓ Dokusu

Yetiştirme Kriterleri

✓ Kent koşullarına toleransı	✓ Soğuğa dayanıklılık
✓ Yerel ortam özellikleri	✓ Tuza toleransı
✓ Hastalık ve zararlılara dayanıklılık	

2.4.1. Araç yollarında ağaç türü seçimi

Tür seçimlerinde kent ortamına adaptasyon ön planda tutulmakla beraber, ağacın estetik ve fizyolojik özellikleri de çevreyle uyum sağlamalıdır. Kentlerde yol ağacı tür seçiminde su niteliklerinin bulunmasına ağırlık verilmelidir:

Hava kirliliğinin yoğun olduğu bölgelerde her dem yeşil kalın yapraklı ağaç türleri daha dayanıklı kabul edilmekte, yapraklarını kışın döken ağaçlar ise iğne yapraklı ağaç türlerine göre daha az duyarlı bulunmaktadır. Ürgenç tarafından, özellikle Sedir (*Cedrus* spp.), Ladin (*Picea* spp.), Gökmar (Abies spp.) ve Duglaz (*Pseudotsuga* spp.) türleri hava kirliliği olan mekânlara dikilmemesi belirtilmiştir (Ekmekçi, 2007).

Doygun ve Ok (2006) tarafından, kentsel açık-yeşil alan ağaçlandırma çalışmalarının amaçları ve kentlere özgü çevre şartları incelendiğinde, ağaç ve ağaççıklarda aranması gereken özellikler ana hatları ile aşağıdaki şekilde belirlenebileceği ifade edilmiştir (Gürel, 2016).

- Organik madde içeriği zayıf, yeterli havalanma özelliği bulunmayan fakir nitelikli topraklarda yetişebilmelidir.
- Mevsimlik ve gün boyu belirgin sıcaklık değişimlerine uyum gösterebilmelidir.
- Şiddetli rüzgara dayanabilecek sağlamlıkta gövde ve dal yapısına sahip olmalıdır.

- Kurak yaz aylarında yeterince sulanamama ihtimaline karşı, toprağın su varlığını en verimli şekilde kullanabilecek derin kök sistemi geliştirmeli, ayrıca geniş yüzeyi ile sıcaklığı dışarıya kolay verebilecek, su kaybını azaltacak tüysü yapraklara sahip olmalıdır.
- Doğrudan güneşten ve dolaylı olarak da yapı yüzeylerinden gelen güneş ışınlarından rahatsız olmamalı, bu ışınları gelişimi için kullanabilmelidir.
- Yaya ve motorlu taşıt trafiğine yakın bölgelerde kullanılacak ağaçlar yüksekten ve dolgun taç yapmalı, sarkık formlu olmamalıdır. Meyve ve tohumlar, düştüğünde çevreye zarar verebilecek şekilde büyük, sert veya leke bırakıcı özellikte olmamalıdır.
- Bina yakınlarında kullanılanlar çok geniş ve dağınık taç formu geliştirmemeli, sürekli budamaya ihtiyaç duymamalıdır.
- Sonbaharda yapraklarını dökme süresi kısa olmalı, yaprak renklerindeki değişim ve çiçekleri ile mevsim geçişlerini kent hayatına yansıtabilmelidir.

Uzun (2007)'a göre ise; kentlerde yol ağacı olarak seçilecek türlerde şu niteliklerin bulunmasına ağırlık verilmelidir (Gürel, 2016).

- Fidan seçerken fidanın sütun olarak büyümesi, dolayısıyla tepe sürgünü iyi gelişen türler yol ağacı olarak seçilmeli.
- Taç yapısı itibarıyla simetrik olan, şekil, büyüklük ve yapı itibarıyla göreceği fonksiyonlara ve ortama uygun, güzel görünümlü türler olmalıdır.
- Her türlü böcek ve mantar hastalıklarına dayanıklı olması önemli bir niteliktir.
- Yapıt veya binaların yarattığı rüzgar koridorları söz konusu olan yerlerde daha da şiddetlenen rüzgara dayanıklı olmalıdır. Kuvvetli kök sistemine sahip türler tercih edilmekle birlikte, yan köklenme yaparak kaldırımları ve beton kaplamaları tahrip edici olmamalı, drenaj kanallarını tıkamamalı, tesislere zarar vermemelidir.
- Karın fazla etkili olduğu kentlerde dalları fazla gevrek ve kolay kırılabilen ve aynı zamanda kışında yapraklı, kesif tepeli türler seçilmemesi gerekir.
- Seçilecek türler kök ve kütük sürgünü oluşturmayan türlerden olmalıdır. Örneğin, bu konuda İhlamurlar bir hayli problem yaratırlar.

- Mekanik zararlara (çarpma, sıyrılma, vs.) dayanıklı olmalı, aynı zamanda bu mekanik zararları ve yaraları kolay ve hızlı kapatabilen türlerden seçilmelidir.
- Cadde veya yolun çeşidine bağlı olarak; yolu genişliği, yönü, çevredeki yapılar, bunların yüksekliği gibi çevre faktörleri esas alınmalı ve buna göre tür seçimi yapılmalıdır.

2.4.2. Yol Ağaçlandırmasında Uygun Fidan Standardı

Uzun (2007) tarafından bildirildiğine göre Ürgenç (1990), kent içi yol ağaçlandırmalarında iyi gelişmiş boylu fidan materyali kullanımının esas olduğunu bildirmiştir. Türk Standartları Enstitüsünün “şehir içi Yol ve Meydan Ağaçlandırma Kuralları Standardı” (TS 81-46 1990/03’ünde da belirtildiği gibi kent içi alle ağaçlandırmalarında kullanılacak fidan materyalinin *morfolojik* olarak;

- 2 - 2.5 m’lik dalsız gövde yüksekliğine sahip,
- Tek ve düzgün gövdeli, - simetrik ve dikey dallanan tepe tacı geliştirmiş,
- Gövde çapı 5 cm den kalın,
- En az 3 kez şaşırtma ya da transplantasyon işlemleri ile kök terbiyesi yapılmış,
- Tercihen kaplı ya da topraklı tipteki fidan özelliklerine sahip olması gerekir (Gürel, 2016).

Bununla birlikte *fizyolojik* olarak:

- Tomurcukların canlı, şişkin ve iyi gelişmiş olması,
- Yaprakların diri parlak ve sık olması,
- Gövde ve dallarda kabukların buruşuk olmaması,
- Dallanmanın türe özgü bir formda gelişmiş olması,
- Özellikle son yıla ait terminal ve subterminal sürgünlerin iyi bir gelişme göstermiş olması,
- Kök sisteminin sak ile orantılı yan ve kılcak köklerce zengin olması,
- Kaplı fidanların en az 1 vejetasyon dönemi öncesinden kaplara alınmış olması, buna karşılık kap değişimindeki gecikmeler ya da kap hacminin yetersizliğinden kaynaklanan kök dönmeleri olmaması,

- Topraklı fidanlarda kil içeriği yüksek tekstürdeki topraklarla kök toprak temasının sağlam kurulmuş ve bozulmamış olması, genel olarak kök, gövde, dal ve yapraklarda patolojik oluşumların, hastalık belirtilerinin ve mekanik yaralanmaların bulunmaması gerekir (Gürel, 2016).

Çizelge 2.3. Seçkin (1998)'e göre, kentlerde kullanımı uygun bitki türleri, özellikleri ve kullanım yeri (Gürel, 2016)

Ağaç Türü	Kullanım Yerleri ve Özellikleri
1- <i>Acer saccharum</i> Şeker akçaağacı	Rüzgara, egzoz gazlarına ve hava kirliliğine dayanıklı, orta büyüklükte bir cadde ve park ağacıdır. Sonbaharda yaprakları kırmızı, turuncu ve parlak sarı renkli ve son derece dekoratif görünümlüdür.
2- <i>Acer platanoides</i> Çınar yapraklı akçaağaç	Cadde ve park ağacı olarak kullanılır. Hava kirliliğine dayanıklıdır. İlkbahar başında çiçeklenir ve sonbahar rengi güzeldir.
3- <i>Acer pseudoplatanus</i> Dağ akçaağacı	Zor kent koşulları için uygundur. Rüzgar ve tuza dayanıklıdır. Hızlı büyür. Tohumları serbestçe çevreye saçılır. Aşırı üreme sorun olabilir. Kaba yaprakları yazın hastalanabilir.
4- <i>Aesculus hippocastanum</i> Beyaz çiçekli atkestanesi	Park ve meydanların süsüdür. İlkbahar çiçeklenmesi etkileyicidir.
5- <i>Ailanthus altissima</i> Cennet ağacı	Kent meydanları ve caddeler için uygundur. Dumana karşı dayanıklıdır. Fakir topraklarda yetişir. Yaprakları etkileyicidir.
6- <i>Alnus glutinosa</i> Toros kızılağacı	Kentlerde nehir ve göl kenarları için uygundur. Gruplar halinde dikilir. İlkbaharda çiçeklidir.
7- <i>Betula verucona</i> Gümüşi huş	Gruplar oluşturur. Sınırlı mekanda binaların yakınına dikilir. Küçük boyutludur. Hızlı büyür kısa ömürlüdür. Bol ışığa gereksinim gösterir. Rutubetli ya da kurak koşullarda yetişir. Bütün yıl ilginçtir. Dalları narin, yaprakları açık renkli ve kabukları dikkat çekicidir. İlkbaharda çiçeklidir.
8- <i>Carpinus betulus</i> Adi gürgen	Kuzeye açık yerlerde, caddelerde ve koruma kuşaklarında kullanımı uygundur. Dayanıklısıdır. Kuru kahverengi yaprakları kışın dallarında kalır.
9- <i>Crataegus monogyna</i> Adi geyikdiken	Cadde ve parklarda kullanılır. Çiçek ve meyveleri ile bütün yıl boyunca ilginçtir.

Çizelge 2.3. Seçkin (1998)'e göre, kentlerde kullanımı uygun bitki türleri, özellikleri ve kullanım yeri (Gürel, 2016) (devam)

10- <i>Fagus sylvatica</i> Avrupa kayını	Parklarda gruplar halinde kullanılır. Geniş mekanlara gereksinim gösterir. Koruma kuşakları için uygundur. Rüzgara dayanıklı sağlam yapılı bir orman ağacıdır. İlbaharda açık yeşil olan yaprakları sonbaharda altın rengine dönüşür. Form ve renk bakımından ilginç varyetelere sahiptir.
11- <i>Fraxinus americana</i> Amerikan dişbudağı	Sıcak ve soğuk koşullara ve hava kirliliğine karşı oldukça dayanıklıdır. Özellikle derin topraklı ve nemli ortamları sever; gövde kabuğu gri, dallanması muntazam aralıklı, sonbaharda yaprakları bazen mor yada sarı renklidir. Cadde ve park ağacı olarak uygundur.
12- <i>Fraxinus excelsior</i> Adi diğbudak	Soğuk yörelerde kent alanlarının ağacıdır. Duman ve rüzgara karşı dayanıklıdır. Açık yeşil alanlar için uygundur. Hafif gölge koşulları sever, sağlam yapılıdır. Kışın heykel etkisine sahiptir. Binalardan uzak yerlere dikilmelidir.
13- <i>Gleditsia triacanthos</i> Glediçya	Yetiştirme ortamı istekleri az, yoğun ışığa dayanıklı, besin maddesi bakımından zengin ve nemli toprakları seven bir cadde ve açık alan ağacıdır. Rüzgara ve hava kirliliğine dayanıklıdır. Fasulye şeklinde ve oldukça uzun görümlü meyveleri de çok dekoratiftir; fakat özellikle gövdenin alt kısımlarına kadar inen genellikle üçlü ve kalın dikenleri ile insan sağlığı bakımından son derece tehlikelidir. Ancak peyzajda dikensiz olan kültürlerinin kullanımı daha uygundur. Genç yaşlarda yaprakları etkili sarı, yaşlandıkça sarı-yeşil renklidir.
14- <i>Ilex aquifolium</i> Adi çoban püskülü	Çit ve soliter süs bitkisi olarak kullanımı uygundur. Dumana, rüzgara ve deniz koşullarına dayanıklıdır. Her dem yeşil, kışın renklidir.
15- <i>Liquidamber styraciflua</i> Amerikan sığla ağacı	Yapraksız dönemde görünümü görkemlidir. Sonbaharda yaprakları çok güzel parlak kırmızı bir renk alır. Park ve bahçeler için uygundur. Nemli ve yetiştirme yeri koşulları iyi olan alanları sever. Özellikle kurak yerlerden kaçır. Kışları soğuk geçen yerlerde çok genç fertlerin dondan korunması gerekir.
16- <i>Platanus x hybrida x acerifolia x hispanica</i> Londra çınarı	Endüstriyel alanlar için uygun cadde ağacıdır. Hava kirliliğine, soğuk rüzgarlara, toprak sıkışmasına ve kuvvetli budamaya dayanıklıdır. Büyük yapraklı, kabukları benekli, yuvarlak tohumları bütün yıl boyunca dalındadır. Dekoratif ve zarif bir ağaçtır.
17- <i>Prunus avium</i> Süs kirazı	Parklar, açık alanlar ve caddeler için uygundur. Çiçekleri, kabukları ve sonbahar rengi güzeldir.
18- <i>Quercus robur</i> Saplı meşe	Parklarda soliter, küçük grup ve yol ağacı olarak kullanılır. Büyük mekanları gerektirir. Çok dekoratif, hafif gölge ağacıdır. Yaprak şekli ve palamutları ilginçtir.
19 <i>Robinia pseudoacacia</i> Yalancı akasya	Zemini sert malzeme ile kaplı avlu ve meydanlar, caddeler için uygundur. Dayanıklı ve dumana karşı az duyarlıdır. Çiçekli, sığ köklü ve gevrek dallıdır.

Çizelge 2.3. Seçkin (1998)'e göre, kentlerde kullanımı uygun bitki türleri, özellikleri ve kullanım yeri (Gürel, 2016) (devam)

20-	<i>Sorbus aria</i> Ak üvez	Bina çevresi, dar alanlar ve caddeler için uygundur. Rüzgara karşı dayanıklıdır.
21-	<i>Sorbus aucuparia</i> Yabani üvez	Ufak boyutlu olup küçük mekanlar için güzel bir ağaçtır. Tüysü yaprakları dikkat çekicidir. Kışın meyveli, ilkbaharda beyaz çiçeklidir.
22-	<i>Tilia x euchlora</i> Adi ihlamur	Park ve açık alanlar için uygundur. Büyük mekanları gerektirir. Görkemli soliter bir ağaçtır. Gruplar halinde ve cadde ağacı olarak kullanımı uygundur. Canlı, taze ve küflü yeşil yaprakları sonbaharda sarı renklidir. Uzun ömürlü, budamaya karşı toleranslıdır.
23-	<i>Ulmus americana</i> Amerikan karaağacı	İyi bir cadde ağacıdır. Hava kirliliğine ve kuraklığa karşı dayanıklıdır. Genç yaşlarda oldukça hızlı büyür. Sonbaharda yaprakları sarı renge dönüşür.

Korkut (2010) tarafından her il ve ilçede yol ağaçlandırmalarında çok sık olarak kullanılan *Robinia pseudoacacia* “*Umbraculifera*” (Top akasya) zamanla habitüsünün bozulmasından dolayı yol ağacı olarak kullanılması uygun olmadığı belirtilmiştir (Gürel, 2016).

Estetik ve fizyolojik özelliklerine göre tür seçimi; düzgün gövde yapısına sahip, tesisi kolay hızlı büyüyen fakat gevsek ve gevrek bir yapıya sahip olmayan türler yol ağaçları için uygundur. Gençlikte hızlı büyüyen uzun ömürlü türler tercih edilmelidir. Böyle ağaçlar bakım koşullarının en aza indirerek gençlik yıllarında da trafiği fazla engellemeyeceklerdir. Ağacın ölçüsü planlamada önem taşır. Yol dar ise bu duruma uygun küçük ağaçlar geniş ise büyük ağaçlar kullanılmalıdır. Dikim sıklığı ağacın büyümesini etkilemekte sık dikimlerde ağacın gelişimi dikey yönde fazla iken seyrek dikimlerde yatay yönde gelişmektedir. Ayrıca Taç yapısı simetrik olan, şekil, büyüklük ve yapısı özellikleriyle kendilerinden beklenen fonksiyonlara ve ortama uygun, güzel görünümlü türler kente değer katarlar. Mevsimlere göre değişen görünümleri, değişik renkleri ve güzel kokuları ilgi çekici meyveleri ve çiçekleri, sonbahar yaprak renklenmesi yapan ağaçlar kent cadde ve sokaklarında çok etkilidir (Ekmekçi, 2007).

Yetiştirme ortamına göre tür seçimi; Karın fazla etkili olduğu yerlerde dalları gevrek ve kolay kırılabilen ve kışında yapraklı kesif tepeli türler seçilmemelidir. Seçilecek türler kök ve kütük sürgünleri oluşturmayan türler olmalıdır. Ihlamur (*Tilia spp.*) bu konuda bir hayli problem çıkarmaktadır. Yol ağaçları mekanik zararlara dayanıklı olmalı, mekanik

zarara uğradığında yaralan kolay ve hızlı kapayabilmelidir. Ayrıca budanmaya ve budak yaralarına karşıda dayanıklı olmalıdır (Ekmekçi, 2007).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1 Materyal

Bu çalışma 2019 yılında yol ağaçlandırması üzerine, bölgenin en büyük kentlerinden biri olan Van kentindeki Cumhuriyet Caddesi'nin mevcut durumu ve yeniden düzenlenmesi için kullanıcı tercihlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Caddenin genişliği ve uzunluğu, kaldırım genişlikleri, kaldırımda kullanılan malzeme türü, yollarda kullanılan ağaç türleri, aralık ve mesafe verileri elde edilmiştir.

Tarihi

Van Anadolu'nun en büyük kapalı havzası olan Van Gölü kıyısında toprakları verimli akarsuları bol iklim koşulları oldukça elverişli bir yerleşim merkezidir. Bu yüzden tarihin eski çağlarından beri birçok medeniyetin hakim olduğu bir yer olmuştur.

M.Ö. 900-612 yıllarında başkentleri Tuşba (VAN) olan Urartu devleti kurulmuştur. Daha sonra sırasıyla Medler, Persler, Romalılar ve Osmanlılar kentte hüküm sürmüştür.

1918 yılında Van yaşanan olaylarla birlikte büyük oranda nüfus kaybına uğramış ve bugünkü yerinde yeniden kurulmuştur. 29 Ekim 1923'te Vilayet merkezi olan Van'da Devlet ve Belediye tarafından alt yapı çalışmaları başlatılmış ve yeniden inşa edilmiştir (Anonim, 2019n).

Konumu

Van dünya üzerinde 42 derece 40 dakika ve 44 derece 30 dakika Doğu boylamları ile 37 derece 43 dakika ve 39 derece 26 dakika Kuzey enlemleri arasındadır. Türkiye üzerinde ise Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Murat-Van Bölümü'ndeki Van Gölü kapalı havzasındadır. Kuzeyden Ağrı, batıdan Van Gölü ve Bitlis, güneyden Siirt, Hakkari ve Şırnak komşudur. Doğuda İran Devleti yer alır (Şekil 3.1) (Anonim, 2019o).

Şekil 3.1. Van İlinin Türkiye Haritasında konumu (Anonim, 2019j).

Doğu Anadolu Bölgesinin önemli kentlerinden biri olan Van Türkiye'nin toprak bakımından altıncı büyük ilidir, rakım yüksekliği yaklaşık 1725 m ve 2018 yılına göre 1.123.784 nüfusa sahiptir. Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan bölgenin en gelişmiş illerinden biridir.

Van kenti 3 merkez ilçe (İpekyolu – Edremit – Tuşba) ile beraber toplam 13 ilçeden oluşmaktadır (Şekil 3.2).

Şekil 3.2. Van ve İlçeleri Fiziki Haritası (Anonim, 2019k).

Van Gölü' nün doğusunda 150 km² bir alanı kaplamaktadır. Ovanın yaklaşık yükseltisi 200 m kadardır. Van Ovası, kuzeydoğuda Sıhke Düzü, kuzeyinde Akköprü Düzü ve güneyinde de Şamranaltı Düzü adını alan bir kaç bölümden oluşur. Çok verimli toprağa sahiptir.

İklim ve Bitki Örtüsü

Doğu Anadolu'nun iklimi, şiddetli karasal olmasıyla dikkati çeker. Bölgede kışlar özellikle çok uzun, şiddetli ve karlıdır. Buna karşılık yaz mevsimi çok kısa olmakla birlikte, bölgenin en kuzeyindeki yüksek platolarda bile oldukça sıcak geçer (Anonim, 2019e).

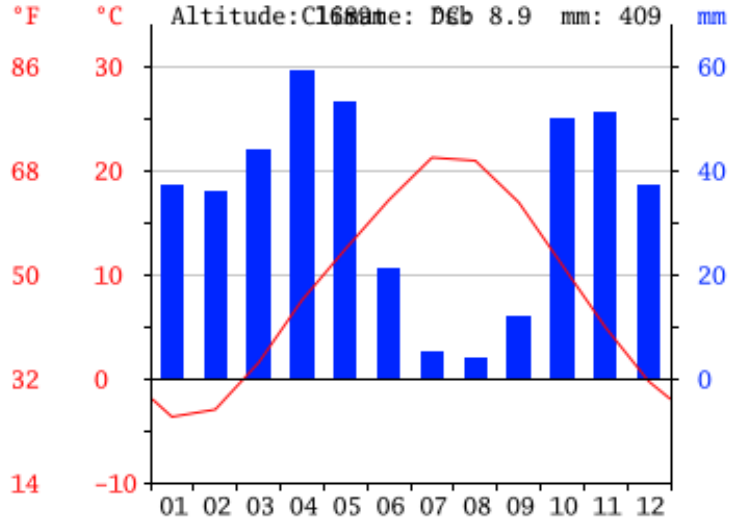
Van'ın iklim özellikleri karasal iklim özellikleri gösterse de Van Gölü'nün bulunması iklimin yumuşak geçmesini sağlamaktadır. Kış mevsiminde Göl suyunun ılık olması havayı yumuşatma, yaz mevsiminde ise havayı serinletme etkisi vardır. Van ilinde yıl boyunca az yağış görülmektedir (Çizelge 3.1). Uzun yıllar yapılan Rasat değerlerine göre Van ilinin yıllık ortalama sıcaklığı 9.2 °C dir. Yıllık ortalama 26 °C ile Ağustos ayı yılın en sıcak ayıdır (Çizelge 3.2). Yıllık ortalama 2.4 °C ile Ocak ayı yılın en soğuk ayıdır. Yıllık ortalama yağış miktarı 388.8 mm olarak ölçülmüştür. Yıllık ortalama 11 mm yağışla Temmuz ayı yılın en kurak ayıdır. Yıllık ortalama 54 mm yağışla Mayıs ayı en yağışlı ay olarak belirlendiği bildirilmektedir (Argun, 2019).

Van iline ait bazı meteorolojik veriler (1938-2016) (MGM, 2016):

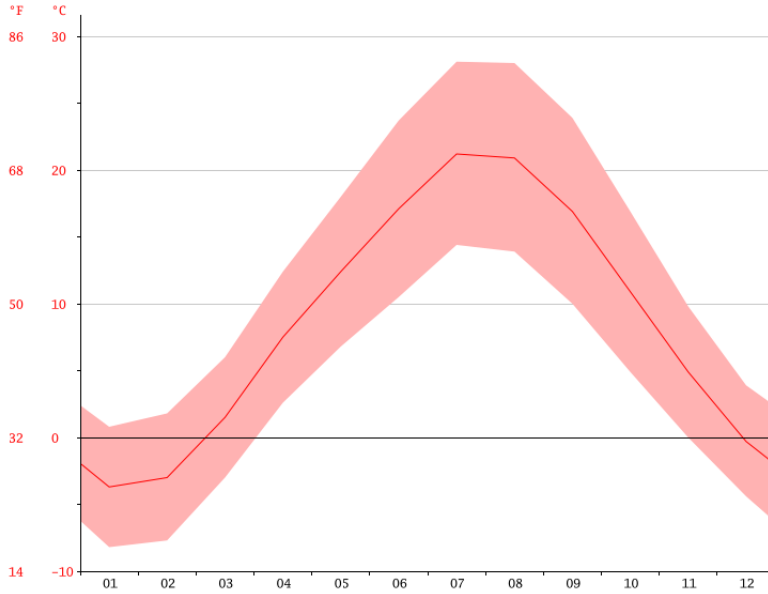
- Yıllık ortalama sıcaklık: 9.2 °C
- Yıllık ortalama en yüksek sıcaklık: 14.9 °C
- Yıllık ortalama en düşük sıcaklık: 3.6 °C
- Ölçülen en yüksek sıcaklık: 37.5 °C (27.07.1966)
- Ölçülen en düşük sıcaklık: -28.7 °C (19.01.1964)
- Yıllık ortalama güneşlenme süresi: 92.8 saat
- Yıllık ortalama yağışlı gün sayısı: 93 gün
- Yıllık yağış miktarı ortalaması: 388.5 mm
- Günlük toplam en yüksek yağış miktarı: 122 mm (27.02.2014)

- Ölçülen en yüksek kar kalınlığı: 120 cm (05.12.1994)
- Günlük En Hızlı Rüzgar: 165,6 km/sa (12.03.2010)
- Hâkim rüzgâr yönü: Doğu (E)

Çizelge 3.1. Van ili yıllık ortalama yağış miktarının aylara dağılımı (Argun, 2019).

Çizelge 3.2. Van ili yıllık ortalama sıcaklık miktarının aylara dağılımı (Argun, 2019).

Bitki Örtüsü: Van Gölü civarı ve vâdiler zengin bitki örtüsüyle kaplıysa da, dağlar genel olarak ağaçsızdır. İl toprakları bir bozkır manzarası arz eder. İl topraklarının % 70'i çayır ve mer'alarla, % 23'ü ekili ve dikili alanlarla ve % 2'si orman ve fundalıklarla kaplıdır (Anonim, 2019b).

Çalışma Alanının Tanıtılması

Şehrin en önemli cazibe merkezlerinden biri olan Cumhuriyet Caddesi kuzey-güney doğrultusunda uzanmaktadır. Beşyol Meydanı ile Soydan Kavşağı arasındaki 1. kısım yaklaşık 565 m olup, cumhuriyet tarihinden bu yana kentin ilk merkezi konumundadır. Bu nedenle yakın zamana kadar kentteki hemen hemen tüm kamu kuruluşları bu cadde üzerinde ya da yakın çevresinde bulunmakta iken, şehrin genişlemesi ile beraber cadde üzerinde genellikle iş yerleri ile beraber Hükümet Binası, iki kamu bankası ve Merkez Bankası bulunmaktadır. İkinci kısım ise Soydan Kavşağı ile İkinisan Kavşağı arasında ise yaklaşık 735 m uzaklık bulunmaktadır.

Cadde boyunca pek çok alış-veriş merkezi ile beraber mağazalar, yeme-içme üniteleri, bankalar ve kuyum sektörü gibi birçok çeşitli sektör ve kuruluş kent halkına hizmet vermektedir. Aynı zamanda kentlilerin buluşma, yürüyüş yapma ve çeşitli sosyal aktivitelerine olanak sağlamak ve cadde üzerinde ayrıca 2 adet küçük ölçekli park alanı bulunmaktadır.

Cadde boyunca genellikle *Fraxinus excelsior* (Dişbudak) kullanılmış olup yer yer *Acer negundo* (Akçaağaç), *Robinia pseudoacacia* (Adi akasya) ve *Morus plataniifolia* (Çınar Yapraklı Dut) mevcuttur. 2018 yılı içinde yapılan yeni çalışmalar ile orta refüj üzerinde saksılar ile bitkisel çalışmalar yapılmış olup, saksı içlerinde *Cupressus arizonica* (Arizona Servisi), *Rosa ssp* (Gül) ve *Eunonymus japonica* (Taflan) tercih edilmiştir.

Kentin en işlek ve yoğun kullanılan caddesi konumunda olan Cumhuriyet Caddesinin yakın çevresinde, Tekel Binası'nın güneybatısında yaklaşık 3.000 m² alana sahip Ahmed-i Hani Parkı ile beraber Beşyol Meydanı'nın batısında yaklaşık 2.000 m² alana sahip Dabbağoğlu Parkı bulunmaktadır.

Cumhuriyet Caddesinin Beşyol Meydanından itibaren doğusunda Hükümet Konağı bulunmakta ve caddenin en geniş alanıdır. Resmi törenler ve geçişler bu alanda yapılmaktadır (Şekil 3.3).

Şekil 3.3. Cumhuriyet Caddesi Hükümet Konağı önü mevcut durumu (Orijinal).

Soydan Kavşağına doğru ilerlerken caddenin batısında kentin en eski yapısı olan Tekel Binası bulunmakta, kaldırım genişliği yaklaşık 9 m olup Merkez Bankasının önü ile beraber caddenin en geniş kaldırımıdır (Şekil 3.4).

Şekil 3.4. Cumhuriyet Caddesi Tekel Binası önü mevcut durumu (Orijinal).

Güney-Kuzey yönünden caddede bulunan mevcut ağaçlar ve saksılardan bir görünüş (Şekil 3.5 ve Şekil 3.6).

Şekil 3.5. Cumhuriyet Caddesi Tekel Binası civarı mevcut durumu (Orijinal).

Şekil 3.6. Cumhuriyet Caddesi Türkiye Finans Bankası önü mevcut durumu (Orijinal).

Kuzey-Güney yönünden caddeden bir görünüş (Şekil 3.7). Şekil 3.7a kaldırım ve orta refüj bitkilendirmesinde yer yer boşluklar olmasına rağmen istenen etkiyi göstermekte iken, Şekil 3.7b ise kuzey-güney yönünde sol tarafta kalan kaldırımda neredeyse hiç ağaç bulunmadığı görülmektedir.

Şekil 3.7a. Deniz Bank önü caddeye genel bakış (Orijinal).

Şekil 3.7b. Deniz Bank karşısından caddeye genel bakış (Orijinal).

Caddenin doğu kısmında kentin en eski park alanı olan Feqiye Teyran Parkı ile Merkez Bankası Binası yan yana bulunmaktadır (Şekil 3.8). Halkın yoğun olarak kullandığı park alanıdır. Sonra ki kısımda ise Yeni Kent Meydanı alanı ve 1 adet AVM ve sonrasında ise Ziraat Bankası bulunmaktadır (Şekil 3.9).

Şekil 3.8. Cumhuriyet Caddesi Merkez Bankası önü mevcut durumu (Orijinal).

Şekil 3.9. Cumhuriyet Caddesi Ziraat Bankası önü mevcut durumu (Orijinal).

Kentin ilk merkezi olan Cumhuriyet Caddesinin eski görüntüleri (Şekil 3.10 ve Şekil 3.11).

Şekil 3.10. Kuzey güney yönünden caddenin eski görüntüsü (Anonim, 2019l).

Şekil 3.11. Güney kuzey yönünden caddenin eski görüntüsü (Anonim, 2019m).

3.2 Yöntem

Kent içi yol ağaçlandırmaları ile ilgili literatür çalışması yapılarak ilgili bildiriler, makaleler, dergiler, kitaplar, yayınlanmış tezler taranmış, Cumhuriyet Caddesindeki mevcut durum ile ilgili gözlemler, ölçümler, sayımlar yapılarak ve fotoğraf çekilerek bilgiler edinilmiştir.

Harita ve uydu görüntülerinin elde edilmesinde Van ili imar planından ve Google Earth programından faydalanılmıştır. Görsel analiz haritalarının oluşturulmasında Paint, Microsoft Office Excel, Netcad ve Autocad programları kullanılmıştır (Şekil 3.12, Şekil 3.13, Şekil 3.14).

Şekil 3.12. Cumhuriyet Caddesi İmar Planı (Orijinal).

Şekil 3.13. Cumhuriyet Caddesi Google Earth Görüntüsü (Google Earth, 2019c).

Şekil 3.14. Cumhuriyet Caddesi Hali Hazır Durumu (Orijinal).

Halkın katılımı ve uzman görüşlerini de alarak ideal bir sonuç elde etmek için anket çalışması ve yüz yüze görüşmeler yapılmıştır.

Cumhuriyet Caddesinin mevcut yol ağaçlandırmalarının analizi yapılmış ve caddeler fotoğraflanmış, caddelerin uzunlukları ve genişlikleri ölçülmüş ve caddede kullanılan ağaç türleri tespit edilmiş ve ağaç türlerinin ne sıklıkta kullanıldığı incelenmiştir. Caddede bulunan mevcut ağaçlandırmanın yeterliliği veya yetersizliği, estetik ve fonksiyonel olup olmadığını, yapılan ağaçlandırmaların caddenin uzunluğuna ve genişliğine uygun yapıp yapılmadığını göstermek için anket çalışması yapılmıştır.

Ak (2010)'a göre, peyzajı oluşturan elemanların veya sahip oldukları yapının tanımlanmasında “görsel kalite” kavramı, planlama ve tasarım çalışmalarında önemli rol almaktadır. Bu nedenle, bir alandaki görsel kalitenin belirlenmesi; var olan peyzaj yapısına ait imkanlarının neler olduğunun saptanması, o alandaki peyzajı oluşturan elemanların ve bileşenlerin sahip oldukları potansiyellerinin tespit edilmesi açısından önem taşımaktadır (Asur ve Alphan, 2018).

Özhancı ve Yılmaz (2011)'a göre, rekreasyon alanlarının, özellikle açık hava rekreasyon alanlarının tercih edilme nedenleri arasında, o alanın görsel peyzaj karakteri büyük ölçüde rol almaktadır. Bir peyzaja ait görsel özellikler doğal, açık, çeşitli, gizemli, uyumlu, perspektif sunan, düzenli ve güven verici olduğu sürece alanın manzara güzelliği de o derecede yükselmektedir. Bu anlamda yapılacak çalışmalarda, peyzaj estetik kalitesinin çevresel yönetimindeki önemi göz önünde bulundurularak, peyzajın görsel estetik yapısının planlama kararlarına dahil edilmesi gerekmektedir (Asur ve Alphan, 2018).

Görsel peyzaj değerlendirmesi, peyzaj karakteri üzerindeki değişimleri saptamak için yararlanılan bir yöntemdir. Ak (2010)'a göre, bu değerlendirmeler bölgesel planlama düzeyinde; kentsel gelişmelerin yer seçimi, bölgesel parkların saptanması, kurulması ve strüktürel planlama düzeyinde ise; korunması ya da onarımı gereken alanların belirlenmesi, kentsel yayılma ve gelişme, kırsal rekreasyon, ağaçlandırma alanlarının seçimi ve çevre birimlerinin kıyaslanmasını gerektirmektedir (Asur ve Alphan, 2018).

Yapılması planlanan çalışmada yol bitkilendirmesine uygun bitki türleri ile kaldırım boyunca kısa ve uzun olmak üzere çiçek parterleri düşünülmüştür.

Cumhuriyet Caddesinin mevcut halinin iyileştirilmesi için örnek çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmalarda 4 farklı türde ve 12 seçenek halinde öneri bitkisel tasarımlar yapılmış olup, kent halkına ve uzmanlara yapılan anketlere göre değerlendirme yapılacak olup, uygun bir tasarım yapılacaktır.

- Tasarımlar 4 şekilde yapılmıştır.
  1. Ağaçlı ve uzun çiçek parterli
  2. Ağaçlı ve kısa çiçek parterli
  3. Ağaçsız ve uzun çiçek parterli
  4. Ağaçsız ve kısa çiçek parterli

- Tasarımlar 3 farklı renk kombinasyonu ile oluşturulmuştur.
  1. Beyaz Çiçekli
  2. Mor Çiçekli
  3. Kırmızı Çiçekli

Yapılan anket çalışması iki aşama olarak oluşturulmuştur. İlk olarak “Yaş – Cinsiyet – Eğitim Durumu – Meslek – Aylık Gelir” gibi bilgiler alınmış, uzmanlara yapılan ankette ise ek olarak mesleki deneyim (yıl) sorulmuştur. İkinci aşamada ise yukarıda belirtildiği gibi 12 seçenek sunulmuş ve mevcut hali ayrıca gösterilmiştir. Tercih şekilleri ise aşağıda belirtildiği gibi ifade edilmiştir.

- 1- Hiç Beğenmedim
- 2- Beğendim

- 3- Kararsızım
- 4- Beğendim
- 5- Çok Beğendim

Anket çalışması 46 uzman (Peyzaj Mimarı) görüşü ile beraber Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan toplam 250 esnaf ve vatandaş ile ortaklaşarak yapılmıştır. Mevcut fotoğraf ile beraber 4 farklı tasarım üzerinden 3 farklı renk kombinasyonu yapılmış olup, 12 seçenek sunulmuştur.

Cumhuriyet caddesi üzerinde çekilen 1 adet fotoğraf üzerinde Adobe PhotoShop programı ile yapılan montaj çalışmasında, denekler üzerinde hangi fotoğrafın daha çok beğenildiği ya da beğenilmediğinin tespit edilmesi ve yeni bir öneri çalışması yapılması amaçlanmıştır.

Fotomontajda tasvir edilen cadde imar planında 25 m genişliğinde olup, hali hazır durumda en dar yeri Değer İş Merkezinin önü 21.70 m genişliğinde, en geniş yeri ise Hükümet Konağının önünde yaklaşık 34.25 m genişliğindedir. Kaldırım genişliği ise ortalama olarak 4 m ile 5.50 m aralığında değişiklik göstermektedir. Cadde boyunca yer yer mevcut bulunan ağaçlar genellikle *Fraxinus excelsior* (Dişbudak) tercih edildiği gözlenmiş ve ağaçların dikim aralığında herhangi bir standart olmadığı gözlemlenmiştir.

Öneri olarak sunulan montajlı resimlerde kullanılan ağaç olarak, cadde de bulunan *Fraxinus excelsior* (Dişbudak) tercih edilmiş, çanak içi bitkilendirme de beyaz renkli petunya (*Petunia sp*), mor renkli petunya (*Petunia sp*) ve kırmızı renkli Salvia (*Salvia sp*), tercih edilmiştir.

Çiçek renkleri seçiminde, kent içindeki bitki satış noktaları ile Van Büyükşehir Belediyesi üretim seralarında yıl boyunca uygulamada genellikle tercih edilen renkler dikkate alınmıştır. Aynı zamanda bu renkler soğuk (mor), sıcak (kırmızı) ve nötr (beyaz) olarak ta düşünülmüştür.

Çiçek parterleri ise cadde üzerindeki sirkülasyonu engellememesi ve bir düzen sağlamak amacı ile formal olarak yapılması düşünülmüştür.

Anket 3 aşamalı olarak düşünülmüştür.

- ⇒ Birinci aşamada; beyaz renkli çiçekler ile 4 farklı tasarım geliştirilmiştir (Şekil 3.15).

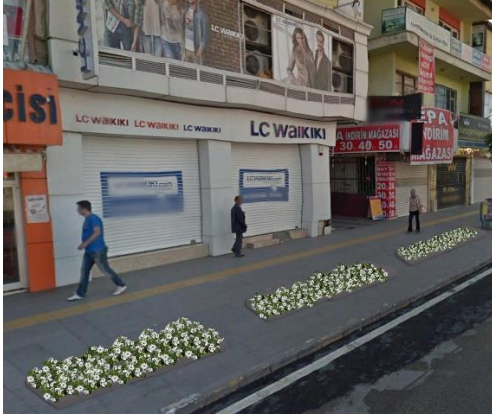

a) Ağaalı ve uzun iek parterli

b) Ağaalı ve kısa iek parterli

c) Ağaçsız ve uzun iek parterli

d) Ağaçsız ve kısa iek parterli

Şekil 3.15. Beyaz Renkli ieklerin Tasarım Modelleri (Orijinal).

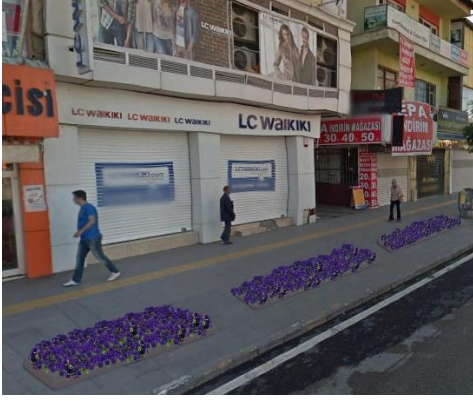
⇒ İkinci aşamada; mor renkli çiçekler ile 4 farklı tasarım geliştirilmiştir (Şekil 3.16).

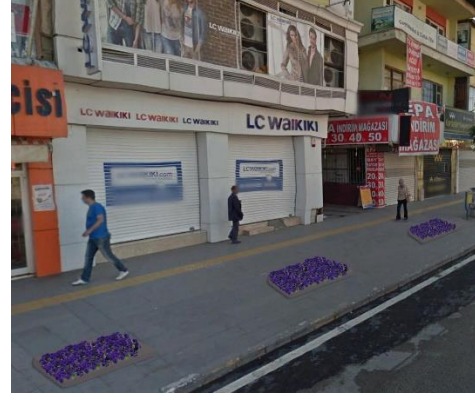
a) Ağaalı ve uzun iek parterli

b) Ağaalı ve kısa iek parterli

c) Ağaçsız ve uzun çiçek parterli

d) Ağaçsız ve kısa çiçek parterli

Şekil 3.16. Mor Renkli Çiçeklerin Tasarım Modelleri (Orijinal).

⇒ Üçüncü aşamada; kırmızı renkli çiçekler ile 4 farklı tasarım geliştirilmiştir (Şekil 3.17).

a) Ağaçlı ve uzun çiçek parterli

b) Ağaçlı ve kısa çiçek parterli

c) Ağaçsız ve uzun çiçek parterli

d) Ağaçsız ve kısa çiçek parterli

Şekil 3.17. Kırmızı Renkli Çiçeklerin Tasarım Modelleri (Orijinal).

4. BULGULAR

Van Cumhuriyet Caddesinin mevcut durumu incelendiğinde daha önce yapılmış olan bitkilendirme çalışmalarının, caddenin bazı noktalarında hiç olmadığı ve çok düzensiz bir durumda olduğu gözlenmiştir.

Cumhuriyet Caddesinde yapılan bu çalışmada tüm bulgular ortaya konarak değerlendirilmiştir. Caddedeki bitkilerin analizi yapılmış ve fotoğrafları çekilmiştir.

Anket çalışması yapıldığı sırada, katılımcıların görüş önerileri de anket sonuçlarına göre değerlendirilerek öneri proje tasarımında dikkate alınacaktır.

4.1. Anket Çalışmasının Değerlendirilmesi

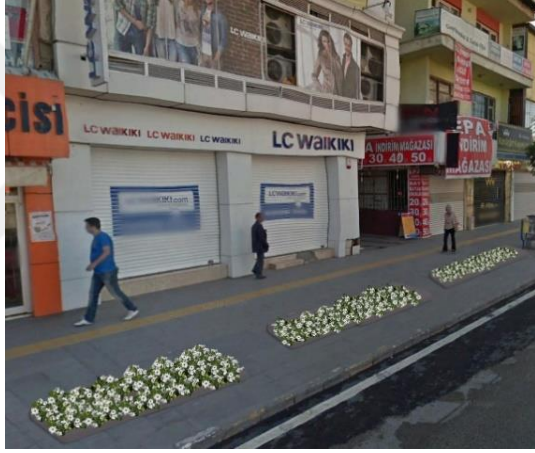
Cumhuriyet Caddesi üzerinde ve bitkilendirmenin olmadığı noktalardan herhangi biri rastgele seçilmiştir. Cadde üzerinde genel olarak tercih edilen *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve farklı renklerde mevsimlik çiçekler, photoshop programı ile görsellere eklenerek anket sorularında kullanılmıştır (Şekil 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13).

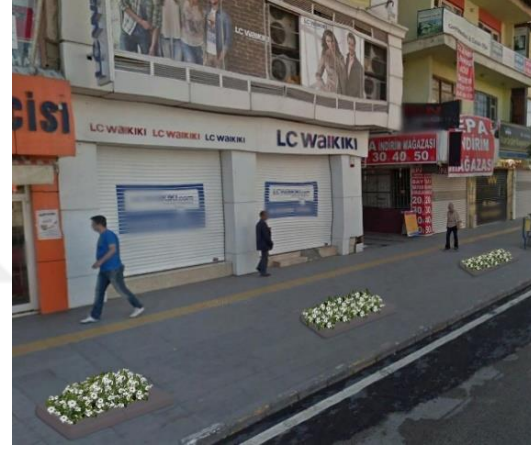
Şekil 4.1. Fotoğraf 1 (Orijinal).

Şekil 4.2. Fotoğraf 2 (Orijinal).

Şekil 4.3. Fotoğraf 3 (Orijinal).

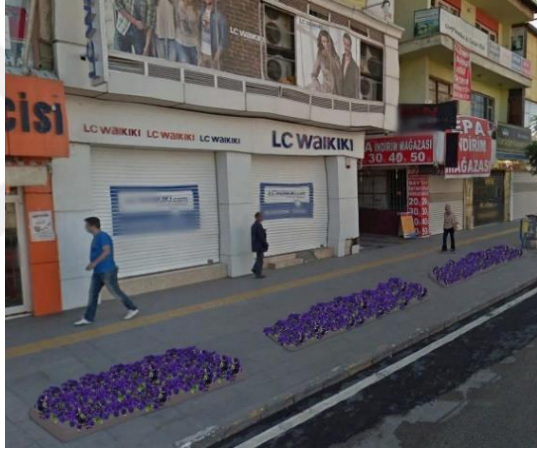
Şekil 4.4. Fotoğraf 4 (Orijinal).

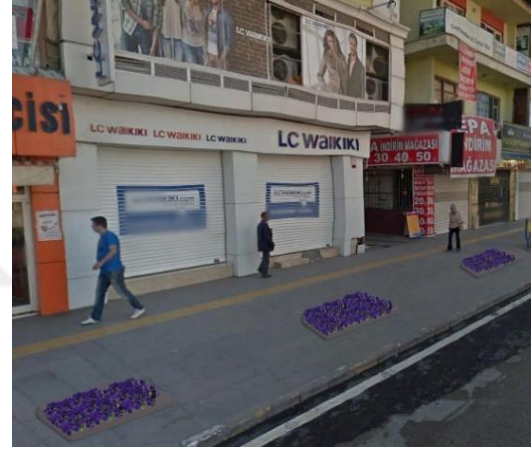
Şekil 4.5. Fotoğraf 5 (Orijinal).

Şekil 4.6. Fotoğraf 6 (Orijinal).

Şekil 4.7. Fotoğraf 7 (Orijinal).

Şekil 4.8. Fotoğraf 8 (Orijinal).

Şekil 4.9. Fotoğraf 9 (Orijinal).

Şekil 4.10. Fotoğraf 10 (Orijinal).

Şekil 4.11. Fotoğraf 11 (Orijinal).

Şekil 4.12. Fotoğraf 12 (Orijinal).

Şekil 4.13. Fotoğraf 13 (Orijinal).

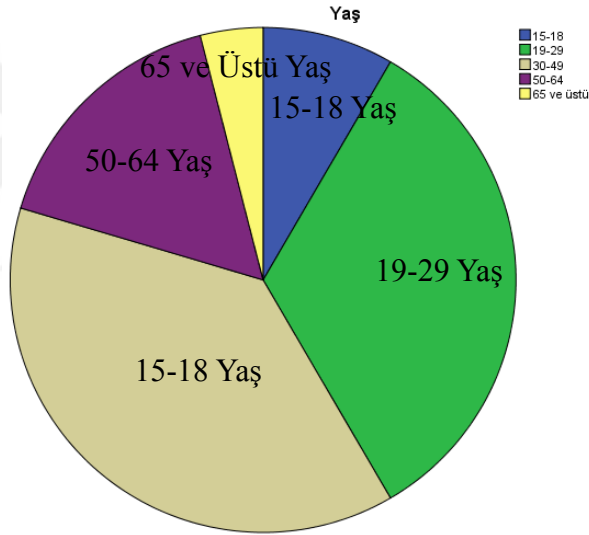
Anketler 2 farklı gurup üzerinde yapıлып, ayrı ayrı değerdendirilmiştir. İlk gurup 250 katılımcı ile Van halkı, ikinci gurupta ise 46 katılımcı ile uzman görüşüne yer verilmiştir.

4.2. Halkın Katılımı Analizi

4.2.1. Katılımcıların demografik yapısının değerdendirilmesi

Ankete katılan kullanıcıların profilleri tespit edilerek sıklık analizleri yapılmış ve elde edilen sonuçlar yüzde cinsinden verilmiştir.

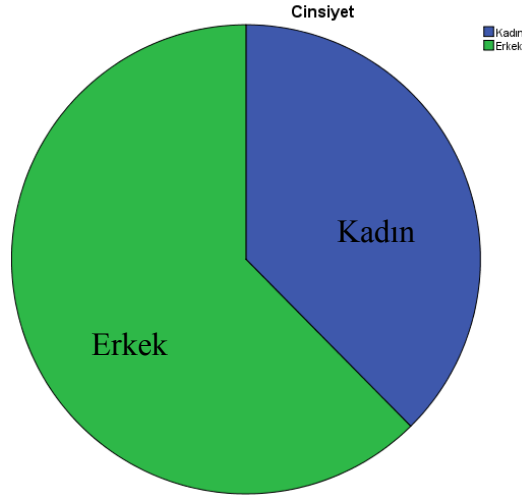
4.2.1.1. Yaş

Şekil 4.2.1.1. Katılımcıların Yaş Aralığı Diyagramı

Katılımcıların yaş aralıkları 5 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 95 kişi ile 30-49 yaş aralığında %38, sonraki katılım oranı ise 19-29 yaş aralığında ve %33.2 oranındadır. En düşük katılım ise %4 ile 65 yaş ve üstü olarak ortaya çıkmıştır.

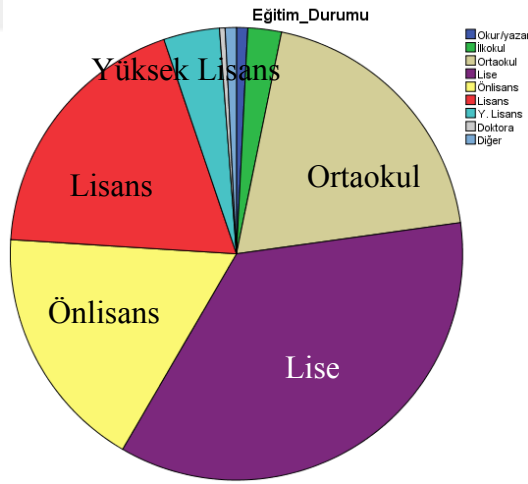
4.2.1.2. Cinsiyet

Şekil 4.2.1.2. Katılımcıların Cinsiyet Diyagramı

Toplam 250 katılımcıdan, kadın katılımcıların sayısı 94 iken, erkek katılımcı sayısı 156 kişidir. Kadın katılımcı oranı %37.6 ve erkek katılımcı oranı %62.4'tür.

4.2.1.3. Eğitim durumu

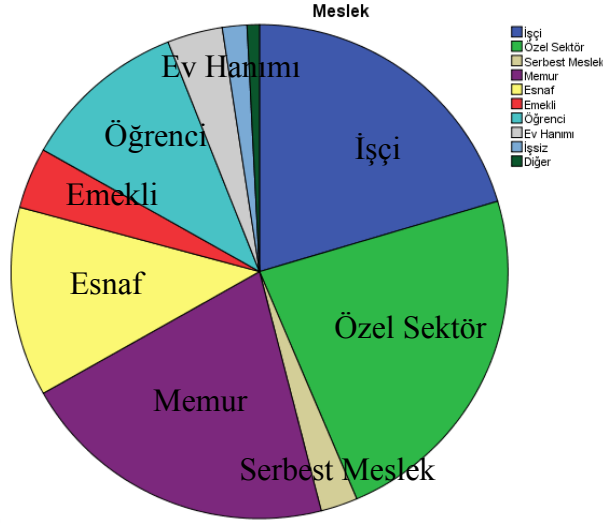

Şekil 4.2.1.3. Katılımcıların Eğitim Durumları Diyagramı

Katılımcıların eğitim durumları 9 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 89 kişi ile Lise mezunları oluşturmuş ve tüm katılımcıların %35.6 oranına sahiptir. Sonraki en yüksek katılım 49 kişi ile Ortaokul mezunları gelmekte ve bu gurubun oranı ise %19.6 olarak tespit edilmiştir. En az katılım ise 1 kişi ile Doktora gurubudur. Anket çalışmasına Okur/yazar gurubu ile İlkokul mezunu guruplarında katılan hiç olmamıştır.

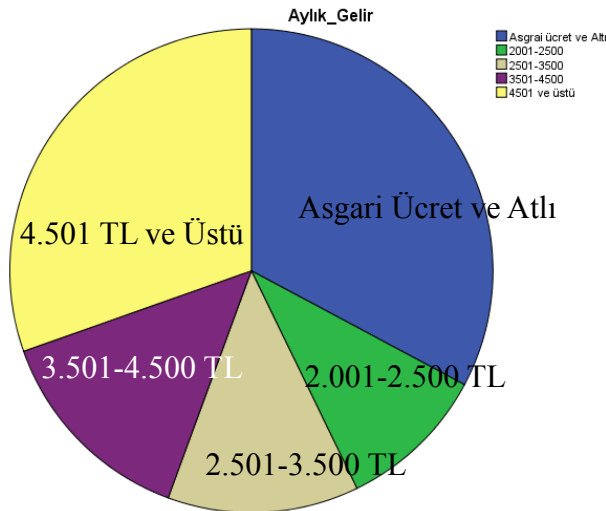
4.2.1.4. Meslek

Çizelge 4.2.1.4. Katılımcıların Meslek Gurupları Diyagramı

Katılımcıların meslek gurupları 10 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 58 kişi ile Özel Sektör çalışanları oluşturmuş ve tüm katılımcıların %23.2 oranına sahiptir. Sonraki en yüksek katılım 52 kişi ile Memur gelmekte ve bu gurubun oranı ise %20.8 olarak tespit edilmiştir.

4.2.1.5. Aylık Gelir durumu

Şekil 4.2.1.5. Katılımcıların Gelir Durumu Diyagramı

Katılımcıların aylık gelir durumları 5 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 82 kişi ile Asgari Ücret Ve Altı oluşturmuş ve tüm katılımcıların %32.8 oranına sahiptir.

Sonraki en yüksek katılım 76 kişi ile 4501 TL Ve Üstü gelmekte ve bu gurubun oranı ise %30.4 olarak tespit edilmiştir. En az katılım ise 25 kişi ile 2001-2500 TL gelir gurubudur.

4.2.1.6. Halkın katılımı genel değerlendirme

Kullanıcı profili tespiti yapıldıktan sonra deneklere 13 adet parametre verilmiş ve bunların içinden beşli likert ölçeğine göre değerlendirmeler istenmiştir. Bu parametrelere verilen cevaplar ile sıklık analizi gerçekleştirilmiş ve bu şekilde verilen parametrelere kullanıcıların kaçının ne ölçüde katıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

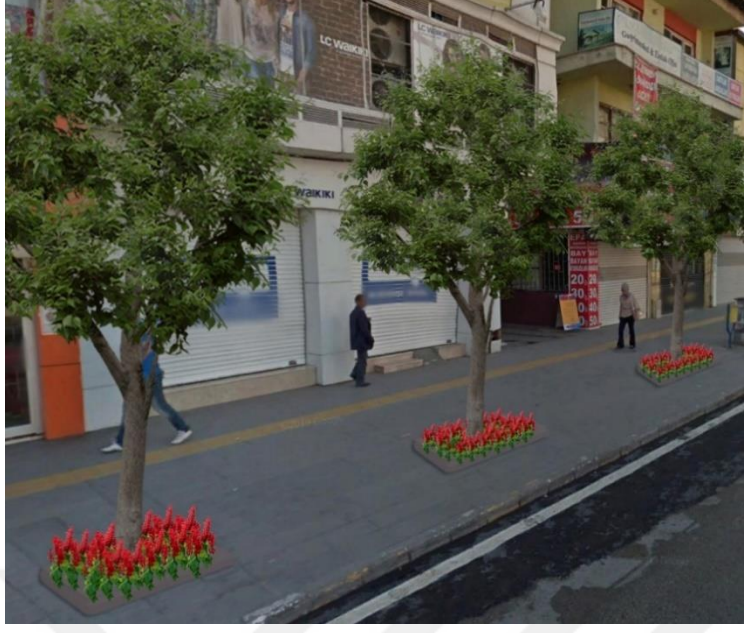
Yapılan anket sorularında verilen 13 fotoğrafın değerlendirilmesi ve “–Hiç Beğenmedim –Beğenmedim –Kararsızım –Beğendim –Çok Beğendim” şeklinde işaretlemeleri istenmiştir.

Çizelge 4.2.1.6. Genel Değerlendirme (Tüm Katılımcılar Toplam 250 Kişi)

	Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsızım	Beğendim	Çok Beğendim	Ortalama (1-5 puan)
Fotoğraf 1	15.2	34.8	23.6	22.4	4	2.65
Fotoğraf 2	11.2	13.2	13.6	40	22	3.48
Fotoğraf 3	42.8	40.4	11.6	4	1.2	1.80
Fotoğraf 4	32.8	36	20	10.4	0.8	2.10
Fotoğraf 5	20	34.8	25.2	16.4	3.6	2.49
Fotoğraf 6	10.4	16.4	13.6	40.8	18.8	3.41
Fotoğraf 7	46.4	41.2	9.6	2.8	0	1.69
Fotoğraf 8	30.4	44.8	18.4	6.4	0	2.01
Fotoğraf 9	20.4	30.4	20	20.8	8.4	2.66
Fotoğraf 10	11.2	14.8	8	36.4	29.6	3.58
Fotoğraf 11	42	40.8	10.4	4.8	2	1.84
Fotoğraf 12	28	44.4	18.8	8.4	0.4	2.09
Fotoğraf 13	64.4	15.2	11.2	7.6	1.6	1.67

Çizelge 4.2.1.6’da da görüldüğü gibi halkın katılımı ile toplam 250 kişi ile yapılan anket çalışmasında en beğenilen tasarım 3.58 ortalama ile Fotoğraf 10 (Şekil 4.14) olmuştur. Daha sonra ise Fotoğraf 2 (Şekil 4.15) 3.48 ortalama ile ikinci beğenilmiştir.

En çok beğenilen 3 fotoğrafta da ortak olarak ağaç ve kısa çiçek parterleri olduğu tespit edilmiş, en beğenilen fotoğraf kırmızı çiçekli, daha sonra beyaz ve mor renkli çiçek takip etmektedir.

Şekil 4.14. En çok tercih edilen Fotoğraf 10 (Orijinal).

Şekil 4.15. İkinci sırada tercih edilen Fotoğraf 2 (Orijinal).

Anket çalışmasına göre çalışma alanının mevcut hali, en yüksek oranda beğenilmediği anlaşılmıştır. Katılımcıların %64.4'ü (tercih edilen en yüksek oran) mevcut halini hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu ağaçsız ve uzun çiçek parterini beğenmediğini belirtmişlerdir.

4.2.2. Halkın Katılımı Anketi Ki-kare Analizi

Anket değerlendirmesi yapılırken, katılımcıların (250 kullanıcı ve 46 uzman), demografik özelliklerine göre farklılığı belirlemek için Ki-Kare analizi yapılmıştır. Karşılaştırma yapılırken istatistik anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ değeri esas alınmıştır.

Verilen cevaplar arasında, üzerinde durulan özellikler bakımından anlamlı farklar tespit edilmiş ve değerlendirmeye alınmıştır.

4.2.2.1. Yaş

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri yaş dağılımına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm yaş guruplarında toplam 250 kişinin katıldığı ankette, 19-29 yaş ve 30-49 yaş gurupları toplam 178 kişi ile katılımcıların %71.2'sini oluşturmaktadır.

Fotoğraf 1

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.1).

15-18 yaş gurubu beğenen ve beğenmeyenler eşit durumda iken, %38,1 oranında (8 kişi) kararsız kalmıştır.

19-29 yaş gurubunda 83 kişi katılmış olup, 27 kişinin kararsız kaldığını ve toplam 33 kişinin de “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği gözlenmektedir.

95 kişi ile en yüksek katılımın sağlandığı 30-49 yaş gurubunda ise toplam 46 kişi “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmişse de %28.4 oranı ile 27 kişi Fotoğraf 1’i beğendiğini belirtmiştir.

50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcıdan 33’ünün “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği görülmüştür.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.1’de gözlemlendiği gibi ($X^2=30.821 / p=0.014$), farklı yaş guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 1’in beğenilmediğini

belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %35.8 ve 34 kişi ile 30-49 yaş aralığındaki denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.1. Yaş ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü	Toplam
Fotoğraf 1	Hiç Beğenmedim	N 3	13	12	8	2	38
		% 14.3%	15.7%	12.6%	19.5%	20.0%	15.2%
	Beğenmedim	N 4	20	34	25	4	87
		% 19.0%	24.1%	35.8%	61.0%	40.0%	34.8%
	Kararsızım	N 8	27	18	4	2	59
		% 38.1%	32.5%	18.9%	9.8%	20.0%	23.6%
	Beğendim	N 4	19	27	4	2	56
		% 19.0%	22.9%	28.4%	9.8%	20.0%	22.4%
	Çok Beğendim	N 2	4	4	0	0	10
		% 9.5%	4.8%	4.2%	0.0%	0.0%	4.0%
Toplam	N 21	83	95	41	10	250	
	% 100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=30.821$ $p=0.014$

Fotoğraf 2

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.2).

15-18 yaş gurubunda 21 katılımcıdan toplam 16’sı “beğendim” ya da “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmiştir.

19-29 yaş gurubunda 83 kişi katılmış olup, 41 kişinin “beğendim” seçeneğini diğer yaş guruplarına göre en yüksek oran olan %49.4 ile tercih ettiği gözlenmektedir. Aynı zamanda bu yaş gurubunda %15.7 oranında 13 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

30-49 yaş gurubunda ise, %66.4 oranında toplam 63 kişinin “beğendim” ya da “çok beğendim” seçeneklerini tercih ettiği gözlenmektedir.

50-64 yaş gurubunda ise 13’ünün “beğenmedim”, 12 kişi “karasız” ve 10 kişinin de “beğendim” seçeneklerini neredeyse eşit şekilde tercih ettiği görülmüştür. Diğer yaş

guruplarının aksine bu yaş gurubu genel olarak Fotoğraf 2'yi beğenmediği anlaşılmaktadır.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.2'de gözlemlendiği gibi ($X^2=53.165 / p=0.000$), farklı yaş guruplarında %40 oranında (100 kişi) Fotoğraf 2'yi beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” tercihinin en çok 41 kişi ile 19-29 yaş gurubu ve 30-49 yaş gurubu aynı sayıda denek işaretlemiş, %49.4 ile 19-29 yaş aralığındaki denekler en fazla **oranda** seçmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.1.2. Yaş ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü	Toplam
Fotoğraf 2	Hiç Beğenmedim	N 3	13	8	4	0	28
		% 14.3%	15.7%	8.4%	9.8%	0.0%	11.2%
	Beğenmedim	N 2	2	14	13	2	33
		% 9.5%	2.4%	14.7%	31.7%	20.0%	13.2%
	Kararsızım	N 0	10	10	12	2	34
		% 0.0%	12.0%	10.5%	29.3%	20.0%	13.6%
	Beğendim	N 6	41	41	10	2	100
		% 28.6%	49.4%	43.2%	24.4%	20.0%	40.0%
	Çok Beğendim	N 10	17	22	2	4	55
		% 47.6%	20.5%	23.2%	4.9%	40.0%	22.0%
Toplam	N 21	83	95	41	10	250	
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$X^2=53.165$ $p=0.000$

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterini ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

15-18 yaş gurubu 21 kişiden oluşmakta iken, 11 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, 8 kişi ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

19-29 yaş gurubunda 83 kişi katılmış olup, 11 kişinin kararsız kaldığını ve toplam 64 kişinin de “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği gözlenmektedir.

30-49 yaş gurubu, 95 katılımcıdan 78'i “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmişlerdir.

50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcının %61'i (25 kişi) “hiç beğenmedim” seçeneğini en yüksek oranda tercih ettiği görülmüştür.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.3’de gözlemlendiği gibi ($X^2=28.108 / p=0.031$), farklı yaş guruplarında %42.8 oranında (107 kişi) Fotoğraf 3’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %37.9 ve 36 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.3. Yaş ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					Toplam	
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü		
Fotoğraf 3	Hiç Beğenmedim	N	11	33	36	25	2	107
		%	52.4%	39.8%	37.9%	61.0%	20.0%	42.8%
	Beğenmedim	N	8	31	42	12	8	101
		%	38.1%	37.3%	44.2%	29.3%	80.0%	40.4%
	Kararsızım	N	2	11	12	4	0	29
		%	9.5%	13.3%	12.6%	9.8%	0.0%	11.6%
	Beğendim	N	0	8	2	0	0	10
		%	0.0%	9.6%	2.1%	0.0%	0.0%	4.0%
	Çok Beğendim	N	0	0	3	0	0	3
		%	0.0%	0.0%	3.2%	0.0%	0.0%	1.2%
Toplam	N	21	83	95	41	10	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=28.108$ $p=0.031$

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

15-18 yaş gurubunda 10 katılımcı kararsız kalırken, diğer 11 kişi ise “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiştir. Bu guruptaki hiçbir katılımcı “beğendim” ya da “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmemiştir.

19-29 yaş gurubundaki katılımcılardan 17 kişinin kararsız kaldığını ve toplam 58 kişinin de “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği gözlenmektedir. Ayrıca 8 kişi Fotoğraf 4’ü beğenirken hiçbir katılımcı “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmemiştir.

30-49 yaş gurubu, en çok katılımın sağlandığı gurup olurken 64 kişi “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiş, bununla beraber 17 kişi kararsız kaldığını ve 12 kişi de Fotoğraf 4’ü beğendiğini belirtmiştir.

50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcıdan toplam 35’i “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği görülmüştür.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.4’de gözlemlendiği gibi ($X^2=32,040 / p=0,010$), farklı yaş guruplarında %36 oranında (90 kişi) Fotoğraf 4’ü beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini tercihini en çok %37.9 ve 36 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.4. Yaş ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Yaş						
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü	Toplam	
Fotoğraf 4	Hiç Beğenmedim	N	5	27	28	22	0	82
		%	23.8%	32.5%	29.5%	53.7%	0.0%	32.8%
	Beğenmedim	N	6	31	36	13	4	90
		%	28.6%	37.3%	37.9%	31.7%	40.0%	36.0%
	Kararsızım	N	10	17	17	2	4	50
		%	47.6%	20.5%	17.9%	4.9%	40.0%	20.0%
	Beğendim	N	0	8	12	4	2	26
		%	0.0%	9.6%	12.6%	9.8%	20.0%	10.4%
	Çok Beğendim	N	0	0	2	0	0	2
		%	0.0%	0.0%	2.1%	0.0%	0.0%	0.8%
Toplam	N	21	83	95	41	10	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=32,040$ $p=0,010$

Fotoğraf 5

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.5).

15-18 yaş gurubunda %19 oranı ile “beğendim” ve “beğenmedim” tercihleri eşit iken %38 oranında “kararsızım” seçeneği tercih edilmişken, 19-29 yaş gurubunda ise “çok beğendim” seçeneği %4.8 oranında kalırken, diğer tüm seçenekler birbirine yakın oranlarda tercih edilmiştir.

30-49 yaş gurubu, 30 kişi “kararsızım” ve “beğenmedim” seçeneklerini eşit olarak tercih etmiş ve “beğendim” ile “hiç beğenmedim” seçeneklerini birbirine yakın oranlarda çıkmıştır. 50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcıdan toplam 35’i “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği görülmüştür.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.5’de gözlemlendiği gibi ($X^2=33.646 / p=0.006$), farklı yaş guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 5’in beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini tercihini en çok %31.6 ve 30 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.5. Yaş ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					Toplam	
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü		
Fotoğraf 5	Hiç	N	5	17	16	12	0	50
	Beğenmedim	%	23.8%	20.5%	16.8%	29.3%	0.0%	20.0%
	Beğenmedim	N	4	24	30	23	6	87
		%	19.0%	28.9%	31.6%	56.1%	60.0%	34.8%
	Kararsızım	N	8	19	30	2	4	63
		%	38.1%	22.9%	31.6%	4.9%	40.0%	25.2%
	Beğendim	N	4	19	14	4	0	41
		%	19.0%	22.9%	14.7%	9.8%	0.0%	16.4%
	Çok Beğendim	N	0	4	5	0	0	9
		%	0.0%	4.8%	5.3%	0.0%	0.0%	3.6%
Toplam	N	21	83	95	41	10	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=33.646$ $p=0.006$

Fotoğraf 6

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.6).

15-18 yaş gurubunda 14 katılımcı “beğendim” seçeneğini tercih etmiş ve bu diğer guruplar arasında %66.7 oranı ile en yüksek oran olmuştur.

19-29 yaş gurubunda 83 katılımcının 31’i “beğenmedim” 21’i ise “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmiştir. Ayrıca bu gurup 11 kişi ile diğer guruplardan “hiç beğenmedim” seçeneğini en çok tercih eden guruptur.

30-49 yaş gurubu, en çok katılımın sağlandığı gurup olurken 39 kişi “beğendim” seçeneğini tercih etmiş, bununla beraber 12 kişi kararsız kaldığını ve 18 kişi de Fotoğraf 6’yı beğenmediğini belirtmiştir.

50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcıdan toplam 14’ü “beğendim” 13’ü ise “beğenmedim” seçeneklerini tercih ettiği görülmüştür.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.6’da gözlemlendiği gibi ($X^2=30.800 / p=0.014$), farklı yaş guruplarında %40.8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 6’yı beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini tercihini en çok %41.1 ve 39 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.6. Yaş ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					Toplam	
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü		
Fotoğraf 6	Hiç	N	3	11	8	4	0	26
	Beğenmedim	%	14.3%	13.3%	8.4%	9,8%	0,0%	10,4%
	Beğenmedim	N	0	8	18	13	2	41
		%	0.0%	9.6%	18.9%	31,7%	20,0%	16,4%
	Kararsızım	N	2	12	12	8	0	34
		%	9.5%	14.5%	12.6%	19.5%	0,0%	13,6%
	Beğendim	N	14	31	39	14	4	102
		%	66.7%	37.3%	41.1%	34.1%	40,0%	40,8%
	Çok Beğendim	N	2	21	18	2	4	47
		%	9.5%	25.3%	18.9%	4.9%	40,0%	18,8%
Toplam	N	21	83	95	41	10	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100,0%	100,0%	

$X^2=30,800$ $p=0,014$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

15-18 yaş gurubunda 8 katılımcı kararsız kalırken, 13 kişi “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiş ve hiçbir katılımcı “beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

19-29 yaş gurubunda 83 katılımcının 31'i "beğenmedim" 21'i ise "çok beğendim" seçeneklerini tercih etmiştir. Ayrıca bu gurup 11 kişi ile diğer guruplardan "hiç beğenmedim" seçeneğini en çok tercih eden guruptur.

30-49 yaş gurubu, en çok katılımın sağlandığı gurup olurken 39 kişi "beğendim" seçeneğini tercih etmiş, bununla beraber 12 kişi kararsız kaldığını ve 18 kişi de Fotoğraf 6'yı beğenmediğini belirtmiştir.

50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcıdan toplam 14'ü "beğendim" 13'ü ise "beğenmedim" seçeneklerini tercih ettiği görülmüştür.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.7'de gözlemlendiği gibi ($X^2=25.323 / p=0.013$), farklı yaş guruplarında %44.8 oranında (112 kişi) Fotoğraf 8'i beğenmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini tercihini en çok %51.8 ve 43 kişi ile 19-29 yaş gurubu tercih etmiştir. Tüm yaş guruplarında hiçbir katılımcı "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.2.2.1.7. Yaş ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

		Yaş						
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü	Toplam	
Fotoğraf 8	Hiç	N	5	22	30	19	0	76
	Beğenmedim	%	23.8%	26.5%	31.6%	46.3%	0.0%	30.4%
	Beğenmedim	N	8	43	37	16	8	112
		%	38.1%	51.8%	38.9%	39.0%	80.0%	44.8%
	Kararsızım	N	8	12	22	2	2	46
		%	38.1%	14.5%	23.2%	4.9%	20.0%	18.4%
	Beğendim	N	0	6	6	4	0	16
		%	0.0%	7.2%	6.3%	9.8%	0.0%	6.4%
	Toplam	N	21	83	95	41	10	250
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=25,323$ $p=0,013$

Fotoğraf 9

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.9).

15-18 yaş gurubunda 6 katılımcı kararsız kalırken, 8 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir. 19-29 yaş gurubunda 83 katılımcının 14’ü kararsız kalırken, 18’i “beğenmedim” 17’si ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmesine karşın, 26 kişi %31.3 oran ile diğer guruplara göre Fotoğraf 9’un beğenildiği gözlenmektedir.

30-49 yaş gurubunda 26 kişi “beğenmedim” seçeneğini diğer seçeneklere göre en fazla tercih ederken, diğer seçeneklerin oranları birbirine yakın olarak gözlenmektedir. 50-64 yaş gurubunda ise 41 katılımcıdan 20’si “beğenmedim” 13’ü ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiş ve bu gurupta genel olarak Fotoğraf 9’un beğenilmediği görülmektedir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.8’de gözlemlendiği gibi ($X^2=32.779 / p=0.008$), farklı yaş guruplarında %30.4 oranında (76 kişi) Fotoğraf 9’un beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini tercihini en çok %27.4 ve 26 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.8. Yaş ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					Toplam	
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü		
Fotoğraf 9	Hiç Beğenmedim	N	3	17	16	13	2	51
		%	14.3%	20.5%	16.8%	31.7%	20.0%	20.4%
	Beğenmedim	N	8	18	26	20	4	76
		%	38.1%	21.7%	27.4%	48.8%	40.0%	30.4%
	Kararsızım	N	6	14	22	4	4	50
		%	28.6%	16.9%	23.2%	9.8%	40.0%	20.0%
	Beğendim	N	2	26	20	4	0	52
		%	9.5%	31.3%	21.1%	9.8%	0.0%	20.8%
	Çok Beğendim	N	2	8	11	0	0	21
		%	9.5%	9.6%	11.6%	0.0%	0.0%	8.4%
Toplam	N	21	83	95	41	10	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=32.779$ $p=0.008$

Fotoğraf 10

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.10).

15-18 yaş gurubunda 10 katılımcı “beğendim”, 8 kişi “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir. Hiçbir katılımcı “beğenmedim” ya da “kararsızım” seçeneklerini tercih etmemiştir.

19-29 yaş gurubunda da 28 katılımcı “beğendim”, 34 kişi “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiş, diğer guruplara göre “hiç beğenmedim” seçeneği en çok bu yaş gurubunda 13 kişi tarafından tercih edilmiştir.

30-49 yaş gurubunda 37 kişi “beğendim” seçeneğini diğer yaş guruplarına göre en fazla tercih ederken, 26 kişi de “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

50-64 yaş gurubunda ise diğer yaş guruplarına göre 19 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.9. Yaş ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					Toplam	
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü		
Fotoğraf 10	Hiç	N	3	13	10	2	0	28
	Beğenmedim	%	14.3%	15.7%	10.5%	4.9%	0.0%	11.2%
	Beğenmedim	N	0	2	14	19	2	37
		%	0.0%	2.4%	14.7%	46.3%	20.0%	14.8%
	Kararsızım	N	0	6	8	6	0	20
		%	0.0%	7.2%	8.4%	14.6%	0.0%	8.0%
	Beğendim	N	10	28	37	10	6	91
		%	47.6%	33.7%	38.9%	24.4%	60.0%	36.4%
	Çok	N	8	34	26	4	2	74
	Beğendim	%	38.1%	41.0%	27.4%	9.8%	20.0%	29.6%
Toplam	N	21	83	95	41	10	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=62.826$ $p=0.000$

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.9’da gözlemlendiği gibi ($X^2=62.826$ / $p=0.000$), farklı yaş guruplarında %36.4 oranında (91 kişi) Fotoğraf 10’u beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini tercihini en çok %38.9 ve 37 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Fotoğraf 13

Mevcut durum fotoğrafı tüm önerilerden sonra gösterilmiş olup, kullanıcıların caddenin mevcut halinden ne derecede memnun oldukları değerlendirilmiştir. (Şekil 4.13).

15-18 yaş gurubunda 16 katılımcı %76.2 oranında “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiş, 19-29 yaş gurubunda ise 56 katılımcı %67.5 oranında hiç beğenmediğini belirtmiştir.

30-49 yaş gurubunda 65 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini diğer yaş guruplarına göre en fazla tercih ederken, 14 kişi de “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

50-64 yaş gurubunda ise 16 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiş olsa da diğer yaş guruplarına göre 11 kişi “beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.10. Yaş ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi

		Yaş					
		15-18	19-29	30-49	50-64	65 ve Üstü	Toplam
Fotoğraf 13	Hiç Beğenmedim	N 16	56	65	16	8	161
		% 76.2%	67.5%	68.4%	39.0%	80.0%	64.4%
	Beğenmedim	N 2	14	14	6	2	38
		% 9.5%	16.9%	14.7%	14.6%	20.0%	15.2%
	Kararsızım	N 2	8	10	8	0	28
		% 9.5%	9.6%	10.5%	19.5%	0.0%	11.2%
	Beğendim	N 0	4	4	11	0	19
		% 0.0%	4.8%	4.2%	26.8%	0.0%	7.6%
	Çok Beğendim	N 1	1	2	0	0	4
		% 4.8%	1.2%	2.1%	0.0%	0.0%	1.6%
Toplam	N 21	83	95	41	10	250	
	% 100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=36.928$ $p=0.002$

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.1.10’da gözlemlendiği gibi ($X^2=36.928$ / $p=0.002$), farklı yaş guruplarında %64.4 oranında (161 kişi) Fotoğraf 13’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğendim” seçeneğini tercihini en çok %68.4 ve 65 kişi ile 30-49 yaş gurubu tercih etmiştir.

Yaşa göre genel değerlendirme

15-18 yaş aralığındaki katılımcı tercihlerinde en çok Fotoğraf 10 beğenilirken, daha sonra Fotoğraf 2 ve Fotoğraf 3 gelmektedir. Mevcut halinin %76.2 oranında hiç beğenilmediği tespit edilmiştir. Her ne kadar Fotoğraf 6 %66.7 oranında “beğendim” olarak işaretlenmişse de “Çok beğendim” ile “beğendim” oranları toplamı Fotoğraf 10’dan düşüktür. Mevcut durum ise tüm seçenekler arasında en yüksek oran olan %76.2 ile “hiç beğenmedim” seçeneği tercih edilmiştir.

30-49 yaş gurubunda ise Fotoğraf 2, Fotoğraf 10 ve Fotoğraf 6 en çok beğenilen tasarımlar olmuştur. Her üç tasarımında ortak özelliği ağaç olması ve kısa ağaç çanağı olması ve birbirlerinden tek farkları kullanılan çiçeklerin renkleridir. Ayrıca tasarımların genel olarak beğenilmediği görülmektedir. En yüksek oranda mevcut halini beğenmeyen yaş gurubudur. Mevcut durum ise %68.4 oranında “hiç beğenmedim” olarak tercih edilmiştir. Fotoğraf 3, Fotoğraf 7 ve Fotoğraf 11 en yüksek oranda beğenilmeyen tasarımlar olmuş, her üç tasarım da uzun çiçek parteri kullanılmış ve hiç ağaç kullanılmamıştır.

50-64 yaş aralığındaki bu grupta en çok Fotoğraf 6 beğenilmiştir. Geri kalan tasarımlar genel olarak beğenilmemiştir. Mevcut hali ise %39 oranında hiç beğenilmediği belirtilirken, %26.8 oranında beğenildiği görülmektedir. Yüz yüze görüşmede cadde boyunca yapılacak ağaçlandırma çalışmasında dükkan önleri kapanacağını düşündüğünden tercih edilmediği belirtilmiştir.

Katılım oranı oldukça düşük olan 65 Yaş Ve Üstü gurubunda, Fotoğraf 2 ve Fotoğraf 6’nın çok beğenildiği ve Fotoğraf 13’ün hiç beğenilmediği görülmektedir.

4.2.2.2 Cinsiyet

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri cinsiyet dağılımına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm cinsiyet guruplarında toplam 250 kişinin katıldığı ankette, 156 Erkek (%62,4) ve 94 Kadın (%37,6) katılımcılar oluşturmaktadır.

Fotoğraf 1

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.1).

Kadın katılımcıların 34'ü "beğendim", 35'i ise "kararsızım" seçeneğini tercih ederken, 20 kişi de "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Erkek katılımcılar ise %42.9 oranı ile 67 kişi Fotoğraf 1'i beğenmediğini belirtmişken, 33 kişi ise "hiç beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.1'de gözlemlendiği gibi ($X^2=48.35 / p=0.000$), farklı cinsiyet guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 1'in beğenilmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %42.9 ve 67 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.1. Cinsiyet ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 1	Hiç	N	5	33	38
	Beğenmedim	%	5.3%	21.2%	15.2%
	Beğenmedim	N	20	67	87
		%	21.3%	42.9%	34.8%
	Kararsızım	N	35	24	59
		%	37.2%	15.4%	23.6%
	Beğendim	N	34	22	56
		%	36.2%	14.1%	22.4%
	Çok	N	0	10	10
	Beğendim	%	0.0%	6.4%	4.0%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=48,235 \quad p=0,000$

Fotoğraf 2

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.2).

Kadın katılımcıların 50'si “beğendim”, 33'ü ise “çok beğendim” seçeneklerini tercih ederken, erkek katılımcılar ise 50'si “beğendim”, 22'si ise “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmişlerdir. Fakat erkek katılımcılarda “kararsızım”, “beğenmedim” ve “hiç beğenmedim” tercihleri toplamı erkek katılımcıların %53.8'ini oluşturmaktadır.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.2'de gözlemlendiği gibi ($X^2=46.702 / p=0.000$), farklı cinsiyet guruplarında %40 oranında (100 kişi) Fotoğraf 2'yi beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini %32.1 ile 50 erkek ve %53.2 ile 50 kadın katılımcı tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.2. Cinsiyet ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 2	Hiç	N	3	25	28
	Beğenmedim	%	3.2%	16.0%	11.2%
	Beğenmedim	N	2	31	33
		%	2.1%	19.9%	13.2%
	Kararsızım	N	6	28	34
		%	6.4%	17.9%	13.6%
	Beğendim	N	50	50	100
		%	53.2%	32.1%	40.0%
	Çok	N	33	22	55
	Beğendim	%	35.1%	14.1%	22.0%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=46.702$ $p=0.000$

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

Kadın katılımcıların 43'ü “beğenmedim”, 27'si ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih ederken, 19 kişi ise kararsız kalmıştır.

Erkek katılımcıların 80'i “hiç beğenmedim” derken, 58'i ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmişlerdir. Erkek katılımcılarda “çok beğendim” seçeneğini hiç kimse tercih etmemiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.3’de gözlendiği gibi ($X^2=23.972 / p=0.000$), farklı cinsiyet gruplarında %42.8 oranında (107 kişi) Fotoğraf 3’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %51.3 ve 80 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.3. Cinsiyet ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 3	Hiç Beğenmedim	N	27	80	107
		%	28.7%	51.3%	42.8%
	Beğenmedim	N	43	58	101
		%	45.7%	37.2%	40.4%
	Kararsızım	N	19	10	29
		%	20.2%	6.4%	11.6%
	Beğendim	N	2	8	10
		%	2.1%	5.1%	4.0%
Çok Beğendim	N	3	0	3	
	%	3.2%	0.0%	1.2%	
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=23.972$ $p=0.000$

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı cinsiyet gruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

Kadın deneklerden 37’si “beğenmedim”, 19’u ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiş ve 24 katılımcı ise kararsız kalmıştır.

Erkek deneklerde ise 63’ü “hiç beğenmedim”, 53’ü de “beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiş ve 26 katılımcı ise kararsız kalmıştır.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.4’de gözlemlendiği gibi ($X^2=14.184 / p=0.007$), farklı cinsiyet gruplarında %36 oranında (90 kişi) Fotoğraf 4’ü beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %34 ve 53 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.4. Cinsiyet ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 4	Hiç	N	19	63	82
	Beğenmedim	%	20.2%	40.4%	32.8%
	Beğenmedim	N	37	53	90
		%	39.4%	34.0%	36.0%
	Kararsızım	N	24	26	50
		%	25.5%	16.7%	20.0%
	Beğendim	N	12	14	26
		%	12.8%	9.0%	10.4%
	Çok	N	2	0	2
	Beğendim	%	2.1%	0.0%	0.8%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=14.184$ $p=0.007$

Fotoğraf 5

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.5).

Kadın katılımcıların 35'i "kararsızım", 30 kişi de "beğenmedim" seçeneğini tercih ederken, 19'u "beğendim" seçeneğini tercih etmiştir.

Erkek katılımcılardan 57 kişi Fotoğraf 5'i beğenmediğini belirtmişken, 43 kişi ise "hiç beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.5'de gözlemlendiği gibi ($X^2=22.292$ / $p=0.000$), farklı cinsiyet guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 5'in beğenilmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %36.5 ve 57 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.5. Cinsiyet ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 5	Hiç	N	7	43	50
	Beğenmedim	%	7.4%	27.6%	20.0%
	Beğenmedim	N	30	57	87
		%	31.9%	36.5%	34.8%
	Kararsızım	N	35	28	63
		%	37.2%	17.9%	25.2%
	Beğendim	N	19	22	41
		%	20.2%	14.1%	16.4%
	Çok	N	3	6	9
	Beğendim	%	3.2%	3.8%	3.6%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=22.292$ $p=0.000$

Fotoğraf 6

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.6).

Kadın katılımcıların 44'ü "beğendim" ve 27'si "çok beğendim" seçeneklerini toplamda %75.5 oranda tercih etmiştir.

Erkek katılımcıların 58'i "beğendim" ve 20'si "çok beğendim" seçeneklerini toplamda %50 oranda tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.6'da gözlemlendiği gibi ($X^2=18.881$ / $p=0.001$), farklı cinsiyet guruplarında %40.8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 6'yı beğendiğini belirtmiştir. "Beğendim" seçeneğini en çok %37.2 ve 58 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.6. Cinsiyet ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet		
		Kadın	Erkek	Toplam
Hiç	N	5	21	26
Beğenmedim	%	5.3%	13.5%	10.4%
Beğenmedim	N	10	31	41
	%	10.6%	19.9%	16.4%

Çizelge 4.2.2.2.6. Cinsiyet ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi (devam)

Fotoğraf 6	Kararsızım	N	8	26	34
		%	8.5%	16.7%	13.6%
	Beğendim	N	44	58	102
		%	46.8%	37.2%	40.8%
	Çok Beğendim	N	27	20	47
		%	28.7%	12.8%	18.8%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=18.881$ $p=0.001$

Fotoğraf 7

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.7).

Kadın katılımcıların %45.7 oranı ile 43 kişi Fotoğraf 7’yi “beğenmedim” ve 34 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiştir.

Erkek katılımcılar ise %52.6 oranı ile 82 kişi “hiç beğenmedim” derken, 60 kişi de “beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.7’de gözlemlendiği gibi ($X^2=15.939$ / $p=0.001$), farklı cinsiyet guruplarında %46.4 oranında (116 kişi) Fotoğraf 7’yi beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %52.6 ve 82 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir. Her iki gurupta da “çok beğendim” seçeneği tercih edilmemiştir.

Çizelge 4.2.2.2.7. Cinsiyet ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 7	Hiç Beğenmedim	N	34	82	116
		%	36.2%	52.6%	46.4%
	Beğenmedim	N	43	60	103
		%	45.7%	38.5%	41.2%
	Kararsızım	N	10	14	24
		%	10.6%	9.0%	9.6%
	Beğendim	N	7	0	7
		%	7.4%	0.0%	2.8%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$$X^2=15.939 \quad p=0.001$$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

Kadın deneklerden 36'sı "beğenmedim", 22'si ise "hiç beğenmedim" seçeneklerini tercih etmiş ve 28 katılımcı ise kararsız kalmıştır.

Erkek deneklerde ise 76'sı "hiç beğenmedim", 54'ü de "beğenmedim" seçeneklerini tercih etmiş ve 18 katılımcı ise kararsız kalmıştır.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.8'de gözlemlendiği gibi ($X^2=15.511 / p=0.001$), farklı cinsiyet guruplarında %44.8 oranında (112 kişi) Fotoğraf 8'i beğenmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %48.7 ve 76 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir. Her iki gurupta da "çok beğendim" seçeneği tercih edilmemiştir.

Çizelge 4.2.2.2.8. Cinsiyet ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 8	Hiç	N	22	54	76
	Beğenmedim	%	23.4%	34.6%	30.4%
	Beğenmedim	N	36	76	112
		%	38.3%	48.7%	44.8%
	Kararsızım	N	28	18	46
		%	29.8%	11.5%	18.4%
	Beğendim	N	8	8	16
		%	8.5%	5.1%	6.4%
	Toplam	N	94	156	250
		%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=15.511 \quad p=0.001$

Fotoğraf 9

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.9).

Kadın katılımcıların 22'si “kararsızım”, 22 kişi de “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, 24'ü “beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

Erkek katılımcılardan 54 kişi Fotoğraf 9'u beğenmediğini, 40 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini belirtmişken, 28 kişi de “beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.9'da gözlemlendiği gibi ($X^2=20.749 / p=0.000$), farklı cinsiyet guruplarında %30.4 oranında (76 kişi) Fotoğraf 9'un beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %34.6 ve 54 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.9. Cinsiyet ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 9	Hiç	N	11	40	51
	Beğenmedim	%	11.7%	25.6%	20.4%
	Beğenmedim	N	22	54	76
		%	23.4%	34.6%	30.4%
	Kararsızım	N	22	28	50
		%	23.4%	17.9%	20.0%
	Beğendim	N	24	28	52
		%	25.5%	17.9%	20.8%
	Çok	N	15	6	21
	Beğendim	%	16.0%	3.8%	8.4%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=20.749 \quad p=0.000$

Fotoğraf 10

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.10).

Kadın katılımcıların 37'si “beğendim”, 48'i ise “çok beğendim” seçeneklerini tercih ederken, erkek katılımcılar ise 54'ü “beğendim”, 26'sı ise “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmişlerdir. Fakat erkek katılımcılarda %23.7 oranı ile 37 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.1.10'da gözlemlendiği gibi ($X^2=54.492 / p=0.000$), farklı cinsiyet guruplarında %36.4 oranında (91 kişi) Fotoğraf 10'u beğendiğini belirtmiştir. "Beğendim" tercihini en çok 54 kişi ile Erkek denek işaretlemiş, %39.4 ile Kadın denekler en fazla oranda seçmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.2.10. Cinsiyet ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 10	Hiç	N	7	21	28
	Beğenmedim	%	7.4%	13.5%	11.2%
	Beğenmedim	N	0	37	37
		%	0.0%	23.7%	14.8%
	Kararsızım	N	2	18	20
		%	2.1%	11.5%	8.0%
	Beğendim	N	37	54	91
		%	39.4%	34.6%	36.4%
	Çok	N	48	26	74
	Beğendim	%	51.1%	16.7%	29.6%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=54.492 \quad p=0.000$

Fotoğraf 11

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.11).

Kadın katılımcıların %47.9 oranı ile 45 kişi Fotoğraf 11'i "beğenmedim" ve 30 kişi ise "hiç beğenmedim" seçeneklerini tercih etmiştir.

Erkek katılımcılar ise %48.1 oranı ile 75 kişi "hiç beğenmedim" derken, 57 kişi de "beğenmedim" seçeneklerini tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.11'de gözlemlendiği gibi ($X^2=13.894 / p=0.008$), farklı cinsiyet guruplarında %40.8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 11'i beğenmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %36.5 ve 57 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.11. Cinsiyet ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet		Toplam	
		Kadın	Erkek		
Fotoğraf 11	Hiç	N	30	75	105
	Beğenmedim	%	31.9%	48.1%	42.0%
	Beğenmedim	N	45	57	102
		%	47.9%	36.5%	40.8%
	Kararsızım	N	10	16	26
		%	10.6%	10.3%	10.4%
	Beğendim	N	4	8	12
		%	4.3%	5.1%	4.8%
	Çok	N	5	0	5
	Beğendim	%	5.3%	0.0%	2.0%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

X²=13.894 p=0.008

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterisi ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı cinsiyet guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

Kadın deneklerden 39'u "beğenmedim", 17'si ise "hiç beğenmedim" seçeneklerini tercih etmiş ve 25 katılımcı ise kararsız kalmıştır.

Erkek deneklerde ise 72'si "beğenmedim", 53'ü de "hiç beğenmedim" seçeneklerini tercih etmiş ve 22 katılımcı ise kararsız kalmıştır.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.2.12'de gözlemlendiği gibi (X²=15.524 / p=0.004), farklı cinsiyet guruplarında %44.4 oranında (111 kişi) Fotoğraf 12'yi beğenmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %46.2 ve 72 kişi ile erkek denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.2.12. Cinsiyet ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam	
Fotoğraf 12	Hiç	N	17	53	70
	Beğenmedim	%	18.1%	34.0%	28.0%
	Beğenmedim	N	39	72	111
		%	41.5%	46.2%	44.4%
	Kararsızım	N	25	22	47
		%	26.6%	14.1%	18.8%
	Beğendim	N	12	9	21
		%	12.8%	5.8%	8.4%
	Çok	N	1	0	1
		Beğendim	%	1.1%	0.0%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=15.524$ $p=0.004$

Fotoğraf 13

Mevcut durum fotoğrafı tüm önerilerden sonra gösterilmiş olup, kullanıcıların caddenin mevcut halinden ne derecede memnun oldukları değerlendirilmiştir. (Şekil 4.13).

Kadın katılımcıların %89.4 oranı ile 84 kişi “hiç beğenmedim”, 10 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiş, ayrıca hiçbir kadın denek diğer seçenekleri tercih etmemiştir.

Erkek denekler de kadın denekler gibi 77 kişi “hiç beğenmedim”, 28 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir. Ancak kadınların aksine 28 kişi “kararsızım”, 19 kişi “beğendim” ve 4 kişi ise “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.2.13’de gözlemlendiği gibi ($X^2=47.368$ / $p=0.000$), farklı cinsiyet guruplarında %64.4 oranında (161 kişi) Fotoğraf 13’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” tercihini 84 kişi ve %89.4 ile Kadın denekler en fazla sayı ve oranda seçmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.2.13. Cinsiyet ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi

		Cinsiyet		Toplam	
		Kadın	Erkek		
Fotoğraf 13	Hiç	N	84	77	161
	Beğenmedim	%	89.4%	49.4%	64.4%
	Beğenmedim	N	10	28	38
		%	10.6%	17.9%	15.2%
	Kararsızım	N	0	28	28
		%	0.0%	17.9%	11.2%
	Beğendim	N	0	19	19
		%	0.0%	12.2%	7.6%
	Çok	N	0	4	4
	Beğendim	%	0.0%	2.6%	1.6%
Toplam	N	94	156	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=47.368$ $p=0.000$

Cinsiyete göre genel değerlendirme

Kadın denekler ağaçsız olan hiçbir fotoğrafı beğenmediğini ve aynı zamanda kaldırımın mevcut halini de %89.4 oranında “hiç beğenmedi” olarak belirtmiştir. Ağaçlı olan resimlerde ise genel durum beğendiklerini gösterirken kırmızı (sıcak) renkli çiçek olan Fotoğraf 10’u %51.1 oranında “çok beğendim” olarak işaretlemiş ve %39.4 oranında ise “beğendim” olarak işaretlemişlerdir. Kırmızı renkli çiçeklerden sonra beyaz (nötr) ve daha sonra da mor (soğuk) renkli tasarımları tercih etmişlerdir.

Mevcut durumu kadın katılımcılardan hepsi “beğenmedim” ya da “hiç beğendim” olarak işaretlemişler ve mevcut durumun değişmesi gerektiğini gözlenmektedir.

Erkek deneklerin büyük çoğunluğu hem mevcut halini hem de önerilen görsellerin büyük kısmını beğenmediklerini ya da hiç beğenmediklerini belirtirken, ağaçlı ve küçük çanaklı tasarımları beğendikleri görülmektedir.

Fotoğraf 10 diğer fotoğraflara göre en beğenilen tasarım olup kısa çiçek parterli, kırmızı renkli ve ağaçlı tasarımdır.

Erkek katılımcıların hiç biri ağaçsız ve uzun çiçek parterini “çok beğendim” olarak işaretlemedikleri gözlemlenmektedir.

4.2.2.3.Eğitim Durumu

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Eğitim Durumuna göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm eğitim durumu guruplarında toplam 250 kişinin katıldığı ankette, Ortaokul, Lise, Önlisans ve Lisans mezunları toplamı katılımcıların %91,6'sını oluşturmakta ve en yüksek katılım 89 kişi ile Lise mezunlarıdır. Katılımcı sayısı az olan (okur/yazar, ilkokul, yüksek lisans, doktora ve diğer) gurupların sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 1

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.1).

Ortaokul mezunları 49 kişi ile ankete katılmış olup, %53.1 oranı ile 26 kişi "beğenmedim", 11 kişi de "hiç beğenmedim" seçeneklerini tercih etmişlerdir.

Lise mezunları en yüksek katılım miktarına sahip olup, 89 kişi tercihlerini belirtmişlerdir. 24 kişi "beğendim" ve 27 kişi "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiş, 24 kişi ise kararsız olduğunu belirtmiştir.

Önlisans mezunları 44 kişi ile katılım sağlamış ve %45.5 oranı ile 20 kişi "beğendim" seçeneğini tercih etmiştir.

Lisans mezunlarında ise 47 katılımcıdan 18'i "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiş, 15 kişi ise kararsız olduğunu belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.1'de gözlemlendiği gibi ($X^2=92.434 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 1'in beğenilmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %30.3 ve 27 kişi ile lise mezunu denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.1. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Okur / yazar	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
İlkokul	N	6	0	0	0	0	6
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Ortaokul	N	11	26	10	2	0	49
	%	22.4%	53.1%	20.4%	4.1%	0.0%	100.0%
Lise	N	12	27	24	24	2	89
	%	13.5%	30.3%	27.0%	27.0%	2.2%	100.0%
Önlisans	N	4	8	8	20	4	44
	%	9.1%	18.2%	18.2%	45.5%	9.1%	100.0%
Lisans	N	2	18	15	8	4	47
	%	4.3%	38.3%	31.9%	17.0%	8.5%	100.0%
Yüksek Lisans	N	2	4	2	2	0	10
	%	20.0%	40.0%	20.0%	20.0%	0.0%	100.0%
Doktora	N	1	0	0	0	0	1
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	38	87	59	56	10	250
	%	15.2%	34.8%	23.6%	22.4%	4.0%	100.0%

$X^2=92.434$ $p=0.000$

Fotoğraf 2

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.2).

Ortaokul mezunları 12 kişi “beğendim” ve 14 kişi “kararsızım” seçeneğini tercih ederken, 12 kişi de beğenmediğini belirtmiştir.

Lise mezunları ise ortaokulların aksine 22 kişi ile “beğendim” ve 30 kişi ile de “çok beğendim” tercihini yaparken, aynı şekilde önlisans mezunları da 27 kişi ile “beğendim” ve 13 kişi ile “çok beğendim” seçeneğini tercih etmişlerdir.

Lisans mezunlarının 47 katılımcıdan 33’ü “beğendim” ve 6 kişi de “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.2’de gözlemlendiği gibi ($X^2=126.556 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %40 oranında (100 kişi) Fotoğraf 2’yi beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” tercihini en çok %70 ve 33 kişi ile lisans mezunları tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.2. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsız zım	Beğendim	Çok Beğendim	Toplam
Fotoğraf 2	Okur / yazar	N 0	2	0	0	0	2
		% 0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100,0%
	İlkokul	N 4	2	0	0	0	6
		% 66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Ortaokul	N 5	12	14	12	6	49
		% 10.2%	24.5%	28.6%	24.5%	12.2%	100.0%
	Lise	N 12	11	14	22	30	89
		% 13.5%	12.4%	15.7%	24.7%	33.7%	100.0 %
	Önlisans	N 2	0	2	27	13	44
		% 4.5%	00.0%	4.5%	61.4%	29.5%	100.0%
	Lisans	N 4	2	2	33	6	47
		% 8.5%	4.3%	4.3%	70.2%	12.8%	100.0%
	Yüksek Lisans	N 0	2	2	6	0	10
		% 0.0%	20.0%	20.0%	60.0%	0.0%	100.0%
Doktora	N 1	0	0	0	0	1	
	% 100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	
Diğer	N 0	2	0	0	0	2	
	% 0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	
Toplam	N 28	33	34	100	55	250	
	% 11.2%	13.2%	13.6%	40.0%	22.0%	100.0%	

$X^2=126.556$ $p=0.000$

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

Ortaokul mezunlarının %51 oranı ile 25 kişi Fotoğraf 3’ü “hiç beğenmedim” ve 22 kişi (%44.9) ise “beğenmedim” olarak tercih etmiştir. Lise mezunlarından 89 kişiden 31’i “hiç beğenmedim” ve 38 kişi ise “beğenmedim” olarak tercih etmiştir.

Önlisans mezunlarından 44 katılımcıdan 20'si “hiç beğenmedim” ve 14 kişi ise “beğenmedim” olarak tercih etmiştir. 47 lisans mezunundan ise 21'i “beğenmedim” ve 16'sı “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.3. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsızım	Beğendim	Çok Beğendim	Toplam
Fotoğraf 3	Okur / yazar	N 0	2	0	0	0	2
		% 0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	İlkokul	N 4	2	0	0	0	6
		% 66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Ortaokul	N 25	22	2	0	0	49
		% 51.0%	44.9%	4.1%	0.0%	0.0%	100.0%
	Lise	N 31	38	16	4	0	89
		% 34.8%	42.7%	18.0%	4.5%	0.0%	100.0%
	Önlisans	N 20	14	7	0	3	44
		% 45.5%	31.8%	15.9%	0.0%	6.8%	100.0%
	Lisans	N 16	21	4	6	0	47
		% 34.0%	44.7%	8.5%	12.8%	0.0%	100.0%
	Yüksek Lisans	N 10	0	0	0	0	10
		% 100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Doktora	N 1	0	0	0	0	1
		% 100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N 0	2	0	0	0	2	
	% 0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	
Toplam	N 107	101	29	10	3	250	
	% 42.8%	40.4%	11.6%	4.0%	1.2%	100.0%	

$X^2=60.064$ $p=0.002$

Çizelge 4.2.2.3.3'de gözlemlendiği gibi ($X^2=60.064$ / $p=0.002$), farklı eğitim durumu guruplarında %42.8 oranında (107 kişi) Fotoğraf 3'ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “hiç beğenmedim” seçeneğini en çok %34.8 ve 31 kişi ile lise mezunu denekler tercih etmiştir.

Fotoğraf 5

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dişbudak) ve uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.5).

Ortaokul mezunlarının 20'si "beğenmedim", 15'i "hiç beğenmedim" seçeneklerini tercih ederken 10 kişi ise kararsız kaldığını belirtmiştir.

Lise mezunlarının 27'si "beğenmedim", 18'i "hiç beğenmedim" seçeneğini tercih ederken %15.7 oranı ile 14 kişi "beğendim" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Önlisans mezunları diğer guruplara göre farklılık gösterip %34.1 oranı ile 15 kişi "beğendim" seçeneğini tercih etmiştir. Lisans mezunları ise %38.3 oranında (18 kişi) Fotoğraf 5'i beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.4. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi

	Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
			Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Fotoğraf 5	Okur / yazar	N	0	2	0	0	0	2
		%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	İlkokul	N	4	2	0	0	0	6
		%	66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Ortaokul	N	15	20	10	4	0	49
		%	30.6%	40.8%	20.4%	8.2%	0.0%	100.0%
	Lise	N	18	27	28	14	2	89
		%	20.2%	30.3%	31.5%	15.7%	2.2%	100.0%
	Önlisans	N	4	10	10	15	5	44
		%	9.1%	22.7%	22.7%	34.1%	11.4%	100.0%
	Lisans	N	6	18	13	8	2	47
		%	12.8%	38.3%	27.7%	17.0%	4.3%	100.0%
	Yüksek Lisans	N	2	6	2	0	0	10
		%	20.0%	60.0%	20.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Doktora	N	1	0	0	0	0	1
		%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Diğer	N	0	2	0	0	0	2
		%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Toplam	N	50	87	63	41	9	250
	%	20.0%	34.8%	25.2%	16.4%	3.6%	100.0%	

$X^2=56.461$ $p=0.005$

Çizelge 4.2.2.3.4'te gözlemlendiği gibi ($X^2=56.461 / p=0.005$), farklı eğitim durumu guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 5'in beğenilmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %30.3 ve 27 kişi ile lise mezunu denekler tercih etmiştir.

Fotoğraf 6

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.6).

Ortaokul mezunları 16 kişi ile beğendiğini belirtirken, 12 kişi ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir. Lise mezunlarında ise %38.2 oranı ile 34 kişi Fotoğraf 6'yı beğendiğini belirtirken, 20 kişi ise "çok beğendim" seçeneğini tercih etmiştir.

Önlisans mezunlarının 19'u "beğendim" ve 13'ü "çok beğendim" seçeneklerini tercih etmişlerdir. Lisans mezunlarının %61.7'si (29 kişi) beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.5'te gözlemlendiği gibi ($X^2=66.452 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %40.8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 6'yı beğendiğini belirtmiştir. "Beğendim" seçeneğini en çok %38.2 ve 34 kişi ile lise mezunu denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.5. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi

	Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
			Beğenmedim	dim	zım	Beğendim		
Fotoğraf 6	Okur / yazar	N	0	2	0	0	0	2
		%	0.0%	100,0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	İlkokul	N	2	2	0	2	0	6
		%	33.3%	33.3%	0.0%	33.3%	0.0%	100.0%
	Ortaokul	N	5	12	8	16	8	49
		%	10.2%	24.5%	16.3%	32.7%	16.3%	100.0%
	Lise	N	12	11	12	34	20	89
		%	13.5%	12.4%	13.5%	38.2%	22.5%	100.0%
	Önlisans	N	2	6	4	19	13	44
		%	4.5%	13.6%	9.1%	43.2%	29.5%	100.0%
	Lisans	N	4	4	6	29	4	47
		%	8.5%	8.5%	12.8%	61.7%	8.5%	100.0%

Çizelge 4.2.2.3.5. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi (devam)

Yüksek	N	0	4	4	2	0	10
Lisans	%	0.0%	40.0%	40.0%	20.0%	0.0%	100.0%
Doktora	N	1	0	0	0	0	1
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	0	0	0	2	2
	%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
Toplam	N	26	41	34	102	47	250
	%	10.4%	16.4%	13.6%	40.8%	18.8%	100.0%

$X^2=66.452$ $p=0.000$

Fotoğraf 9

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.9).

Ortaokul mezunlarında 18 kişi “beğenmedim” ve 15 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiş, aynı zamanda lise mezunları da 30 kişi beğenmediğini belirtmiştir.

Önlisans mezunları diğer gurupların aksine Fotoğraf 9’u 13 kişi (%29.5) “çok beğendim” ve 9 kişinin de “beğendim” seçeneklerini tercih etmiştir. Lisans mezunları ise 17 kişi beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.6. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsızım	Beğendim	Çok Beğendim	Toplam	
Fotoğraf 9	Okur / yazar	N	0	2	0	0	2	
		%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	İlkokul	N	4	2	0	0	6	
		%	66.6%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Ortaokul	N	15	18	14	2	49	
		%	30.6%	36.7%	28.6%	4.1%	0.0%	100.0%
	Lise	N	19	30	20	18	2	89
		%	21.3%	33.7%	22.5%	20.2%	2.2%	100.0%

Çizelge 4.2.2.3.6. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi (devam)

Önlisans	N	2	10	10	9	13	44
	%	4.5%	22.7%	22.7%	20.5%	29.5%	100.0%
Lisans	N	10	10	6	17	4	47
	%	21.3%	21.3%	12.8%	36.2%	8.5%	100.0%
Yüksek Lisans	N	0	2	0	6	2	10
	%	0.0%	20.0%	0.0%	60.0%	20.0%	100.0%
Doktora	N	1	0	0	0	0	1
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	51	76	50	52	21	250
	%	20.4%	30.4%	20.0%	20.8%	8.4%	100.0%

$X^2=93.753$ $p=0.000$

Çizelge 4.2.2.3.6’da gözlemlendiği gibi ($X^2=93.753$ / $p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %30.4 oranında (76 kişi) Fotoğraf 9’un beğenilmediğini belirtmiştir. “beğenmedim” seçeneğini en çok %33.7 ve 30 kişi ile lise mezunu denekler tercih etmiştir.

Fotoğraf 10

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.10).

Ortaokul mezunlarının 20’si beğendiğini, 12’si ise beğenmediğini belirtmiştir. Lise mezunlarında ise katılımcıların %38.2’si (34 kişi) “beğendim” seçeneğini, %27.0 oranında (24 kişi) ise “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

Önlisans mezunlarından 21’i “beğendim” ve 15’i “çok beğendim” seçeneklerini, lisans mezunları ise 14’ü “beğendim” ve 25’i “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.3.7’de gözlemlendiği gibi ($X^2=96.266$ / $p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %36.4 oranında (91 kişi) Fotoğraf 10’u beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %38.2 ve 34 kişi ile lise mezunu denekler tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.7. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Okur / yazar	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
İlkokul	N	2	4	0	0	0	6
	%	33.3%	66.6%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Ortaokul	N	5	12	8	20	4	49
	%	10.2%	24.5%	16.3%	40.8%	8.2%	100.0%
Lise	N	10	15	6	34	24	89
	%	11.2%	16.9%	6.7%	38.2%	27.0%	100.0%
Önlisans	N	4	2	2	21	15	44
	%	9.1%	4.5%	4.5%	47.7%	34.1%	100.0%
Lisans	N	6	0	2	14	25	47
	%	12.8%	0.0%	4.3%	29.8%	53.2%	100.0%
Yüksek Lisans	N	0	0	2	2	6	10
	%	0.0%	0.0%	20.0%	20.0%	60.0%	100.0%
Doktora	N	1	0	0	0	0	1
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	28	37	20	91	74	250
	%	11.2%	14.8%	8.0%	36.4%	29.6%	100.0%

$X^2=96.266$ $p=0.000$

Fotoğraf 13

Mevcut durum fotoğrafı tüm önerilerden sonra gösterilmiş olup, kullanıcıların caddenin mevcut halinden ne derecede memnun oldukları değerlendirilmiştir. (Şekil 4.13).

Ortaokul mezunlarından 16 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih ederken 14 kişi de kararsız kaldığını belirtmiştir.

Lise mezunu gurubunda ise 49 kişi “hiç beğenmedim”, 18 kişi ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Önlisans mezunlarında %86.4 oranı ile 38 kişi, lisans mezunlarında ise %91.5 oranı ile 43 kişi çalışma alanının mevcut halini “hiç beğenmedim” seçeneği ile ortaya koymuştur.

Çizelge 4.2.2.3.8’de gözlemlendiği gibi ($X^2=86.478 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %64.4 oranında (161 kişi) Fotoğraf 13’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” tercihini en çok %55.1 ve 49 kişi ile lise mezunları tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.3.8. Eğitim Durumu ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Okur / yazar	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
İlkokul	N	2	0	2	2	0	6
	%	33.3%	0.0%	33.3%	33.3%	0.0%	100.0%
Ortaokul	N	16	10	14	8	1	49
	%	32.7%	20.4%	28.6%	16.3%	2.0%	100.0%
Lise	N	49	18	10	9	3	89
	%	55.1%	20.2%	11.2%	10.1%	3.4%	100.0%
Önlisans	N	38	4	2	0	0	44
	%	86.4%	9.1%	4.5%	0,0%	0,0%	100.0%
Lisans	N	43	4	0	0	0	47
	%	91.5%	8.5%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Yüksek Lisans	N	10	0	0	0	0	10
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Doktora	N	1	0	0	0	0	1
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	161	38	28	19	4	250
	%	64.4%	15.2%	11.2%	7.6%	1.6%	100.0%

$X^2=86.478$ $p=0.000$

Eğitim durumuna göre genel değerlendirme

Ortaokul mezunu katılımcılar genel olarak birçok fotoğrafı beğenmediğini belirtmiş olup, %40.8 oranında Fotoğraf 10’un beğenildiği gözlenmektedir. Ortaokul mezunları ağaçsız fotoğrafların beğenilmediğini belirtmişlerdir. Bu gurubun büyük çoğunluğu tasarımların neredeyse hepsinde “çok beğendim” tercihini işaretlemedikleri gözlemlenmektedir. Mevcut durumun gösterildiği Fotoğraf 13’te ise genel kanı mevcut durumun beğenilmediği yönündedir.

Lise mezunu olan gurup toplam 89 kişi ve %35.6 oran ile en yüksek katılım oranına sahiptir. Fotoğraf 10 “beğendim” ve “ok beğendim” seçeneklerinin en çok tercih edildiği tasarım olurken, Fotoğraf 6 ikinci sırada yer almaktadır. Her iki tasarım arasında sadece renk farkı bulunmakta ve kırmızı ren mor renge göre biraz daha fazla tercih edilmiştir.

Lise mezunlarının hiç biri Fotoğraf 3 (şekil 4.3), Fotoğraf 7 (şekil 4.7), Fotoğraf 8 (şekil 4.8) ve Fotoğraf 11’deki (şekil 4.11) tasarımları “ok beğendim” olarak işaretlememişlerdir. Mevcut durumun oranlarına baktığımız zaman ise yaklaşık ve toplam olarak %75 oranında “hiç beğenmedim” ve “beğenmedim” tercihleri gözlenmektedir.

nlisans mezunu olarak katılan 44 katılımcının ağaçlı olan tüm tasarımları beğendiğini ağaçsız olan ve mevcut durumu ise beğenmediği gözlenmektedir. Fotoğraf 2 (şekil 4.2) en yüksek oranda beğenilmiş ve ağaçlı olan tasarımlarda da kısa iek parterli tasarımlar, uzun iek parterli tasarımlardan daha fazla beğenilmiştir.

Mevcut durumu nlisans mezunlarından hiç biri “beğendim” ya da “ok beğendim” olarak işaretlememişlerdir.

Lisans mezunlarının yaklaşık %83’ Fotoğraf 2 (şekil 4.2) ve Fotoğraf 10’u (şekil 4.10) “beğendim” ya da “ok beğendim” olarak işaretlemişlerdir. En çok kısa iek parterli ve ağaçlı tasarımlar tercih edilmiş olsa da Fotoğraf 9’u (şekil 4.9) da (uzun iek parterli ve ağaçlı tasarım) neredeyse katılımcıların yarısının beğendiği görülmektedir. Fotoğraf 9’un (şekil 4.9) tercih edilme sebebi kırmızı renkli oluşudur.

Mevcut durumu lisans mezunlarının hepsi “beğenmedim” ya da “hiç beğenmedim” olarak işaretlemişler ve mevcut durumun değişmesi gerektiğini düşündükleri anlaşılmaktadır. Genel olarak ağaçsız tasarımların beğenilmediği de görülmektedir.

4.2.2.4.Meslek

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Meslek Guruplarına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm meslek guruplarında toplam 250 kişinin katıldığı ankette, İşçi, zel Sektör, Memur ve Esnaf toplamı katılımcıların %76,8’ini oluşurmakta ve en yüksek katılım 58 kişi ile zel Sektör alışanlarıdır. Katılımcı sayısı az olan (serbest meslek, emekli,

öğrenci, ev hanımı, işsiz ve diğer) gurupların sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 1

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.1).

İşçi gurubu 51 denekten oluşmakta ve 18'i "beğenmedim", 15'i "beğendim" ve 12 kişi "kararsızım" seçeneklerini tercih etmişlerdir.

Özel sektör gurubu 58 denekten oluşmakta, 24 kişi "beğenmedim", seçeneğini tercih ederken, "kararsızım" ve "hiç beğenmedim" tercihleri 12 kişi ile eşit sayıdadır.

Memur gurubu 52 kişiden oluşmakta ve 20 kişi beğendiğini belirtmiştir.

Esnaf gurubu ise 31 kişiden oluşmakta, 19'u beğenmediğini ve 10'u da "hiç beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.4.1'de gözlemlendiği gibi ($X^2=136.039 / p=0.000$), farklı meslek guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 1'in beğenilmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %41.4 ve 24 kişi ile özel sektör çalışanları tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.1. Meslek ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsızım	Beğendim	Çok Beğendim	Toplam
Fotoğraf 1	İşçi	N 6	18	12	15	0	51
		% 11.8%	35.3%	23.5%	29.4%	0.0%	100.0%
	Özel Sektör	N 12	24	12	8	2	58
		% 20.7%	41.4%	20.7%	13.8%	3.4%	100.0%
	Serbest Meslek	N 0	4	2	0	0	6
		% 0.0%	66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	100.0%
	Memur	N 4	8	14	20	6	52
		% 7.7%	15.4%	26.9%	38.5%	11.5%	100.0%
	Esnaf	N 10	19	2	0	0	31
		% 32.3%	61.3%	6.5%	0.0%	0.0%	100.0%

Çizelge 4.2.2.4.1. Meslek ve Fotoğraf 1 parametresi Ki-kare testi

Emekli	N	4	2	0	4	0	10
	%	40.0%	20.0%	0.0%	40.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	1	6	13	7	0	27
	%	3.7%	22.2%	48.1%	25.9%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	1	2	4	2	0	9
	%	11,1%	22,2%	44,4%	22,2%	0,0%	100,0%
İşsiz	N	0	4	0	0	0	4
	%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer	N	0	0	0	0	2	2
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Toplam	N	38	87	59	56	10	250
	%	15,2%	34,8%	23,6%	22,4%	4,0%	100,0%

X²=136.039 p=0.000

Fotoğraf 2

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.2).

İşçi gurubunda 17 kişi, özel sektörde 24 kişi, memurlarda 32 kişi “beğendim” seçeneğini tercih ederken 15 esnaf (48.4) ise “beğendim” seçeneğini tercih etmiştir. Aynı zamanda 14 işçi (%27.5) denek ile 10 memur (%19.2) denek “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmişlerdir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.4.2’de gözlemlendiği gibi (X²=114.243 / p=0.000), farklı meslek guruplarında %40 oranında (100 kişi) Fotoğraf 2’yi beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %61.5 ve 32 kişi ile memurlar tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.2. Meslek ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Fotoğraf 2	İşçi	N 6	6	8	17	14	51
		% 11.8%	11.8%	15.7%	33.3%	27.5%	100.0%
	Özel	N 8	8	10	24	8	58
	Sektör	% 13.8%	13.8%	17.2%	41.4%	13.8%	100.0%
	Serbest	N 0	0	2	4	0	6
	Meslek	% 0.0%	0.0%	33.3%	66.7%	0.0%	100.0%
	Memur	N 2	2	6	32	10	52
		% 3.8%	3.8%	11.5%	61.5%	19.2%	100.0%
	Esnaf	N 8	15	4	2	2	31
		% 25.8%	48.4%	12.9%	6.5%	6.5%	100.0%
	Emekli	N 2	0	2	4	2	10
		% 20.0%	0.0%	20.0%	40.0%	20.0%	100.0%
	Öğrenci	N 1	0	0	13	13	27
		% 3.7%	0.0%	0.0%	48.1%	48.1%	100.0%
	Ev	N 1	0	0	2	6	9
	Hanımları	% 11.1%	0.0%	0.0%	22.2%	66.7%	100.0%
	İşsiz	N 0	2	2	0	0	4
		% 0.0%	50.0%	50.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Diğer	N 0	0	0	2	0	2
		% 0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N 28	33	34	100	55	250	
	% 11.2%	13.2%	13.6%	40.0%	22.0%	100.0%	

$X^2=114.243$ $p=0.000$

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterleri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

Özel sektörde 30 kişi, memurlardan 28 ve esnaftan 21 kişinin “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmişken, işçilerin 28 kişi (%54.9) “beğenmediğini belirtmiştir. Ayrıca memur deneklerin %23.1’i (12 kişi), esnaf deneklerin %32.3’ünün (10 kişi) de Fotoğraf 3’ü “beğenmedim” olarak işaretlendiği gözlenmektedir.

Çizelge 4.2.2.4.3’de gözlemlendiği gibi ($X^2=66,999$ / $p=0,001$), farklı meslek guruplarında %42,8 oranında (107 kişi) Fotoğraf 3’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç

Beğenmedim” seçeneğini en çok %51,7 ve 30 kişi ile özel sektör çalışanları tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.3. Meslek ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	8	28	8	4	3	51
	%	15.7%	54.9%	15.7%	7.8%	5.9%	100.0%
Özel Sektör	N	30	24	4	0	0	58
	%	51.7%	41.4%	6.9%	0.0%	0.0%	100.0%
Serbest Meslek	N	4	0	2	0	0	6
	%	66.7%	0.0%	33.3%	0.0%	0.0%	100.0%
Memur	N	28	12	8	4	0	52
	%	53.8%	23.1%	15.4%	7.7%	0.0%	100.0%
Esnaf	N	21	10	0	0	0	31
	%	67.7%	32.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Emekli	N	2	6	2	0	0	10
	%	20.0%	60.0%	20.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	9	13	3	2	0	27
	%	3.7%	48.1%	11.1%	7.4%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	1	6	2	0	0	9
	%	11.1%	66.7%	22.2%	0.0%	0.0%	100.0%
İşsiz	N	2	2	0	0	0	4
	%	50.0%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	107	101	29	10	3	250
	%	42.8%	40.4%	11.6%	4.0%	1.2%	100.0%

$X^2=66.999$ $p=0.001$

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

İşçi deneklerin 16’sı (%31.4) “beğenmedim” ve 15 kişi (%29.4) ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Özel sektörde ise 22 kişi “hiç beğenmedim” ve 28 kişi ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmişlerdir. Memurlardan 26 (%50) kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken esnaf deneklerin 20’si (%64.5) hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.4’de gözlemlendiği gibi ($X^2=92.526 / p=0.007$), farklı meslek guruplarında %36 oranında (90 kişi) Fotoğraf 4’ü beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %48.3 ve 28 kişi ile özel sektör çalışanları tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.4. Meslek ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	8	16	15	10	2	51
	%	15.7%	31.4%	29.4%	19.6%	3.9%	100.0%
Özel Sektör	N	22	28	4	4	0	58
	%	37.9%	48.3%	6.9%	6.9%	0.0%	100.0%
Serbest Meslek	N	4	0	2	0	0	6
	%	66.7%	0.0%	33.3%	0.0%	0.0%	100.0%
Memur	N	16	26	6	4	0	52
	%	30.8%	50.0%	11.5%	7.7%	0.0%	100.0%
Esnaf	N	20	7	2	2	0	31
	%	64.5%	22.6%	6.5%	6.5%	0.0%	100.0%
Emekli	N	0	2	4	4	0	10
	%	0.0%	20.0%	40.0%	40.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	7	7	11	2	0	27
	%	25.9%	25.9%	40.7%	7.4%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	1	2	6	0	0	9
	%	11.1%	22.2%	66.7%	0.0%	0.0%	100.0%
İşsiz	N	2	2	0	0	0	4
	%	50.0%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	82	90	50	26	2	250
	%	32.8%	36.0%	20.0%	10.4%	0.8%	100.0%

$X^2=92.526$ $p=0.000$

Fotoğraf 5

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.5).

Özel sektörde 28 kişi, memurlardan 14 ve esnaftan 11 kişinin “beğenmedim” seçeneğini tercih etmişken, işçilerin 22’si (%43.1) kararsız olduğunu belirtmiştir. Ayrıca memur deneklerin %26.9’u (14 kişi), esnaf deneklerin %17.2’sinin (10 kişi) de Fotoğraf 5’i “beğendim” olarak işaretlediği gözlenmektedir

Çizelge 4.2.2.4.5. Meslek ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Fotoğraf 5	İşçi	N 6	16	22	4	3	51
		% 11.8%	31.4%	43.1%	7.8%	5.9%	100.0%
	Özel	N 14	28	6	10	0	58
	Sektör	% 24.1%	48.3%	10.3%	17.2%	0.0%	100.0%
	Serbest	N 2	2	0	2	0	6
	Meslek	% 33.3%	33.3%	0.0%	33.3%	0.0%	100.0%
	Memur	N 6	14	12	14	6	52
		% 11.5%	26.9%	23.1%	26.9%	11.5%	100.0%
	Esnaf	N 18	11	2	0	0	31
		% 58.1%	35.5%	6.5%	0.0%	0.0%	100.0%
	Emekli	N 0	4	4	2	0	10
		% 0.0%	40.0%	40.0%	20.0%	0.0%	100.0%
	Öğrenci	N 3	6	13	5	0	27
		% 11.1%	22.2%	48.1%	18.5%	0.0%	100.0%
	Ev	N 1	2	4	2	0	9
	Hanımları	% 11.1%	22.2%	44.4%	22.2%	0.0%	100.0%
	İşsiz	N 0	4	0	0	0	4
		% 0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Diğer	N 0	0	0	2	0	2
		% 0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N 50	87	63	41	9	250	
	% 20.0%	34.8%	25.2%	16.4%	3.6%	100.0%	

$X^2=106.594$ $p=0.000$

Çizelge 4.2.2.4.5’de gözlemlendiği gibi ($X^2=56.461$ / $p=0.005$), farklı meslek guruplarında %34.8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 5’in beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %48.3 ve 28 kişi ile lise mezunları tercih etmiştir.

Fotoğraf 6

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.6).

İşçi deneklerin %45.1'i (23 kişi), özel sektör çalışanların %41.4 (24 kişi) ve memurların %53.8'i (28 kişi) Fotoğraf 6'yı beğendiğini belirtirken, esnaf deneklerin %48.4'ü "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir. Aynı zamanda özel sektör çalışanları 10 kişi çok beğendiğini belirtmiş ve 10 esnaf ise "hiç beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.6. Meslek ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	6	6	12	23	8	51
	%	3.9%	11.8%	23.5%	45.1%	15.7%	100.0%
Özel Sektör	N	10	10	4	24	10	58
	%	17.2%	17.2%	6.9%	41.4%	17.2%	100.0%
Serbest Meslek	N	0	0	2	2	2	6
	%	0.0%	0.0%	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%
Memur	N	2	2	12	28	8	52
	%	3.8%	3.8%	23.1%	53.8%	15.4%	100.0%
Esnaf	N	10	15	2	2	2	31
	%	32.3%	48.4%	6.5%	6.5%	6.5%	100.0%
Emekli	N	0	0	0	6	4	10
	%	0.0%	0.0%	0.0%	60.0%	40.0%	100.0%
Öğrenci	N	1	2	2	15	7	27
	%	3.7%	7.4%	7.4%	55.6%	25.9%	100.0%
Ev Hanımı	N	1	0	0	2	6	9
	%	11.1%	0.0%	0.0%	22.2%	66.7%	100.0%
İşsiz	N	0	4	0	0	0	4
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	26	41	34	102	47	250
	%	10.4%	16.4%	13.6%	40.8%	18.8%	100.0%

$X^2=132.707$ $p=0.000$

Çizelge 4.2.2.4.6’da gözlemlendiği gibi ($X^2=132,707 / p=0,000$), farklı meslek guruplarında %40,8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 6’yı beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %53,8 ve 28 kişi ile lise mezunları tercih etmiştir.

Fotoğraf 7

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.7).

Özel sektör çalışanların %55.2’si (32 kişi), memurların %50’si (26 kişi) ve esnafların %67.7’si (21 kişi) “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih ederken işçi deneklerin %66.7’si (34 kişi) beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.7’de gözlemlendiği gibi ($X^2=15.939 / p=0.001$), farklı meslek guruplarında %46.4 oranında (116 kişi) Fotoğraf 7’yi beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini 32 kişi ve %55.2 ile özel sektör çalışanları tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.4.7. Meslek ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi

	Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
			Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
Fotoğraf 7	İşçi	N	8	34	4	5	0	51
		%	15.7%	66.7%	7.8%	9.8%	0.0%	100.0%
	Özel Sektör	N	32	16	8	2	0	58
		%	55.2%	27.6%	13.8%	3.4%	0.0%	100.0%
	Serbest Meslek	N	4	2	0	0	0	6
		%	66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Memur	N	26	20	6	0	0	52
		%	50.0%	38.5%	11.5%	0.0%	0.0%	100.0%
	Esnaf	N	21	8	2	0	0	31
		%	67.7%	25.8%	6.5%	0.0%	0.0%	100.0%
	Emekli	N	4	4	2	0	0	10
		%	40.0%	40.0%	20.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Öğrenci	N	14	13	0	0	0	27
		%	51.9%	48.1%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Ev Hanımı	N	3	4	2	0	0	9
		%	33.3%	44.4%	22.2%	0.0%	0.0%	100.0%

Çizelge 4.2.2.4.7. Meslek ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi (devam)

İşsiz	N	2	2	0	0	0	4
	%	50.0%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	116	103	24	7	0	250
	%	46.4%	41.2%	9.6%	2.8%	0.0%	100.0%

$X^2=51.823$ $p=0.003$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterli ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

İşçi deneklerin 25’i “beğenmedim”, ve 12’si ise kararsız olduğunu belirtirken, özel sektör çalışanları “beğenmedim” ve “hiç beğenmedim” seçeneklerini %37.9 (10 kişi) ile aynı oranda tercih etmişlerdir. Memurların %42.3’ü (22 kişi) beğenmediğini ve esnafın da %61.3’ü (19 kişi) hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.8’de gözlemlendiği gibi ($X^2=78.571$ / $p=0.000$), farklı meslek guruplarında %44.8 oranında (112 kişi) Fotoğraf 8’i beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en fazla 25 kişi ve %49 ile işçi denekler tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.4.8. Meslek ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	6	25	12	8	0	51
	%	11.8%	49.0%	23.5%	15.7%	0.0%	100.0%
Özel Sektör	N	22	22	10	4	0	58
	%	37.9%	37.9%	17.2%	6.9%	0.0%	100.0%
Serbest Meslek	N	4	2	0	0	0	6
	%	66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Memur	N	18	22	12	0	0	52
	%	34.6%	42.3%	23.1%	0.0%	0.0%	100.0%
Esnaf	N	19	10	0	2	0	31
	%	61.3%	32.3%	0.0%	6.5%	0.0%	100.0%
Emekli	N	0	6	2	2	0	10
	%	0.0%	60.0%	20.0%	20.0%	0.0%	100.0%

Çizelge 4.2.2.4.8. Meslek ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi (devam)

Öğrenci	N	4	19	4	0	0	27
	%	14.8%	70.4%	14.8%	0.0%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	1	2	6	0	0	9
	%	11.1%	22.2%	66.7%	0.0%	0.0%	100.0%
İşsiz	N	0	4	0	0	0	4
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	76	112	46	16	0	250
	%	30.4%	44.8%	18.4%	6.4%	0.0%	100.0%

$X^2=78.571$ $p=0.000$

Fotoğraf 9

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.9).

İşçi deneklerin 12'si "beğenmedim", ve 16'sı ise kararsız olduğunu belirtirken, özel sektör çalışanları 18 kişi "beğenmedim" ve 22 kişi ise "hiç beğenmedim" seçeneklerini, bunlarla beraber esnaflar da 16 kişi "beğenmedim" ve 13 kişi ise hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Memur denekler ise 20 kişi ile (%38.5) beğendiğini, 10 kişi de (%19.2) diğer meslek guruplarının aksine çok beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.9. Meslek ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	6	12	16	10	7	51
	%	11.8%	23.5%	31.4%	19.6%	13.7%	100.0%
Özel Sektör	N	22	18	8	6	4	58
	%	37.9%	31.0%	13.8%	10.3%	6.9%	100.0%
Serbest Meslek	N	2	2	0	2	0	6
	%	33.3%	33.3%	0.0%	33.3%	0.0%	100.0%
Memur	N	2	8	12	20	10	52
	%	3.8%	15.4%	23.1%	38.5%	19.2%	100.0%

Çizelge 4.2.2.4.9. Meslek ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi (devam)

Esnaf	N	13	16	2	0	0	31
	%	41.9%	51.6%	6.5%	0.0%	0.0%	100.0%
Emekli	N	2	2	4	2	0	10
	%	20.0%	20.0%	40.0%	20.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	3	12	6	6	0	27
	%	11.1%	44.4%	22.2%	22.2%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	1	4	2	2	0	9
	%	11.1%	44.4%	22.2%	22.2%	0.0%	100.0%
İşsiz	N	0	2	0	2	0	4
	%	0.0%	50.0%	0.0%	50.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	0	0	2	0	2
	%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	51	76	50	52	21	250
	%	20.4%	30.4%	20.0%	20.8%	8.4%	100.0%

$X^2=95.044$ $p=0.000$

Çizelge 4.2.2.4.9’da gözlemlendiği gibi ($X^2=95,044$ / $p=0,000$), farklı meslek guruplarında %30,4 oranında (76 kişi) Fotoğraf 9’un beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en fazla 18 kişi ve %31 ile özel sektör çalışanları tercih etmişlerdir.

Fotoğraf 10

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.10).

İşçi deneklerin 21’i “beğendim ve 14’ü “çok beğendim” seçeneklerini, özel sektör çalışanları ise 22 kişi “beğendim ve 12 kişi de “çok beğendim” seçeneklerini ve memurların da 24’ü “beğendim ve 22’si “çok beğendim” seçeneklerini tercih ettiğini belirtmişlerdir.

Esnaflar ise 17 kişi (%54.8) “beğenmedim” ve 8 kişi (%25.8) ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.4.10’da gözlemlendiği gibi ($X^2=126.042$ / $p=0.000$), farklı meslek guruplarında %36.4 oranında (91 kişi) Fotoğraf 10’u beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en fazla 24 kişi ve %46.2 ile memurlar tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.4.10. Meslek ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi

	Eğitim Durumu	Hiç Beğenmedim		Beğenmedim		Kararsızım		Beğendim		Çok Beğendim		Toplam
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Fotoğraf 10	İşçi	N	4	4	8	21	14	51				
		%	7.8%	7.8%	15.7%	41.2%	27.5%	100.0%				
	Özel Sektör	N	10	10	4	22	12	58				
		%	17.2%	17.2%	6.9%	37.9%	20.7%	100.0%				
	Serbest Meslek	N	0	0	2	4	0	6				
		%	0.0%	0.0%	33.3%	66.7%	0.0%	100.0%				
	Memur	N	2	0	4	24	22	52				
		%	3.8%	0.0%	7.7%	46.2%	42.3%	100.0%				
	Esnaf	N	8	17	2	2	2	31				
		%	25.8%	54.8%	6.5%	6.5%	6.5%	100.0%				
	Emekli	N	0	2	0	6	2	10				
		%	0.0%	20.0%	0.0%	60.0%	20.0%	100.0%				
	Öğrenci	N	3	0	0	10	14	27				
		%	11.1%	0.0%	0.0%	37.0%	51.9%	100.0%				
	Ev Hanımı	N	1	0	0	2	6	9				
		%	11.1%	0.0%	0.0%	22.2%	66.7%	100.0%				
	İşsiz	N	0	2	0	0	2	4				
	%	0.0%	50.0%	0.0%	0.0%	50.0%	100.0%					
Diğer	N	0	2	0	0	0	2					
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%					
Toplam	N	28	37	20	91	74	250					
	%	11.2%	14.8%	8.0%	36.4%	29.6%	100.0%					

$X^2=126.042$ $p=0.000$

Fotoğraf 11

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterleri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.11).

İşçi deneklerin %19.6'sı (10 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini ve %39.2 (20 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

Özel sektör çalışanlarının %51.7'si (30 kişi) "hiç beğenmedim" ve %37.9'u (22 kişi) ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Memurların %53.8'i (28 kişi) "hiç beğenmedim" ve %30.8'i (16 kişi) ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Esnaflar ise %38.7'si (12 kişi) “hiç beğenmedim” ve %54.8'i (17 kişi) de “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.4.11'de gözlemlendiği gibi ($X^2=68.622 / p=0.001$), farklı meslek guruplarında %40.8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 11'i beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en fazla 30 kişi ve %51.7 ile özel sektör çalışanları tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.4.11. Meslek ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	10	20	12	4	5	51
	%	19.6%	39.2%	23.5%	7.8%	9.8%	100.0%
Özel Sektör	N	30	22	4	2	0	58
	%	51.7%	37.9%	6.9%	3.4%	0.0%	100.0%
Serbest Meslek	N	2	4	0	0	0	6
	%	33.3%	66.7%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Memur	N	28	16	2	6	0	52
	%	53.8%	30.8%	3.8%	11.5%	0.0%	100.0%
Esnaf	N	12	17	2	0	0	31
	%	38.7%	54.8%	6.5%	0.0%	0.0%	100.0%
Emekli	N	4	4	2	0	0	10
	%	40.0%	40.0%	20.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	16	9	2	0	0	27
	%	59.3%	33.3%	7.4%	0.0%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	3	4	2	0	0	9
	%	33.3%	44.4%	22.2%	0.0%	0.0%	100.0%
İşsiz	N	0	4	0	0	0	4
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	0	2	0	0	0	2
	%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	105	102	26	12	5	250
	%	42.0%	40.8%	10.4%	4.8%	2.0%	100.0%

$X^2=68.622$ $p=0.001$

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterleri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

İşçi deneklerin %45.1'i (23 kişi) “beğenmedim” seçeneğini ve %23.5 (12 kişi) ise kararsız kaldığını belirtmiştir.

Özel sektör çalışanlarının %27.6'sı (16 kişi) “hiç beğenmedim” ve %41.4'ü (24 kişi) ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Memurların %34.6'sı (18 kişi) “hiç beğenmedim” ve %50'si (26 kişi) ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Esnaf ise “hiç beğenmedim” ve “beğenmedim” seçeneklerini aynı oranda %45.2'si (14 kişi) tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.12'de gözlemlendiği gibi ($X^2=79.565 / p=0.000$), farklı meslek guruplarında %44.4 oranında (111 kişi) Fotoğraf 12'yi beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en fazla 26 kişi ve %50 ile memurlar tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.4.12. Meslek ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu	N	Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	6	23	12	10	0	51
	%	11.8%	45.1%	23.5%	19.6%	0.0%	100.0%
Özel Sektör	N	16	24	12	6	0	58
	%	27.6%	41.4%	20.7%	10.3%	0.0%	100.0%
Serbest Meslek	N	2	4	0	0	0	6
	%	33.3%	66.7%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Memur	N	18	26	6	2	0	52
	%	34.6%	50.0%	11.5%	3.8%	0.0%	100.0%
Esnaf	N	14	14	2	1	0	31
	%	45.2%	45.2%	6.5%	3.2%	0.0%	100.0%
Emekli	N	2	6	2	0	0	10
	%	20.0%	60.0%	20.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	8	12	5	2	0	27
	%	29.6%	44.4%	18.5%	7.4%	0.0%	100.0%
Ev Hanımı	N	2	0	6	0	1	9
	%	22.2%	0.0%	66.7%	0.0%	11.1%	100.0%
İşsiz	N	0	2	2	0	0	4
	%	0.0%	50.0%	50.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	70	111	47	21	1	250
	%	28.0%	44.4%	18.8%	8.4%	0.4%	10.0%

$X^2=79.565$ $p=0.000$

Fotoğraf 13

Mevcut durum fotoğrafı tüm önerilerden sonra gösterilmiş olup, kullanıcıların caddenin mevcut halinden ne derecede memnun oldukları değerlendirilmiştir. (Şekil 4.13).

İşçi deneklerin %52.9 (27 kişi), Özel sektör çalışanların %60.3'ü (35 kişi) ve memurların %88.5'i (46 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini tercih ederken esnafın %41.9'u (3413 kişi) beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.4.13. Meslek ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi

Eğitim Durumu		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim	
İşçi	N	27	10	10	4	0	51
	%	52.9%	19.6%	19.6%	7.8%	0.0%	100.0%
Özel Sektör	N	35	16	4	2	1	58
	%	60.3%	27.6%	6.9%	3.4%	1.7%	100.0%
Serbest Meslek	N	4	0	2	0	0	6
	%	66.7%	0.0%	33.3%	0.0%	0.0%	100.0%
Memur	N	46	6	0	0	0	52
	%	88.5%	11.5%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Esnaf	N	4	0	12	13	2	31
	%	12.9%	0.0%	38.7%	41.9%	6.5%	100.0%
Emekli	N	6	4	0	0	0	10
	%	60.0%	40.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Öğrenci	N	24	2	0	0	1	27
	%	88.9%	7.4%	0.0%	0.0%	3.7%	100.0%
Ev Hanımı	N	9	0	0	0	0	9
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
İşsiz	N	4	0	0	0	0	4
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Diğer	N	2	0	0	0	0	2
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Toplam	N	161	38	28	19	4	250
	%	64.4%	15.2%	11.2%	7.6%	1.6%	100.0%

$X^2=148.744$ $p=0.000$

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.4.13'te görüldüğü gibi ($X^2=148.744$ / $p=0.000$), farklı meslek guruplarında %64.4 oranında (161 kişi) Fotoğraf 13'ü hiç beğenmediğini

belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en fazla 46 kişi ve %88.5 ile memurlar tercih etmişlerdir.

Meslek durumuna göre genel değerlendirme

İşçilerin de genel olarak beğendiği tasarım Fotoğraf 10 olarak gözlemlenmekte ve daha sonra Fotoğraf 6 ve Fotoğraf 2 gelmektedir. Mevcut durumun da işçiler tarafından pek beğenilmediği %52.9 tercih ile “hiç beğenmedim” seçeneğinin işaretlenmesi ile anlaşılmaktadır.

Meslek guruplarından en fazla katılımın sağlandığı özel sektör çalışanları toplam yaklaşık %58 oran ile Fotoğraf 6 ve Fotoğraf 10’da yapılan kısa çiçek parterli ve ağaçlı tasarımı eşit olarak tercih etmişlerdir. Mevcut durumda ise %60.3 oranında “hiç beğenmedim” seçeneği seçilmiş olsa da ağaçsız tasarımların bazıları daha fazla oranda beğenilmediği gözlemlenmektedir.

Kamu çalışanlarının katılım oranı %20.8’dir. Genel olarak ağaçlı fotoğrafların gözlemlendiği bu grupta “beğendim” ile “çok beğendim” tercihlerinin toplamında Fotoğraf 10 en yüksek beğeni oranını almış durumda iken tek seçenek olarak en yüksek oranı Fotoğraf 2 almıştır. Ağaçsız olan tasarımlar bu grupta da genel olarak beğenilmemiş durumdadır. Fotoğraf 7 ise bu gruptaki hiçbir katılımcı tarafından “beğendim” ya da “çok beğendim” olarak işaretlenmemiştir. Mevcut durum ise tüm katılımcılar tarafından “hiç beğenmedim” veya “beğenmedim” olarak tercih edilmiştir.

Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan esnaf ile yapılan ankette ise katılım oranı %12.4 ve 31 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların %80’den fazlası önerilen bütün tasarımları “hiç beğenmedim” veya “beğenmedim” olarak tercih etmişlerdir. Hiçbir katılımcı uzun çiçek parterli tasarımı “beğendim” ya da “çok beğendim” olarak tercih etmemişlerdir. Mevcut durumu ise diğer çizelgelerin aksine %41.9 oranında beğenildiği gözlemlenmektedir.

Öğrencilerin verdiği cevapları Çizelge 4.21.’de görüldüğü gibi Fotoğraf 2 %96.3 oranında “beğendim” ya da “çok beğendim” olarak tercih etmişler, daha sonra ise Fotoğraf 10 ve Fotoğraf 6 gelmektedir.

Öğrenci gurubunda ayrıca kısa çiçek parterli ve uzun çiçek parterli tasarımlarında beğenilip beğenilmediği dengeli bir dağılım göstermektedir. Mevcut durum ise %88.9 oranında “hiç beğenmedim” ve %7.4 oranında da “beğenmedim” olarak tercih edilmiştir.

Serbest Meslek (6), emekli (10) ve ev hanımı (9) toplam 25 kişinin çizelgesi gösterilmemiştir.

4.2.2.5.Aylık Gelir Durumu

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Gelir Durumuna göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm gelir guruplarında toplam 250 kişinin katıldığı ankette, Asgari Ücret ve Altı, 3501-4500 TL gelir gurubu ve 4501 TL ve Üstü gelir gurubu toplamı katılımcıların %77.2'sini oluşturmakta ve en yüksek katılım 82 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubudur.

Fotoğraf 2

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.2).

Asgari ücret ve altı gelir gurubu 82 katılımcı ile en yüksek gurup olurken %35.4 (29 kişi) oranı ile hem “beğendim” hem de “çok beğendim” seçenekleri eşit sayıda tercih edilmiştir.

2001-2500 TL gelir gurubunda 25 denek bulunmakta ve en yüksek 10 kişi ile “beğendim” seçeneği tercih edilmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubunda 32 denek bulunmakta ve en yüksek 12 kişi ile “beğendim” seçeneği tercih edilmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda 35 denek bulunmakta ve en yüksek 12 kişi ile “beğendim” seçeneği tercih ederken 9 kişi de beğenmediğini belirtmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 76 kişi ile en yüksek ikinci katılıma sahip ve 37 kişi ile “beğendim” seçeneği en çok tercih edilmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.1’de gözlemlendiği gibi ($X^2=37.082 / p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %40 oranında (100 kişi) Fotoğraf 2’yi beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %48.7 ve 37 kişi ile 4501 TL ve Üstü gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.1. Aylık gelir ve Fotoğraf 2 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 2	Hiç	N	10	5	4	2	7	28
	Beğenmedim	%	12.2%	20.0%	12.5%	5.7%	9.2%	11.2%
	Beğenmedim	N	4	2	6	9	12	33
		%	4.9%	8.0%	18.8%	25.7%	15.8%	13.2%
	Kararsızım	N	10	2	2	4	16	34
		%	12.2%	8.0%	6.2%	11.4%	21.1%	13.6%
	Beğendim	N	29	10	12	12	37	100
		%	35.4%	40.0%	37.5%	34.3%	48.7%	40.0%
	Çok	N	29	6	8	8	4	55
	Beğendim	%	35.4%	24.0%	25.0%	22.9%	5.3%	22.0%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=37.082$ $p=0.002$

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterli ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

Asgari ücret ve altı gelir gurubu 24 kişi “hiç beğenmedim” 39 kişi de “beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiştir.

2001-2500 TL gelir gurubunda 12 denek ve 2501-3500 TL gelir gurubunda da 18 denek “beğenmedim” seçeneğini tercih etmişlerdir.

3501-4500 TL gelir gurubunda 25 denek ve 4501 ve üstü gelir gurubunda ise 39 kişi “hiç beğenmedim” seçeneği en çok tercih edilmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.2’de gözlemlendiği gibi ($X^2=39,574$ / $p=0,001$), farklı aylık gelir guruplarında %42,8 oranında (107 kişi) Fotoğraf 3’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %51,3 ve 39 kişi ile 4501 TL ve Üstü gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.2. Aylık gelir ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 3	Hiç	N	24	7	12	25	39	107
	Beğenmedim	%	29.3%	28.0%	37.5%	71.4%	51.3%	42.8%
	Beğenmedim	N	39	12	18	10	22	101
		%	47.6%	48.0%	56.2%	28.6%	28.9%	40.4%
	Kararsızım	N	15	4	2	0	8	29
		%	18.3%	16.0%	6.2%	0.0%	10.5%	11.6%
	Beğendim	N	4	2	0	0	4	10
		%	4.9%	8.0%	0.0%	0.0%	5.3%	4.0%
	Çok	N	0	0	0	0	3	3
	Beğendim	%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	3.9%	1.2%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=39.574$ $p=0.001$

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 31 katılımcı kararsız olduğunu belirtmiş ve 21 kişi ise “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

2001-2500 TL gelir gurubunda 8 kişi ile 2501-3500 TL gelir gurubunda 16 kişi “beğenmedim” seçeneği tercih edilmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda 18 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini ve 13 kişi de “beğenmedim” seçeneği tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 31 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini ve 32 kişi de “beğenmedim” seçeneği tercih etmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.5.3’de gözlemlendiği gibi ($X^2=58.214$ / $p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %36 oranında (90 kişi) Fotoğraf 4’ü beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %42.1 ve 32 kişi ile 4501 TL ve Üstü gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.3. Aylık gelir ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 4	Hiç	N	18	7	8	18	31	82
	Beğenmedim	%	22.0%	28.0%	25.0%	51.4%	40.8%	32.8%
	Beğenmedim	N	21	8	16	13	32	90
		%	25.6%	32.0%	50.0%	37.1%	42.1%	36.0%
	Kararsızım	N	31	4	4	4	7	50
		%	37.8%	16.0%	12.5%	11.4%	9.2%	20.0%
	Beğendim	N	12	4	4	0	6	26
		%	14.6%	16.0%	12.5%	0.0%	7.9%	10.4%
	Çok	N	0	2	0	0	0	2
	Beğendim	%	0.0%	8.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.8%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=58.214$ $p=0.000$

Fotoğraf 5

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.5).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 29 katılımcı kararsız olduğunu belirtmiş ve 26 kişi ise “beğenmedim” ve 17 kişi de “beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

2001-2500 TL gelir gurubunda 10 katılımcı kararsız olduğunu belirtmiş ve 2501-3500 TL gelir gurubunda 16 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda ise 13 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken 12 kişi de hiç beğenmediğini ifade etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 28 kişi “beğenmedim” seçeneğini ve 15 kişi de “hiç beğenmedim” seçeneği tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.4’te gözlemlendiği gibi ($X^2=38,525$ / $p=0,001$), farklı aylık gelir guruplarında %34,8 oranında (87 kişi) Fotoğraf 5’in beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %36,8 ve 28 kişi ile 4501 TL ve Üstü gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.4. Aylık gelir ve Fotoğraf 5 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 5	Hiç	N	10	7	6	12	15	50
	Beğenmedim	%	12.2%	28.0%	18.8%	34.3%	19.7%	20.0%
	Beğenmedim	N	26	4	16	13	28	87
		%	31.7%	16.0%	50.0%	37.1%	36.8%	34.8%
	Kararsızım	N	29	10	8	4	12	63
		%	35.4%	40.0%	25.0%	11.4%	15.8%	25.2%
	Beğendim	N	17	4	2	4	14	41
		%	20.7%	16.0%	6.2%	11.4%	18.4%	16.4%
	Çok	N	0	0	0	2	7	9
	Beğendim	%	0.0%	0.0%	0.0%	5.7%	9.2%	3.6%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=38.525$ $p=0.001$

Fotoğraf 6

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.6).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda %45.1 oranı ile 37 katılımcı “beğendim”, %30.5 oranı ile 25 kişi “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

2001-2500 TL gelir gurubunda %32 oranı ile 8 kişi ve 2501-3500 TL gelir gurubunda %50 oranı ile 16 kişi “beğendim” seçeneğini tercih edilmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda %28.6 oranı ile 10 kişi “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 31 kişi “beğendim” seçeneğini ve 18 kişi de “beğenmedim” seçeneği tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.5’te gözlemlendiği gibi ($X^2=47.583$ / $p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %40.8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 6’yı beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %45.1 ve 37 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.5. Aylık gelir ve Fotoğraf 6 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 6	Hiç	N	6	7	2	4	7	26
	Beğenmedim	%	7,3%	28,0%	6,2%	11,4%	9,2%	10,4%
	Beğenmedim	N	6	4	4	9	18	41
		%	7,3%	16,0%	12,5%	25,7%	23,7%	16,4%
	Kararsızım	N	8	2	4	2	18	34
		%	9,8%	8,0%	12,5%	5,7%	23,7%	13,6%
	Beğendim	N	37	8	16	10	31	102
		%	45,1%	32,0%	50,0%	28,6%	40,8%	40,8%
	Çok	N	25	4	6	10	2	47
	Beğendim	%	30,5%	16,0%	18,8%	28,6%	2,6%	18,8%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$X^2=47.583$ $p=0.000$

Fotoğraf 7

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.7).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 41 katılımcı “beğenmedim”, 31 katılımcı ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

2001-2500 TL gelir gurubunda 10 kişi ve 2501-3500 TL gelir gurubunda ise 16 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih edilmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda 27 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 28 kişi “beğenmedim” seçeneğini ve 37 kişi de “hiç beğenmedim” seçeneği tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.6’de gözlemlendiği gibi ($X^2=27.649$ / $p=0.006$), farklı aylık gelir guruplarında %46.4 oranında (116 kişi) Fotoğraf 7’yi beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %48.7 ve 37 kişi ile 4501 TL ve Üstü gelir gurubu tercih etmiştir. Tüm gelir guruplarının hiç biri “çok beğendim” seçeneğini tercih etmediği çizelgede de gözlenmektedir.

Çizelge 4.2.2.5.6. Aylık gelir ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 7	Hiç	N	31	9	12	27	37	116
	Beğenmedim	%	37.8%	36.0%	37.5%	77.1%	48.7%	46.4%
	Beğenmedim	N	41	10	16	8	28	103
		%	50.0%	40.0%	50.0%	22.9%	36.8%	41.2%
	Kararsızım	N	8	6	2	0	8	24
		%	9.8%	24.0%	6.2%	0.0%	10.5%	9.6%
	Beğendim	N	2	0	2	0	3	7
		%	2.4%	0.0%	6.2%	0.0%	3.9%	2.8%
	Toplam	N	82	25	32	35	76	250
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=27.649$ $p=0.006$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterisi ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda %52.4 oranı ile 43 kişi ve 2001-2500 TL gelir gurubunda %40 oranı ile 10 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubunda ise %37.5 oranı ile 12 kişi “beğenmedim”, %25 oranı ile 8 kişi de kararsız olduğunu belirtmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda 35 denekten, 14’ü “beğenmedim” ve 21’i ise “hiç beğenmedim” seçeneklerini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 33 kişi “beğenmedim” seçeneğini ve 27 kişi de “hiç beğenmedim” seçeneği tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.7’de gözlemlendiği gibi ($X^2=40.563$ / $p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %44.8 oranında (112 kişi) Fotoğraf 8’i beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %52.4 ve 43 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir. Tüm gelir guruplarının hiç biri “çok beğendim” seçeneğini tercih etmediği gözlenmektedir.

Çizelge 4.2.2.5.7. Aylık gelir ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 8	Hiç	N	13	9	6	21	27	76
	Beğenmedim	%	15.9%	36.0%	18.8%	60.0%	35.5%	30.4%
	Beğenmedim	N	43	10	12	14	33	112
		%	52.4%	40.0%	37.5%	40.0%	43.4%	44.8%
	Kararsızım	N	20	4	8	0	14	46
		%	24.4%	16.0%	25.0%	0.0%	18.4%	18.4%
	Beğendim	N	6	2	6	0	2	16
		%	7.3%	8.0%	18.8%	0.0%	2.6%	6.4%
	Toplam	N	82	25	32	35	76	250
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=40,563$ $p=0,000$

Fotoğraf 9

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.9).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 26 kişi ve “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken 24 kişi de kararsız kaldığını bildirmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubunda ise 12 kişi 3501-4500 TL gelir gurubunda ise 10 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 22 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, 20 kişi de beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.8’da gözlemlendiği gibi ($X^2=26,336$ / $p=0,049$), farklı aylık gelir guruplarında %30,4 oranında (76 kişi) Fotoğraf 9’un beğenilmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %31,7 ve 26 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.8. Aylık gelir ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 9	Hiç	N	12	9	6	9	15	51
	Beğenmedim	%	14.6%	36.0%	18.8%	25.7%	19.7%	20,4%
	Beğenmedim	N	26	6	12	10	22	76
		%	31.7%	24.0%	37.5%	28.6%	28.9%	30,4%
	Kararsızım	N	24	2	8	8	8	50
		%	29.3%	8.0%	25.0%	22.9%	10.5%	20,0%
	Beğendim	N	18	6	4	4	20	52
		%	22.0%	24.0%	12.5%	11.4%	26.3%	20,8%
	Çok	N	2	2	2	4	11	21
	Beğendim	%	2.4%	8.0%	6.2%	11.4%	14.5%	8,4%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100,0%	

$X^2=26.336$ $p=0.049$

Fotoğraf 10

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve kısa çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.10).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 30 kişi ve “beğendim” ve 34 kişi de “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubunda ise 14 kişi ve “beğendim” ve 10 kişi de “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda ise 12 kişi “beğendim”, 8 kişi ise “çok beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 25 kişi “beğendim” seçeneğini tercih ederken, 18 kişi de çok beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.9’da gözlemlendiği gibi ($X^2=30.064$ / $p=0.018$), farklı aylık gelir guruplarında %36.4 oranında (91 kişi) Fotoğraf 10’u beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %36.6 ve 30 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.9. Aylık gelir ve Fotoğraf 10 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 10	Hiç	N	8	7	2	6	5	28
	Beğenmedim	%	9.8%	28.0%	6.2%	17.1%	6.6%	11.2%
	Beğenmedim	N	6	2	4	7	18	37
		%	7.3%	8.0%	12.5%	20.0%	23.7%	14.8%
	Kararsızım	N	4	2	2	2	10	20
		%	4.9%	8.0%	6.2%	5.7%	13.2%	8.0%
	Beğendim	N	30	10	14	12	25	91
		%	36.6%	40.0%	43.8%	34.3%	32.9%	36.4%
	Çok	N	34	4	10	8	18	74
	Beğendim	%	41.5%	16.0%	31.2%	22.9%	23.7%	29.6%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=30.064$ $p=0.018$

Fotoğraf 11

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.11).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 31 kişi ve “beğenmedim” ve 33 kişi de “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubunda ise 12 kişi ve “beğenmedim” ve 9 kişi de “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda ise 11 kişi “beğenmedim”, 24 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 34 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, 29 kişi de hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.10’da gözlemlendiği gibi ($X^2=31,544$ / $p=0,011$), farklı aylık gelir guruplarında %40,8 oranında (102 kişi) Fotoğraf 11’i beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %40,2 ve 33 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.10. Aylık gelir ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 11	Hiç	N	33	9	10	24	29	105
	Beğenmedim	%	40.2%	36.0%	31.2%	68.6%	38.2%	42.0%
	Beğenmedim	N	31	12	14	11	34	102
		%	37.8%	48.0%	43.8%	31.4%	44.7%	40.8%
	Kararsızım	N	14	4	4	0	4	26
		%	17.1%	16.0%	12.5%	0.0%	5.3%	10.4%
	Beğendim	N	2	0	4	0	6	12
		%	2.4%	0.0%	12.5%	0.0%	7.9%	4.8%
	Çok	N	2	0	0	0	3	5
	Beğendim	%	2.4%	0.0%	0.0%	0.0%	3.9%	2.0%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=31.544$ $p=0.011$

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 36 kişi ve “beğenmedim” ve 18 kişi de “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubunda ise 12 kişi ve “beğenmedim” ve 3501-4500 TL gelir gurubunda ise 18 kişi “beğenmedim”, 12 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 37 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, 25 kişi de hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Genel olarak, Çizelge 4.2.2.5.11’de gözlemlendiği gibi ($X^2=29.462$ / $p=0.021$), farklı aylık gelir guruplarında %44.4 oranında (111 kişi) Fotoğraf 12’yi beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %43.9 ve 36 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.11. Aylık gelir ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 12	Hiç	N	18	9	6	12	25	70
	Beğenmedim	%	22,0%	36,0%	18,8%	34,3%	32,9%	28,0%
	Beğenmedim	N	36	8	12	18	37	111
		%	43,9%	32,0%	37,5%	51,4%	48,7%	44,4%
	Kararsızım	N	23	4	6	4	10	47
		%	28,0%	16,0%	18,8%	11,4%	13,2%	18,8%
	Beğendim	N	4	4	8	1	4	21
		%	4,9%	16,0%	25,0%	2,9%	5,3%	8,4%
	Çok	N	1	0	0	0	0	1
	Beğendim	%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$X^2=29.462$ $p=0.021$

Fotoğraf 13

Mevcut durum fotoğrafı tüm önerilerden sonra gösterilmiş olup, kullanıcıların caddenin mevcut halinden ne derecede memnun oldukları değerlendirilmiştir. (Şekil 4.13).

Asgari ücret ve altı gelir gurubunda 61 kişi, 2001-2500 TL gurubunda 14 kişi, 2501-3500 TL gelir gurubunda 18 kişi, 3501-4500 TL gelir gurubunda 18 kişi ve 4501 ve üstü gelir gurubu ise 50 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.2.2.5.12’de gözlemlendiği gibi ($X^2=148.744$ / $p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %64.4 oranında (161 kişi) Fotoğraf 13’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %74.4 ve 61 kişi ile Asgari Ücret ve Altı gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.2.2.5.12. Aylık gelir ve Fotoğraf 13 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir					Toplam	
		Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü		
Fotoğraf 13	Hiç	N	61	14	18	18	50	161
	Beğenmedim	%	74.4%	56.0%	56.2%	51.4%	65.8%	64.4%
	Beğenmedim	N	14	4	6	6	8	38
		%	17.1%	16.0%	18.8%	17.1%	10.5%	15.2%
	Kararsızım	N	2	4	8	8	6	28
		%	2.4%	16.0%	25.0%	22.9%	7.9%	11.2%
	Beğendim	N	4	0	0	3	12	19
		%	4.9%	0.0%	0.0%	8.6%	15.8%	7.6%
	Çok	N	1	3	0	0	0	4
	Beğendim	%	1.2%	12.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.6%
Toplam	N	82	25	32	35	76	250	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=29.462$ $p=0.021$

Aylık gelir durumuna göre genel değerlendirme

Gelir gurubunda en yüksek katılımı sağlayan asgari ücret ve altı gurubu 82 kişi ile %32.8 oranında katılım sağlamıştır. Fotoğraf 10 toplamda en çok beğenilen tasarım olmuş, daha sonra Fotoğraf 6 ve sonrasında ise Fotoğraf 2 gelmektedir. Her üç tasarımda ortak nokta kısa çiçek parterli ve ağaçlı tasarımdır. Fotoğraf 4 ve Fotoğraf 5'te kararsızların oranı yüksek gibi görünse de toplam oranda beğenilmediği gözlemlenmektedir. Mevcut halini katılımcıların %91.5'i tarafından beğenilmediği, daha sonra ise Fotoğraf 7'nin beğenilmediği görülmektedir.

Gelir gurubu 2001-2500 TL olan katılımcıların toplam %64'ü Fotoğraf 2'yi, %56 oranında katılımcı ise Fotoğraf 10'u beğendiğini belirtmiştir. Diğer fotoğraflar da ise dengeli bir dağılım sağlanmıştır. Mevcut halini ise katılımcıların %72'si beğenmediğini belirtmişken, %12 oranında “çok beğendim” tercihi işaretlenmiştir.

2501-3500 TL gelir gurubu ise katılımcıların toplam %75'inin “beğendim” ya da “çok beğendim” olarak tercih etmesiyle Fotoğraf 10 en beğenilen tasarım olarak gözlemlenmektedir. Fotoğraf 3 ise bu gelir gurubundaki katılımcıların %93'ünden fazlası “hiç beğenmedim” veya “beğenmedim” olarak tercih edilmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubu 35 katılımcı ile Fotoğraf 2 ve Fotoğraf 10 en beğenilen tasarımlar olduğu gözlemlenmektedir. Fotoğraf 7, Fotoğraf 8 ve Fotoğraf 11 bu guruptaki tüm katılımcılar tarafından “hiç beğenmedim” veya “beğenmedim” olarak tercih edilmişlerdir.

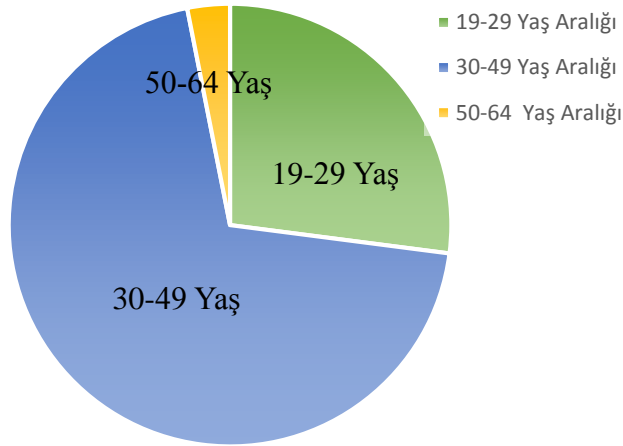
4501 TL Ve Üstü gelir gurubu 76 kişi ile en yüksek ikinci katılım oranında olup, en çok Fotoğraf 10 beğenilmiş, daha sonrasında Fotoğraf 2 ve Fotoğraf 6 gelmektedir. Mevcut durum bu guruptaki katılımcıların %75’inden fazlası tarafından hiç beğenmedim” veya “beğenmedim” olarak tercih edilmiş ve katılımcıların %15.8’i ise beğenmişlerdir.

4.3. Uzman Görüşleri Analizi

4.3.1. Katılımcıların demografik yapısının değerlendirilmesi

Ankete katılan uzmanların (Peyzaj Mimarı) profilleri tespit edilerek sıklık analizleri yapılmış ve elde edilen sonuçlar yüzde cinsinden verilmiştir.

4.3.1.1. Yaş

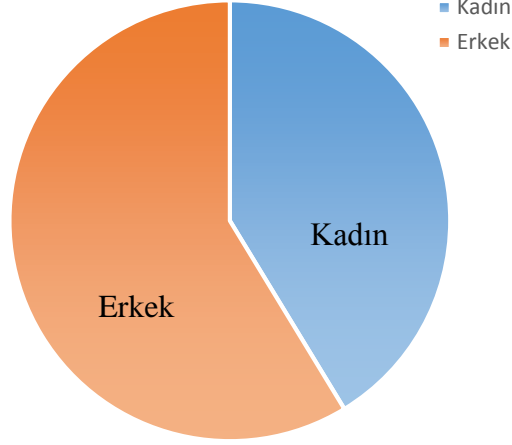

Şekil 4.3.1.1. Uzman Katılımcıların Yaş Aralığı Diyagramı

Anket üzerinde katılımcıların yaş aralıkları 5 kategoriye ayrılmış olup, uzmanlar arasında katılım sadece 3 gurupta olmuştur. En yüksek katılım 31 kişi ile 30-49 yaş

aralığında %67.4 oranında, sonraki katılım oranı ise 19-29 yaş aralığında 12 kişi ile %26.1 oranındadır. En düşük katılım ise %6.5 ile 50-64 yaş aralığı olarak ortaya çıkmıştır.

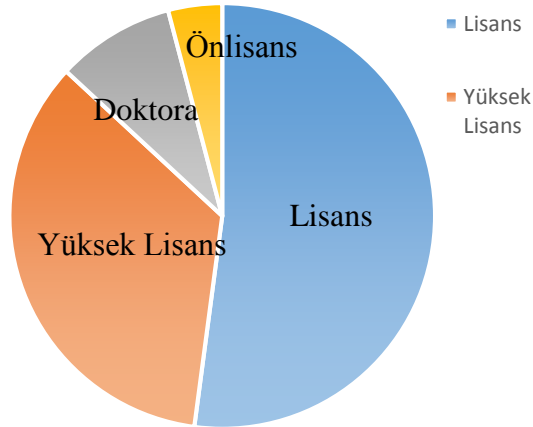
4.3.1.2. Cinsiyet

Şekil 4.3.1.2. Uzman Katılımcıların Cinsiyet Diyagramı

Toplam 46 katılımcıdan, kadın katılımcıların sayısı 19 kişi %41.3 iken, erkek katılımcı sayısı 27 kişi ile %58.7'dir.

4.3.1.3. Eğitim Durumu

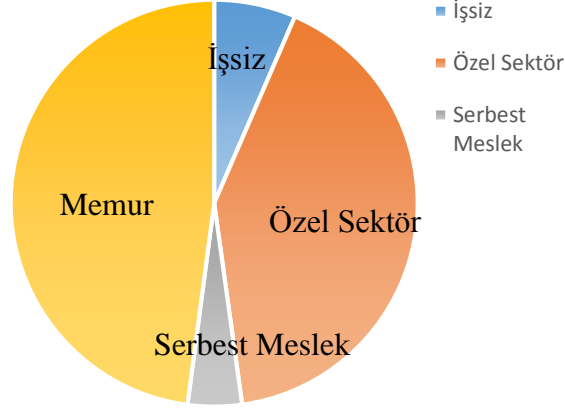

Şekil 4.3.1.3. Uzman Katılımcıların Eğitim Durumları Diyagramı

Anket üzerinde katılımcıların eğitim durumları 4 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 24 kişi ile Lisans mezunu ve %52.1 oranında, sonraki katılım oranı ise

Yüksek Lisans 16 kişi ile %34.8 oranındadır. En düşük katılım ise %4.3 ile Ön lisans olarak ortaya çıkmıştır.

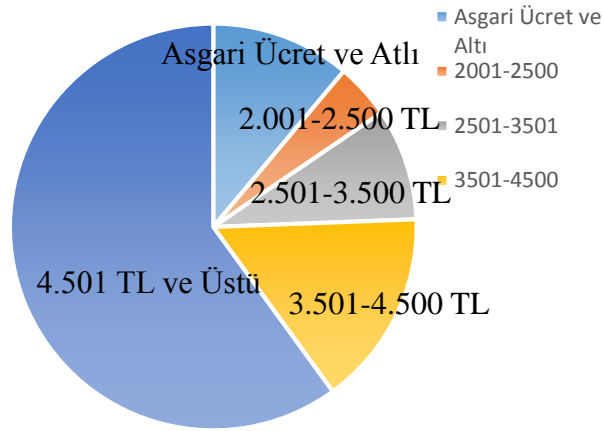
4.3.1.4. Meslek Grupları

Şekil 4.3.1.4. Uzman Katılımcıların Meslek Grupları Diyagramı

Anket üzerinde katılımcıların meslek grupları 4 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 22 kişi ile Memur ve %47.8 oranında, sonraki katılım oranı ise Özel Sektör 19 kişi ile %41.3 oranındadır. Serbest meslek (2) ve İşsiz (3) sayıları az olduğundan çizelgede gösterilmemiştir.

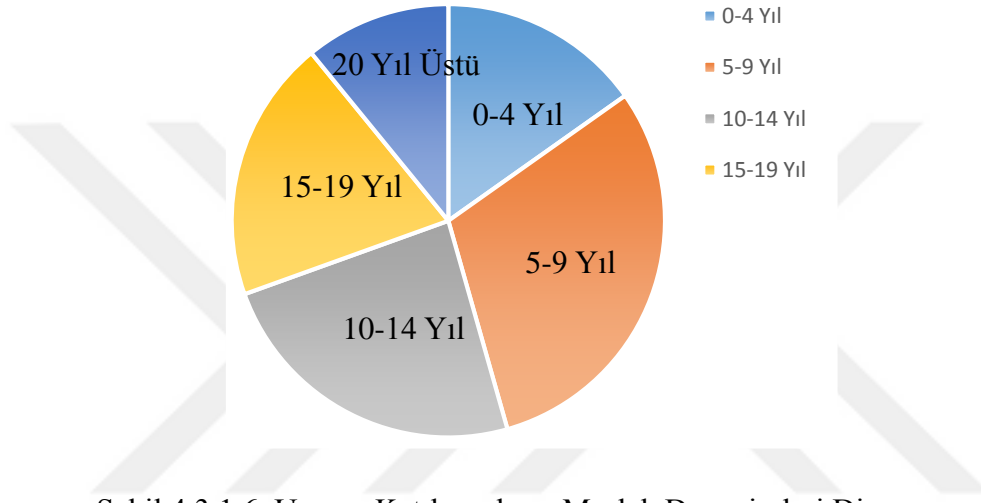
4.3.1.5. Aylık Gelir Durumu

Şekil 4.3.1.5. Uzman Katılımcıların Gelir Durumu Diyagramı

Katılımcıların aylık gelir durumları 5 kategoriye ayrılmış olup, en yüksek katılım 27 kişi ile 4501 TL Ve Üstü oluşturmuş ve tüm katılımcıların %60 oranına sahiptir. Sonraki en yüksek katılım 7 kişi ile 3501-4500 TL gelir gurubu gelmekte ve bu gurubun oranı ise %15.6 olarak tespit edilmiş, daha sonra ise 5 kişi ile Asgari Ücret Ve Altı gelir gurubu gelmektedir. Diğer iki gurup katılımcı oranı az olduğundan gösterilmemiştir.

4.3.1.6. Mesleki Deneyim

Şekil 4.3.1.6. Uzman Katılımcıların Meslek Deneyimleri Diyagramı

Katılımcıların mesleki deneyimleri 5 grupta incelenmiş olup en fazla katılım 5-9 Yıl deneyim gurubunda 14 kişi ile %30.4 oranında olup daha sonra, 11 kişi ile 10-14 Yıl deneyim gurubu %23.9 oranında ikinci sıradadır.

4.3.1.7. Uzman Katılımı Genel Değerlendirme

Tüm kategorilerde uzman katılımı ile toplam 46 kişi ile yapılan anket çalışmasında Çizelge 4.3.1.7.'de görüldüğü gibi, tüm katılımcılar en beğenilen tasarım olarak 3.50 ortalama ile Fotoğraf 1 (Şekil 4.1) ve Fotoğraf 9'u (Şekil 4.9) tercih etmişlerdir. Daha sonra ise Fotoğraf 5 (Şekil 4.5) 3.43 ortalama ile ikinci beğenilmiştir.

En çok beğenilen 3 fotoğrafta da ortak olarak ağaç ve uzun çiçek parterleri olduğu tespit edilmiş, en beğenilen fotoğraf kırmızı çiçekli ve beyaz çiçekli fotoğraflar olup, daha sonra mor renkli çiçek takip etmektedir.

Çizelge 4.3.1.1. Uzman Katılımcılar (Toplam 46 Kişi)

	Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsızım	Beğendim	Çok Beğendim	Ortalama (1-5 puan)
Fotoğraf 1	4,3	17,4	13	54,3	10,9	3,50
Fotoğraf 2	4,3	34,8	8,7	47,8	4,3	3,13
Fotoğraf 3	54,3	39,1	2,2	4,3	0	1,57
Fotoğraf 4	2,2	56,5	34,8	6,5	0	1,46
Fotoğraf 5	4,3	19,6	15,2	50	10,9	3,43
Fotoğraf 6	4,3	32,6	15,2	39,1	8,7	3,15
Fotoğraf 7	50	41,3	4,3	4,3	0	1,63
Fotoğraf 8	50	39,1	8,7	2,2	0	1,63
Fotoğraf 9	4,3	13	19,6	54,3	8,7	3,50
Fotoğraf 10	4,3	19,6	19,6	47,8	8,7	3,37
Fotoğraf 11	41,3	45,7	8,7	4,3	0	1,76
Fotoğraf 12	47,8	39,1	8,7	4,3	0	1,70
Fotoğraf 13	71,7	23,9	0	2,2	2,2	1,39

Çalışma alanının mevcut hali en yüksek oranda beğenilmediği ortaya konulmuştur. Katılımcıların %71,7'si (tercih edilen en yüksek oran) mevcut halini hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu ağaçsız ve uzun çiçek parterini beğenmediğini belirtmişlerdir.

4.3.2. Uzman Katılımı Anketi Ki-kare Analizi

Anket değerlendirmesi yapılırken, katılımcıların (250 kullanıcı), demografik özelliklerine göre farklılığı belirlemek için Ki-Kare analizi yapılmıştır. Karşılaştırma yapılırken istatistik anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ değeri esas alınmıştır.

Verilen cevaplar arasında, üzerinde durulan özellikler bakımından anlamlı farklar tespit edilmiş ve değerlendirmeye alınmıştır.

4.3.2.1. Yaş

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Yaş dağılımına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm yaş guruplarında 46 uzmanın katıldığı ankette 19-29 yaş, 30-49 yaş ve 50-64 yaş aralıklarında katılım sağlanmıştır. Katılımcı sayısı az olan 50-64 yaş gurubu sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

19-29 yaş gurubunda 12 katılımcıdan %66.7 oranı ile 8 kişi “hiç beğenmedim”, %33.3 oranı ile 4 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

30-49 yaş gurubunda 31 katılımcıdan %54.8 oranı ile 17 kişi hiç beğenmedim”, %45.2 oranı ile 14 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.1. Yaş ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

		Yaş			
		19-29	30-49	50-64	Toplam
Fotoğraf 3	Hiç Beğenmedim	N 8	17	0	25
		% 66.7%	54.8%	0.0%	54.3%
	Beğenmedim	N 4	14	0	18
		% 33.3%	45.2%	0.0%	39.1%
	Kararsızım	N 0	0	1	1
		% 0.0%	0.0%	33.3%	2.2%
	Beğendim	N 0	0	2	2
		% 0.0%	0.0%	66.7%	4.3%
	Toplam	N 12	31	3	46
		% 100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=46.532$ $p=0.000$

Çizelge 4.3.2.1.1’de gözlemlendiği gibi ($X^2=46.532$ / $p=0.000$), farklı yaş guruplarında %54.3 oranında (25 kişi) Fotoğraf 3’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “hiç beğenmedim” seçeneğini en çok %54.8 ve 17 kişi ile 30-49 yaş gurubu uzman tercih etmiştir. Katılımcıların hiç biri “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemişlerdir.

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

19-29 yaş gurubunda %58.3'ü (7 kişi) ve 29-39 yaş gurubundaki %61.3'ü (19 kişi) hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.2'de gözlemlendiği gibi ($X^2=32.040$ / $p=0.010$), farklı yaş guruplarında %56.5 oranında (26 kişi) Fotoğraf 4'ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %61.3 ve 19 kişi ile 30-49 yaş gurubu uzman tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.2. Yaş ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Yaş				
		19-29	30-49	50-64	Toplam	
Fotoğraf 4	Yanıtız	N	1	0	0	1
	(Boş)	%	8.3%	0.0%	0.0%	2.2%
	Hiç	N	7	19	0	26
	Beğenmedim	%	58.3%	61.3%	0.0%	56.5%
	Beğenmedim	N	4	12	0	16
		%	33.3%	38.7%	0.0%	34.8%
	Kararsızım	N	0	0	3	3
		%	0.0%	0.0%	100.0%	6.5%
	Toplam	N	12	31	3	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=48.849$ $p=0.000$

Fotoğraf 7

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.7).

19-29 yaş gurubunda %58.3 oranı ile 7 kişi “hiç beğenmedim”, %41.7 oranı ile 5 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

30-49 yaş gurubunda %51.6 oranı ile 16 kişi hiç beğenmedim”, %45.2 oranı ile 14 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.3’de gözlemlendiği gibi ($X^2=38.109 / p=0.000$), farklı yaş guruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 7’yi beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini 16 kişi ve %51.6 ile 30-49 yaş arası denekler en fazla sayıda tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.3.2.1.3. Yaş ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi

		Yaş			
		19-29	30-49	50-64	Toplam
Fotoğraf 7	Hiç Beğenmedim	N 7	16	0	23
		% 58.3%	51.6%	0.0%	50.0%
	Beğenmedim	N 5	14	0	19
		% 41.7%	45.2%	0.0%	41.3%
	Kararsızım	N 0	1	1	2
		% 0.0%	3.2%	33.3%	4.3%
	Beğendim	N 0	0	2	2
		% 0.0%	0.0%	66.7%	4.3%
Toplam	N	12	31	3	46
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=38.109$ $p=0.000$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterisi ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

19-29 yaş gurubunda 7 kişi “hiç beğenmedim”, 5 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

30-49 yaş gurubunda 16 kişi hiç beğenmedim”, 13 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.4’de gözlemlendiği gibi ($X^2=34.294 / p=0.000$), farklı yaş guruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 8’i hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %51.6 ve 16 kişi ile 30-49 yaş gurubu uzman tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.4. Yaş ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

		Yaş				
		19-29	30-49	50-64	Toplam	
Fotoğraf 8	Hiç	N	7	16	0	23
	Beğenmedim	%	58.3%	51.6%	0.0%	50.0%
	Beğenmedim	N	5	13	0	18
		%	41.7%	41.9%	0.0%	39.1%
	Kararsızım	N	0	1	3	4
		%	0.0%	3.2%	100.0%	8.7%
	Beğendim	N	0	1	0	1
		%	0.0%	3.2%	0.0%	2.2%
	Toplam	N	12	31	3	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=34.294$ $p=0.000$

Fotoğraf 11

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.11).

19-29 yaş gurubunda 7 kişi “hiç beğenmedim”, 3 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

30-49 yaş gurubunda 18 kişi hiç beğenmedim”, 12 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.5’de gözlemlendiği gibi ($X^2=37.786$ / $p=0.000$), farklı yaş guruplarında %45.7 oranında (21 kişi) Fotoğraf 11’i beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok %58.1 ve 18 kişi ile 30-49 yaş gurubu uzman tercih etmiştir. Hiç bir yaş gurubu “çok beğendim” seçeneğini tercih edilmemiştir.

Çizelge 4.3.2.1.5. Yaş ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi

		Yaş				
		19-29	30-49	50-64	Toplam	
Fotoğraf 11	Hiç	N	7	12	0	19
	Beğenmedim	%	58.3%	38.7%	0.0%	41.3%
	Beğenmedim	N	3	18	0	21
		%	25.0%	58.1%	0.0%	45.7%
	Kararsızım	N	1	0	3	4
		%	8.3%	0.0%	100.0%	8.7%
	Beğendim	N	1	1	0	2
		%	8.3%	3.2%	0.0%	4.3%
	Toplam	N	12	31	3	46
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=37.786$ $p=0.000$

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı yaş guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

19-29 yaş gurubunda 7 kişi “hiç beğenmedim”, 4 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

30-49 yaş gurubunda 15 kişi hiç beğenmedim”, 14 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir. Ayrıca 2 kişi “beğendim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.1.6. Yaş ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

		Yaş				
		19-29	30-49	50-64	Toplam	
Fotoğraf 12	Hiç	N	7	15	0	22
	Beğenmedim	%	58,3%	48,4%	0,0%	47,8%
	Beğenmedim	N	4	14	0	18
		%	33,3%	45,2%	0,0%	39,1%
	Kararsızım	N	1	0	3	4
		%	8,3%	0,0%	100,0%	8,7%
	Beğendim	N	0	2	0	2
		%	0,0%	6,5%	0,0%	4,3%
	Toplam	N	12	31	3	46
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$X^2=35.705$ $p=0.000$

Çizelge 4.3.2.1.6'de gözlemlendiği gibi ($X^2=15.524 / p=0.004$), farklı yaş guruplarında %47.8 oranında (22 kişi) Fotoğraf 12'yi hiç beğenmediğini belirtmiştir. “hiç beğenmedim” seçeneğini en çok %48.4 ve 15 kişi ile 30-49 yaş gurubu uzman tercih etmiştir.

Uzman yaşa göre genel değerlendirme

19-29 yaş aralığındaki uzman katılımcı tercihlerinde %58.3 oranında Fotoğraf 1 beğenilirken, daha sonra ise Fotoğraf 10 gelmektedir. Katılımcıların yaklaşık %84'ü gösterilen fotoğraflardan hiç birini “çok beğendim” olarak işaretlememişler ve %66.7'si ise mevcut halini hiç beğenilmediğini belirtmiştir. Genel olarak ağaçsız olan hiçbir fotoğraf beğenilmemiştir.

30-49 yaş aralığındaki uzman katılımcı sayısı 31 kişi ve %67.4 oranı ile diğer yaş aralığındaki katılımcılardan daha fazladır. Bu guruptaki katılımcıların %71'i Fotoğraf 9'u, %64.5'i ise Fotoğraf 5'i ve Fotoğraf 1'i “beğendim” veya “çok beğendim” olarak tercih ettikleri gözlenmektedir. Bu guruptaki uzman görüşleri de genel olarak ağaçsız fotoğrafları beğenmediğini göstermektedir. Mevcut durum ise uzman görüşüne göre beğenilmediği de görülmektedir.

50-64 yaş aralığı katılımın az olduğu bu yaş aralığında mevcut durumun beğenilmediği, uzun çiçek parterli tasarımlarda kararsız kalındığını ve ağaçlı tasarımların genel olarak beğenildiği gözlemlenmektedir.

4.3.2.2. Cinsiyet

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri cinsiyet dağılımına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm cinsiyet guruplarında toplam 46 uzman peyzaj mimarının katıldığı anket, 27 Erkek (%58.7) ve 19 Kadın (%41.3) katılımcılardan oluşturmaktadır.

Kadın katılımcılar, ağaçsız olan hiçbir fotoğrafı beğenmediğini ve aynı zamanda kaldırımın mevcut halini de %84.2 oranında hiç beğenmediğini belirtmiştir. Ağaçlı olan resimlerde ise genel durum beğendiklerini gösterirken beyaz renkli çiçek olan Fotoğraf 1'i %73.7 oranında beğendiklerini işaretlemişlerdir.

Erkek katılımcılar Çizelge 4.35.'te görüldüğü üzere, Fotoğraf 9 ve Fotoğraf 5'i aynı oranda %63 "beğendim" ya da "çok beğendim" olarak tercih etmişler, daha sonra ise Fotoğraf 2 ve Fotoğraf 10'u daha çok beğendiklerini gözlemlemekteyiz.

Erkek katılımcılar mevcut hali ile Fotoğraf 3'ü %92.6 oranında beğenmediklerini gözlemlemekteyiz.

4.3.2.3. Eğitim Durumu

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Eğitim Durumlarına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm eğitim durumu guruplarında toplam 46 kişinin katıldığı anket, önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora mezunları tercihlerine sunulmuştur. Katılımcı sayısı az olan doktora ve önlisans mezunları sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterleri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

Lisans mezunları 24 katılımcıdan %66.7 oranı ile 16 kişi "hiç beğenmedim", %33.3 oranı ile 8 kişi "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

Yüksek Lisans mezunları 16 katılımcıdan %56.2 oranı ile 9 kişi "hiç beğenmedim", %43.8 oranı ile 7 kişi "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir

Çizelge 4.3.2.3.1'de gözlemlendiği gibi ($X^2=37.833 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %54.3 oranında (25 kişi) Fotoğraf 3'ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. "Hiç Beğenmedim" seçeneğini en çok %66.7 ve 16 kişi ile lisans mezunları tercih etmiştir. Hiç bir gurup "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.3.1. Eğitim durumu ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

		Eğitim Durumu					
		Doktora	Lisans	Önlisans	Yük.Lisans	Toplam	
Fotoğraf 3	Hiç	N	0	16	0	9	25
	Beğenmedim	%	0.0%	66.7%	0.0%	56.2%	54.3%
	Beğenmedim	N	1	8	2	7	18
		%	25.0%	33.3%	100.0%	43.8%	39.1%
	Kararsızım	N	1	0	0	0	1
		%	25.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%
	Beğendim	N	2	0	0	0	2
		%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	4.3%
	Toplam	N	4	24	2	16	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=37.833$ $p=0.000$

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

Lisans mezunları %62.5 oranı ile 15 kişi “beğenmedim”, %33.3 oranı ile 8 kişi “kararsızım” seçeneğini tercih etmiştir. Yüksek Lisans mezunları %68.8 oranı ile 11 kişi “beğenmedim”, %31.2 oranı ile 5 kişi “kararsızım” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.3.2. Eğitim durumu ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Eğitim Durumu					
		Doktora	Lisans	Önlisans	Yük.Lisans	Toplam	
Fotoğraf 4	Hiç	N	0	1	0	0	1
	Beğenmedim	%	0.0%	4.2%	0.0%	0.0%	2.2%
	Beğenmedim	N	0	15	0	11	26
		%	0.0%	62.5%	0.0%	68.8%	56.5%
	Kararsızım	N	1	8	2	5	16
		%	25.0%	33.3%	100.0%	31.2%	34.8%
	Beğendim	N	3	0	0	0	3
		%	75.0%	0.0%	0.0%	0.0%	6.5%
	Toplam	N	4	24	2	16	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=39.011$ $p=0.000$

Çizelge 4.3.2.3.2’de gözlemlendiği gibi ($X^2=39.011 / p=0.000$), farklı eğitim durumu gruplarında %56.5 oranında (26 kişi) Fotoğraf 4’ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %62.5 ve 15 kişi ile lisans mezunları tercih etmiştir. Hiç bir grup “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

Fotoğraf 7

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterli ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu gruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.7).

Lisans mezunları %66.7 oranı ile 16 kişi “hiç beğenmedim”, %33.3 oranı ile 8 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Yüksek Lisans mezunları %50 oranı ile 8 kişi “beğenmedim”, %43.8 oranı ile 7 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.3.3’de gözlemlendiği gibi ($X^2=33.234 / p=0.000$), farklı eğitim durumu gruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 7’yi hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok %66.7 ve 16 kişi ile lisans mezunları tercih etmiştir. Hiç bir grup “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.3.3. Eğitim durumu ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi

		Eğitim Durumu					
		Doktora	Lisans	Önlisans	Yük.Lisans	Toplam	
Fotoğraf 7	Hiç Beğenmedim	N	0	16	0	7	23
		%	0.0%	66.7%	0.0%	43.8%	50.0%
	Beğenmedim	N	1	8	2	8	19
		%	25.0%	33.3%	100.0%	50.0%	41.3%
	Kararsızım	N	1	0	0	1	2
		%	25.0%	0.0%	0.0%	6.2%	4.3%
	Beğendim	N	2	0	0	0	2
		%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	4.3%
Toplam	N	4	24	2	16	46	
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

$X^2=33.234$ $p=0.000$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

Lisans mezunları %62.5 oranı ile 15 kişi “hiç beğenmedim”, %37.5 oranı ile 9 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Yüksek Lisans mezunları %43.8 oranı ile 7 kişi “beğenmedim”, %50 oranı ile 8 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.3.4’de gözlemlendiği gibi ($X^2=40.406 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 8’i hiç beğenmediğini belirtmiştir. “hiç beğenmedim” seçeneğini en çok %62.5 ve 15 kişi ile lisans mezunları tercih etmiştir. Hiç bir gurup “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.3.4. Eğitim durumu ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

		Eğitim Durumu					
		Doktora	Lisans	Önlisans	Yük.Lisans	Toplam	
Fotoğraf 8	Hiç Beğenmedim	N	0	15	0	8	23
		%	0.0%	62.5%	0.0%	50.0%	50.0%
	Beğenmedim	N	0	9	2	7	18
		%	0.0%	37.5%	100.0%	43.8%	39.1%
	Kararsızım	N	3	0	0	1	4
		%	75.0%	0.0%	0.0%	6.2%	8.7%
	Beğendim	N	1	0	0	0	1
		%	25.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%
Toplam		N	4	24	2	16	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=40.406$ $p=0.000$

Fotoğraf 11

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.11).

Lisans mezunları %58.3 oranı ile 14 kişi “hiç beğenmedim”, %37.5 oranı ile 9 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Yüksek Lisans mezunları %56.2 oranı ile 9 kişi “beğenmedim”, %31.2 oranı ile 5 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.3.5’te gözlemlendiği gibi ($X^2=33.070 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %45.7 oranında (21 kişi) Fotoğraf 11’i beğenmediğini belirtmiştir. “Beğenmedim” seçeneğini en çok 9 kişi ile lisans ve yüksek lisans mezunları aynı sayıda tercih etmiştir. Hiç bir gurup “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.3.5. Eğitim durumu ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi

		Eğitim Durumu					
		Doktora	Lisans	Önlisans	Yük.Lisans	Toplam	
Fotoğraf 11	Hiç	N	0	14	0	5	19
	Beğenmedim	%	0.0%	58.3%	0.0%	31.2%	41.3%
	Beğenmedim	N	1	9	2	9	21
		%	25.0%	37.5%	100.0%	56.2%	45.7%
	Kararsızım	N	3	1	0	0	4
		%	75.0%	4.2%	0.0%	0.0%	8.7%
	Beğendim	N	0	0	0	2	2
		%	0.0%	0.0%	0.0%	12.5%	4.3%
	Toplam	N	4	24	2	16	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=33.070 \quad p=0.000$

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı eğitim durumu guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

Lisans mezunları %62.5 oranı ile 15 kişi “hiç beğenmedim”, %33.3 oranı ile 8 kişi “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Yüksek Lisans mezunları %50 oranı ile 8 kişi “beğenmedim”, %43.8 oranı ile 7 kişi “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.3.6’da gözlemlendiği gibi ($X^2=40.406 / p=0.000$), farklı eğitim durumu guruplarında %47.8 oranında (22 kişi) Fotoğraf 12’yi hiç beğenmediğini belirtmiştir. “hiç beğenmedim” seçeneğini en çok %62.5 ve 15 kişi ile lisans mezunları tercih etmiştir. Hiç bir gurup “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.3.6. Eğitim durumu ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

		Eğitim Durumu					
		Doktora	Lisans	Önlisans	Yük.Lisans	Toplam	
Fotoğraf 12	Hiç	N	0	15	0	7	22
	Beğenmedim	%	0,0%	62,5%	0,0%	43,8%	47,8%
	Beğenmedim	N	0	8	2	8	18
		%	0,0%	33,3%	100,0%	50,0%	39,1%
	Kararsızım	N	3	1	0	0	4
		%	75,0%	4,2%	0,0%	0,0%	8,7%
	Beğendim	N	1	0	0	1	2
		%	25,0%	0,0%	0,0%	6,2%	4,3%
	Toplam	N	4	24	2	16	46
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

$X^2=35,695$ $p=0,000$

Uzman eğitim durumuna göre genel değerlendirme

Lisans mezunu katılımcılar en yüksek oranda katılım sağlamışlar ve Fotoğraf 9 ve Fotoğraf 5'i aynı oranda %54.2 ile "beğendim" ya da "çok beğendim" olarak tercih etmişler. Katılımcıların genellikle ağaçsız olan tasarımları ve çalışma alanının mevcut halini beğenmemişlerdir.

Yüksek Lisans mezunu bu gruptaki katılımcıların %75'i Fotoğraf 1'i en beğendikleri tasarım olarak tercih etmişlerdir. Fotoğraf 2'de ise %43.8 oranında hem beğenen hem de beğenmeyen uzman görüşü oluşmuştur. Genel olarak bu grupta da mevcut durum beğenilmemektedir.

Doktora mezunu katılımcıların az olduğu bu grupta da mevcut durumun beğenilmediği, tüm tasarımların genel olarak beğenildiği gözlenmektedir.

4.3.2.4. Meslek Gurupları

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Meslek Guruplarına göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm meslek guruplarında toplam 250 kişinin katıldığı ankette, İşçi, Özel Sektör, Memur ve Esnaf toplamı katılımcıların %76.8'ini oluşturmakta ve en yüksek katılım 58 kişi ile Özel Sektör çalışanlarıdır. Katılımcı sayısı az olan belirtilmemiş, işçi, işsiz ve

serbest meslek erbapları sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterleri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

Memur katılımcılar 22 kişiden oluşmakta ve %59.1 oranı ile 13 kişi “beğenmedim”, %22.7 oranı ile 5 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmişlerdir.

Özel sektörden 14 katılımcının %78.6’sı (11 kişi) hiç beğenmediğini, %21.4’ü (3 kişi) “beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.4.1. Meslek ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

Meslek		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam	
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim		
Fotoğraf 8	Belirtil	N	1	1	1	0	0	3
	memiş	%	33.3%	33.3%	33.3%	0.0%	0.0%	100.0%
	İşçi	N	0	1	0	0	0	1
		%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	İşsiz	N	3	0	0	0	0	3
		%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Memur	N	5	13	3	1	0	22
		%	22.7%	59.1%	13.6%	4.5%	0.0%	100.0%
	Özel	N	11	3	0	0	0	14
		%	78.6%	21.4%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Serbest	N	3	0	0	0	0	3
		Meslek	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Toplam	N	23	18	4	1	0	46
		%	50.0%	39.1%	8.7%	2.2%	0.0%	100.0%

$X^2=70.308$ $p=0.000$

Çizelge 4.3.2.4.1’de gözlemlendiği gibi ($X^2=70.308$ / $p=0.000$), farklı meslek guruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 8’i hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en fazla %78.6 ve 11 kişi ile özel sektör çalışanları tercih etmişlerdir.

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterleri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı meslek guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

Memur katılımcılar 22 kişiden oluşmakta ve %59.1 oranı ile 13 kişi “beğenmedim”, %22.7 oranı ile 5 kişi ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmişlerdir.

Özel sektörden 14 katılımcının %78.6’sı (11 kişi) hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.4.2’de gözlemlendiği gibi ($X^2=44.985 / p=0.016$), farklı meslek guruplarında %47.8 oranında (22 kişi) Fotoğraf 12’yi hiç beğenmediğini belirtmiştir. “hiç beğenmedim” seçeneğini en fazla %78.6 ve 11 kişi ile özel sektör çalışanları tercih etmişlerdir.

Çizelge 4.3.2.4.2. Meslek ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

Meslek		Hiç	Beğenme	Kararsız	Beğendim	Çok	Toplam	
		Beğenmedim	dim	zım		Beğendim		
Fotoğraf 12	Belirtil	N	1	1	1	0	0	3
	memiş	%	33.3%	33.3%	33.3%	0.0%	0.0%	100.0%
	İşçi	N	0	1	0	0	0	1
		%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	İşsiz	N	3	0	0	0	0	3
		%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Memur	N	5	13	2	2	0	22
		%	22.7%	59.1%	9.1%	9.1%	0.0%	100.0%
	Özel	N	11	2	1	0	0	14
	Sektör	%	78.6%	14.3%	7.1%	0.0%	0.0%	100.0%
Serbest	N	2	1	0	0	0	3	
Meslek	%	66.7%	33.3%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	
Toplam	N	22	18	4	2	0	46	
	%	47.8%	39.1%	8.7%	4.3%	0.0%	100.0%	

$X^2=44.985$ $p=0.016$

Uzman meslek guruplarına göre genel değerlendirme

Özel Sektörde çalışan bu guruptaki uzmanlar %63.1 oran ile Fotoğraf 9’u beğendiğini, daha sonrasında ise %57.9 oranında Fotoğraf 5’i beğendiği gözlenmektedir. Genel olarak ağaçsız ve mevcut halinin de beğenilmediği görülmektedir.

Memur katılımcıların en yüksek sayıda olduğu bu gurupta %68.2 oran ile Fotoğraf 1 ve Fotoğraf 2 en çok “beğendim” veya “çok beğendim” seçenekleri tercih edilmiştir. Genel olarak ağaçlı olan tüm tasarımlar bu gurup içinde beğenilmiştir.

4.3.2.5. Aylık Gelir Durumu

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Gelir Durumuna göre farklılıklar aranmıştır.

Tüm gelir guruplarında toplam 46 kişinin katıldığı ankette, Asgari Ücret ve Altı, 3501-4500 TL gelir gurubu ve 4501 TL ve Üstü gelir gurubu toplamı katılımcıların %84.8’ini oluşturmakta ve en yüksek katılım 27 kişi ile 4501 TL ve Üstü gelir gurubudur. Katılımcı sayısı az olan yanıtızsız, asgari ücret ve altı ve 2001-2500 TL gelir gurubu sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

2501-3500 TL gelir gurubu 7 katılımcıdan %57.1’i (4 kişi) “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, %42.9 (3 kişi) “hiç beğenmediğini belirtmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubu 27 katılımcıdan %37’si (10 kişi) “beğenmedim” seçeneğini tercih ederken, %51.9 (14 kişi) hiç beğenmediğini belirtmiştir. Ayrıca %11.1 (3 kişi) kararsız kaldığını bildirmiştir.

4501 ve üstü gelir gurubu 5 katılımcıdan %80 (4 kişi) hiç beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.5.1’de gözlemlendiği gibi ($X^2=58.214 / p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %56.5 oranında (26 kişi) Fotoğraf 4’ü beğenmediğini belirtmiştir.

“Beğenmedim” seçeneğini en çok %51.9 ve 14 kişi ile 3501-4500 TL gelir gurubu tercih etmiştir. Katılımcılardan hiç biri “beğendim” ya da “çok beğendim” seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.5.1. Aylık Gelir ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir						Toplam
		Yanıtsız (Boş)	Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü	
Fotoğraf 4	Yanıtsız (Boş)	N	0	1	0	0	0	1
		%	0.0%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%
	Hiç Beğenmedim	N	1	1	3	3	14	4
		%	100.0%	50.0%	75.0%	42.9%	51.9%	80.0%
	Beğenmedim	N	0	0	1	4	10	1
		%	0.0%	0.0%	25.0%	57.1%	37.0%	20.0%
	Kararsızım	N	0	0	0	0	3	0
		%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	11.1%	0.0%
Toplam	N	1	2	4	7	27	5	46
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=28.039$ $p=0.021$

Fotoğraf 9

Mevcut durum fotoğrafına, 10 m aralıklarla *Fraxinus excelsior* (Dışbudak) ve uzun çiçek parteri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek birlikte eklenmiş ve farklı aylık gelir guruplarında bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.9).

2501-3500 TL gelir gurubu %57.1'i (4 kişi) “beğendim”, %42.9 (3 kişi) “çok beğendim” seçeneğini ve 3501-4500 TL gelir gurubu ise %63'ü (17 kişi) “beğendim” seçeneklerini tercih ederken, 4501 ve üstü gelir gurubu %60 (3 kişi) ile kararsız kaldığını belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.5.2'da gözlemlendiği gibi ($X^2=32.873$ / $p=0.035$), farklı aylık gelir guruplarında %54.3 oranında (25 kişi) Fotoğraf 9'u beğendiğini belirtmiştir. “Beğendim” seçeneğini en çok %63 ve 17 kişi ile 3501 -4500 TL gelir gurubu tercih etmiştir.

Çizelge 4.3.2.5.2. Aylık Gelir ve Fotoğraf 9 parametresi Ki-kare testi

		Aylık Gelir							
		Yanıtsız (Boş)	Asg. Ücret ve Altı	2001 - 2500	2501 - 3500	3501 - 4500	4501 ve Üstü	Toplam	
Fotoğraf 9	Hiç	N	0	0	0	0	1	1	2
	Beğenmedim	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,7%	20,0%	4,30%
	Beğenmedim	N	0	1	0	0	5	0	6
		%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	18,5%	0,0%	13,0%
	Kararsızım	N	0	0	2	0	4	3	9
		%	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	14,8%	60,0%	19,6%
	Beğendim	N	1	1	1	4	17	1	25
		%	100,0%	50,0%	25,0%	57,1%	63,0%	20,0%	54,3%
	Çok	N	0	0	1	3	0	0	4
	Beğendim	%	0,0%	0,0%	25,0%	42,9%	0,0%	0,0%	8,7%
Toplam	N	1	2	4	7	27	5	46	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$X^2=32.873$ $p=0.035$

Uzman aylık gelir durumuna göre genel değerlendirme

Katılım oranının düşük olduğu Asgari Ücret Ve Altı gelir gurubunda Fotoğraf 1 en beğenilen tasarım olmuştur. Katılımcıların mevcut durumu genel olarak beğenmedikleri gözlemlenmiştir.

3501-4500 TL gelir gurubunda ise Fotoğraf 9'u tüm katılımcılar "beğendim" ya da "çok beğendim" seçeneklerini tercih etmişler, daha sonra Fotoğraf 10 %85.7 oranında beğenilmiştir. Ağaçsız tasarımlar genel olarak beğenilmemiştir. Mevcut durumu bu gruptaki katılımcıların tamamı hiç beğenmemiştir.

Gelir gurubunda en yüksek katılımı sağlayan 4501 TL Ve Üstü gurubu 27 kişi ile %60 oranında katılım sağlamıştır. Fotoğraf 1, Fotoğraf 5 ve Fotoğraf 9 %63 oranı ile toplamda en çok beğenilen tasarım olmuş, Her üç tasarımda ortak nokta uzun çiçek parterli ve ağaçlı tasarımdır. Mevcut durum ile beraber ağaçsız tasarımlar da bu grupta pek beğenilmediği gözlenmektedir.

4.3.2.6. Mesleki Deneyim

Ki-kare sonucuna göre, verilen önerilerde katılımcı tercihleri Meslek Deneyimlerine göre farklılıklar aranmıştır.

Mesleki deneyim guruplarında toplam 46 kişinin katıldığı ankette, 5-9 yıl, 10-14 yıl ve 15-19 yıl mesleki deneyime sahip katılımcılar, deneklerin %78,2'sini oluşturmakta ve en yüksek katılım 14 kişi ile 5-9 yıl mesleki deneyime sahip uzmanlardan oluşmaktadır. Katılımcı sayısı az olan 0-4 yıl deneyim ve 20 yıl üzeri deneyim gurupları sonuçları etki edecek düzeyde olmadığı için açıklamada dikkate alınmamıştır.

Fotoğraf 3

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı mesleki deneyime sahip katılımcılarda bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.3).

5-9 yıl mesleki deneyimi olan 14 katılımcıdan %57.1'i (8 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %42.9'u (6 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

10-14 yıl mesleki deneyimi olan 11 katılımcıdan %63.6'sı (7 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %36.4'ü (4 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

15-19 yıl mesleki deneyimi olan 9 katılımcıdan %66.7'si (6 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %33.3'ü (3 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.6.1'de görüldüğü gibi ($X^2=28,754 / p=0,004$), farklı aylık gelir guruplarında %54,3 oranında (25 kişi) Fotoğraf 3'ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. "Hiç Beğenmedim" seçeneğini en çok %63,6 ve 7 kişi ile 10-14 yıl mesleki deneyimi olan uzmanlar tercih etmiştir. Hiçbir katılımcı "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemiştir.

Çizelge 4.3.2.6.1. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 3 parametresi Ki-kare testi

		Mesleki Deneyim					Toplam	
		0-4 Yıl	10-14 Yıl	15-19 Yıl	20 ve Üstü	5-9 Yıl		
Fotoğraf 3	Hiç	N	5	7	6	1	6	25
	Beğenmedim	%	71.4%	63.6%	66.7%	20.0%	42.9%	54.3%
	Beğenmedim	N	2	4	3	1	8	18
		%	28.6%	36.4%	33.3%	20.0%	57.1%	39.1%
	Kararsızım	N	0	0	0	1	0	1
		%	0.0%	0.0%	0.0%	20.0%	0.0%	2.2%
	Beğendim	N	0	0	0	2	0	2
		%	0.0%	0.0%	0.0%	40.0%	0.0%	4.3%
Toplam		N	7	11	9	5	14	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=28.754$ $p=0.001$

Fotoğraf 4

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parteri ile beyaz renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı mesleki deneyime sahip katılımcılarda bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.4).

5-9 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %50'si (7 kişi) “beğenmedim” seçeneğini, %42.9'u (6 kişi) ise “hiç beğenmedim” seçeneğini tercih etmiştir.

10-14 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %63.6'sı (7 kişi) “hiç beğenmedim” seçeneğini, %36.4'ü (4 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

15-19 yıl mesleki deneyimi deneklerin %77.8'si (7 kişi) “hiç beğenmedim” seçeneğini, %22.2'si (2 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.6.2'de gözlemlendiği gibi ($X^2=31.361$ / $p=0.002$), farklı aylık gelir guruplarında %56.5 oranında (26 kişi) Fotoğraf 4'ü hiç beğenmediğini belirtmiştir. “Hiç Beğenmedim” seçeneğini en çok 7 kişi ile 10-14 yıl ve 15-19 yıl mesleki deneyimi olan uzmanlar tercih etmiştir. Hiçbir denek Fotoğraf 4'te “beğendim” ya da “çok beğendim” seçeneklerini tercih etmemişlerdir.

Çizelge 4.3.2.6.2. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 4 parametresi Ki-kare testi

		Mesleki Deneyim					Toplam	
		0-4 Yıl	10-14 Yıl	15-19 Yıl	20 ve Üstü	5-9 Yıl		
Fotoğraf 4	Yanıtsız (Boş)	N	0	0	0	0	1	1
		%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	7.1%	2.2%
	Hiç Beğenmedim	N	5	7	7	1	6	26
		%	71.4%	63.6%	77.8%	20.0%	42.9%	56.5%
	Beğenmedim	N	2	4	2	1	7	16
		%	28.6%	36.4%	22.2%	20.0%	50.0%	34.8%
	Kararsızım	N	0	0	0	3	0	3
		%	0.0%	0.0%	0.0%	60.0%	0.0%	6.5%
Toplam		N	7	11	9	5	14	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=31.361$ $p=0.002$

Fotoğraf 7

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterleri ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı mesleki deneyime sahip katılımcılarda bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.7).

5-9 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %57.1'i (8 kişi) "beğenmedim" seçeneğini, %42.9'u (6 kişi) ise hiç beğenmediğini belirtmiştir.

10-14 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %63.6'sı (7 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %36.4'ü (4 kişi) ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

15-19 yıl mesleki deneyimi deneklerin %55.6'sı (5 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %44.4'ü (4 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.6.3'te gözlemlendiği gibi ($X^2=37.385$ / $p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 7'yi hiç beğenmediğini belirtmiştir. "Hiç Beğenmedim" seçeneğini en çok %63.6 ve 7 kişi ile 10-14 yıl mesleki deneyimi olan uzmanlar tercih etmiştir. Hiçbir denek Fotoğraf 7'de "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemişlerdir.

Çizelge 4.3.2.6.3. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 7 parametresi Ki-kare testi

			Mesleki Deneyim					
			0-4 Yıl	10-14 Yıl	15-19 Yıl	20 ve Üstü	5-9 Yıl	Toplam
Fotoğraf 7	Hiç	N	4	7	5	1	6	23
	Beğenmedim	%	57.1%	63.6%	55.6%	20.0%	42.9%	50.0%
	Beğenmedim	N	3	4	4	0	8	19
		%	42.9%	36.4%	44.4%	0.0%	57.1%	41.3%
	Kararsızım	N	0	0	0	2	0	2
		%	0.0%	0.0%	0.0%	40.0%	0.0%	4.3%
	Beğendim	N	0	0	0	2	0	2
		%	0.0%	0.0%	0.0%	40.0%	0.0%	4.3%
Toplam		N	7	11	9	5	14	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=37.385$ $p=0.000$

Fotoğraf 8

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterisi ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı mesleki deneyime sahip katılımcılarda bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.8).

5-9 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %57.1'i (8 kişi) "beğenmedim" seçeneğini, %42.9'u (6 kişi) ise hiç beğenmediğini belirtmiştir.

10-14 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %54.5'i (6 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %45.5'i (5 kişi) ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

15-19 yıl mesleki deneyimi deneklerin %66.7'si (6 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %22.2'si (2 kişi) ise beğenmediğini, 11.1 (1 kişi) ise beğendiğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.6.4'te gözlemlendiği gibi ($X^2=42.483$ / $p=0.000$), farklı aylık gelir guruplarında %50 oranında (23 kişi) Fotoğraf 8'i hiç beğenmediğini belirtmiştir. "Hiç Beğenmedim" seçeneğini en çok 6 kişi ile 5-9 yıl, 10-14 yıl ve 15-19 yıl mesleki deneyimi olan uzmanlar aynı sayıda tercih etmiştir. Hiçbir denek Fotoğraf 8'de "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemişlerdir.

Çizelge 4.3.2.6.4. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 8 parametresi Ki-kare testi

		Mesleki Deneyim					Toplam	
		0-4 Yıl	10-14 Yıl	15-19 Yıl	20 ve Üstü	5-9 Yıl		
Fotoğraf 8	Hiç	N	4	6	6	1	6	23
	Beğenmedim	%	57.1%	54.5%	66.7%	20.0%	42.9%	50.0%
	Beğenmedim	N	3	5	2	0	8	18
		%	42.9%	45.5%	22.2%	0.0%	57.1%	39.1%
	Kararsızım	N	0	0	0	4	0	4
		%	0.0%	0.0%	0.0%	80.0%	0.0%	8.7%
	Beğendim	N	0	0	1	0	0	1
		%	0.0%	0.0%	11.1%	0.0%	0.0%	2.2%
Toplam		N	7	11	9	5	14	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=31.361$ $p=0.002$

Fotoğraf 11

Mevcut durum fotoğrafına, uzun çiçek parterleri ile kırmızı renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı mesleki deneyime sahip katılımcılarda bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.11).

5-9 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %57.1'i (8 kişi) "beğenmedim" seçeneğini, %35.7'si (5 kişi) ise hiç beğenmediğini belirtmiştir.

10-14 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %36.4'ü (4 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %63.6'sı (7 kişi) ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

15-19 yıl mesleki deneyimi deneklerin %55.6'sı (5 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %44.4'ü (4 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.6.5'te gözlemlendiği gibi ($X^2=28.912$ / $p=0.004$), farklı aylık gelir guruplarında %45.7 oranında (21 kişi) Fotoğraf 11'i beğenmediğini belirtmiştir. "Beğenmedim" seçeneğini en çok %63.6 ve 7 kişi ile 10-14 yıl mesleki deneyimi olan uzmanlar tercih etmiştir. Hiçbir denek Fotoğraf 11'i "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemişlerdir.

Çizelge 4.3.2.6.5. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 11 parametresi Ki-kare testi

		Mesleki Deneyim					Toplam	
		0-4 Yıl	10-14 Yıl	15-19 Yıl	20 ve Üstü	5-9 Yıl		
Fotoğraf 11	Hiç	N	4	4	5	1	5	19
	Beğenmedim	%	57.1%	36.4%	55.6%	20.0%	35.7%	41.3%
	Beğenmedim	N	2	7	4	0	8	21
		%	28.6%	63.6%	44.4%	0.0%	57.1%	45.7%
	Kararsızım	N	0	0	0	3	1	4
		%	0.0%	0.0%	0.0%	60.0%	7.1%	8.7%
	Beğendim	N	1	0	0	1	0	2
		%	14.3%	0.0%	0.0%	20.0%	0.0%	4.3%
Toplam		N	7	11	9	5	14	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=28.912$ $p=0.004$

Fotoğraf 12

Mevcut durum fotoğrafına, kısa çiçek parterisi ile mor renkli (temsili) mevsimlik çiçek eklenmiş ve farklı mesleki deneyime sahip katılımcılarda bıraktığı etki sorgulanmıştır (Şekil 4.12).

Çizelge 4.3.2.6.6. Mesleki Deneyim ve Fotoğraf 12 parametresi Ki-kare testi

		Mesleki Deneyim					Toplam	
		0-4 Yıl	10-14 Yıl	15-19 Yıl	20 ve Üstü	5-9 Yıl		
Fotoğraf 12	Hiç	N	4	6	6	1	5	22
	Beğenmedim	%	57.1%	54.5%	66.7%	20.0%	35.7%	47.8%
	Beğenmedim	N	3	5	2	0	8	18
		%	42.9%	45.5%	22.2%	0.0%	57.1%	39.1%
	Kararsızım	N	0	0	0	3	1	4
		%	0.0%	0.0%	0.0%	60.0%	7.1%	8.7%
	Beğendim	N	0	0	1	1	0	2
		%	0.0%	0.0%	11.1%	20.0%	0.0%	4.3%
Toplam		N	7	11	9	5	14	46
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2=28.727$ $p=0.004$

5-9 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %57.1'i (8 kişi) "beğenmedim" seçeneğini, %35.7'si (5 kişi) ise hiç beğenmediğini belirtmiştir.

10-14 yıl mesleki deneyimi olan deneklerin %54.5'i (6 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %45.5'i (5 kişi) ise "beğenmedim" seçeneğini tercih etmiştir.

15-19 yıl mesleki deneyimi deneklerin %66.7'si (6 kişi) "hiç beğenmedim" seçeneğini, %22.2'si (2 kişi) ise beğenmediğini belirtmiştir.

Çizelge 4.3.2.6.6'te gözlemlendiği gibi ($X^2=28.727 / p=0.004$), farklı aylık gelir guruplarında %47.8 oranında (22 kişi) Fotoğraf 12'yi hiç beğenmediğini belirtmiştir. "hiç beğenmedim" seçeneğini en çok 6 kişi ile 10-14 yıl ve 15-19 yıl mesleki deneyimi olan uzmanlar aynı sayıda tercih etmiştir. Hiçbir denek Fotoğraf 8'de "çok beğendim" seçeneğini tercih etmemişlerdir.

Uzman mesleki deneyimine göre genel değerlendirme

Mesleki deneyimi 0-4 yıl arasında olan grupta, Fotoğraf 1 %85.7 oranında "beğendim" ya da "çok beğendim" tercihleri yapılmıştır. Fotoğraf 9 ise %42.9 oranında "beğendim" ve "kararsızım" tercihleri seçilmiştir. Genel olarak mevcut durum ve ağaçsız tasarımlar tercih edilmemiştir.

Mesleki deneyimi 5-9 yıl olan ve en yüksek katılımcıya sahip olan grupta Fotoğraf 9 toplam %57.2 oranında "beğendim" ya da "çok beğendim" tercihleri seçilmiştir. Fotoğraf 1 ve Fotoğraf 10 ise %57.1 oranında beğenilmiştir. Ağaçlı fotoğraflar dışındaki tasarımlar genel olarak beğenilmemiştir. Bu gruptaki katılımcıların tamamı mevcut durumu "beğenmedim" ya da "hiç beğenmedim" olarak tercih etmişlerdir.

Mesleki deneyimi 10-14 yıl arasında olan uzmanların %72.7'si Fotoğraf 9'u beğendiğini belirtirken, Fotoğraf 3, Fotoğraf 7, Fotoğraf 8, Fotoğraf 11 ve Fotoğraf 12 tüm uzmanlar tarafından "beğenmedim" ya da "hiç beğenmedim" olarak tercih edilmiştir. Mevcut durum ise katılımcıların %90.9'u tarafından beğenilmemekte iken %9.1'i çok beğendiğini belirtmiştir.

Mesleki deneyimi 15-19 yıl arasında olan uzmanların %88,9'u Fotoğraf 5'i beğendiğini belirtirken, ikinci olarak %77.8 oranında Fotoğraf 1 beğenilmiştir.

Katılımcıların tamamı Fotoğraf 3, Fotoğraf 7 ve Fotoğraf 11'i beğenmediğini bildirmiştir. Mevcut durum ise yine katılımcıların tamamı tarafından beğenilmediği gözlemlenmiştir.

Katılım oranının düşük olduğu 20 Yıl Ve Üstü grupta Fotoğraf 2 tüm katılımcıların tercihi olarak en beğenilen tasarım olurken, katılımcılar genel olarak tasarımları beğenmişlerdir. Mevcut durumu ise katılımcıların genel olarak beğenmedikleri gözlemlenmiştir.

Halkın katılımı ile yapılan anket sonuçlarına göre genel olarak;

- 1- Fotoğraf 10 en çok beğenilmiş ve tercih edilmiştir. Diğer tasarımlardan ayrılan en önemli özelliği renginin kırmızı olması ve kısa çiçek parterli olmasıdır.
- 2- İkinci sırada tercih edilen Fotoğraf 2 beyaz renkli çiçeklere sahip olan tasarımdır.
- 3- Halkın genel beklentisi cadde boyunca ağaçların olması ve zeminde kısa çiçek parteri tercih etmektedirler.
- 4- Uzun çiçek parterleri hemen hemen hiçbir grupta tercih edilmemiştir, yaya geçişlerini engelleyebileceğinden dolayı uygun görülmemişlerdir.
- 5- Mevcut durumu sadece cadde üzerindeki esnaf uygun görmekte. Yüz yüze yapılan görüşmelerde ise; dükkan cephelerini kapattığından dolayı tercih etmediklerini bildirmişlerdir. Çözüm olarak da gerekirse caddenin kapatılmasını ve mevcutta araç yolu olarak kullanılan yolun orta kısmını öneri olarak sunmuşlardır.

Uzmanlar ile yapılan anket sonuçlarına göre genel olarak;

- 1- Fotoğraf 9 uzmanlar tarafından tercih edilmiş, kırmızı rengi ile ön plana çıkmakta ve uzun çiçek parterli tasarımdır.
- 2- İkinci sırada Fotoğraf 1 tercih edilmiştir. Beyaz renkli ve uzun çiçek parterli tasarımdır.
- 3- Uzmanlar da halkın tercihleri gibi cadde boyunca ağaçlı olması gerektiğini düşünmekte ancak uzun çiçek parterlerini tercih etmektedirler.
- 4- Genel olarak uzun çiçek parteri tercih etmiş ve renkli çiçekler olması gerektiğini düşünmekte, bu şekilde caddeye canlılık geleceğine inanmaktadır.
- 5- Mevcut durumun değişmesi gerektiğine uzmanlar da katılmaktadır.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Kent merkezlerindeki yeşil alan miktarı, kentlerin gelişmesi ve nüfusun artması ile zamanla azalmaya başlar. Yollar insanların bitkilerle en sık ve her an bulunduğu mekanlardır. İnsanlar ağaçlandırılmış yollarda günün yorgunluğunu ve stresini daha çabuk üzerinden atabilir ve yüksek yapıların arasında kendilerini daha fazla güvende hissederler.

Kent içi ağaçlandırma ile kent merkezinin iklim ve hava kirliliğine de etki edilebilir ve kent merkezini daha yaşanır hale getirilmesinde etkisi vardır.

Yapılan tez taramalarından, birçok yerde yapılan bilimsel araştırmalar ağaçlandırma çalışmalarının gerekli özen gösterilmeden, alt yapı çalışmaları bitmeden ya da uygulamanın yapılacağı mekana uygun olmayan türlerin tercih edildiği anlaşılmaktadır.

Kent içi yol ağaçlandırma çalışmaları kentsel ölçekteki mekânlarla ilişkilendirilmeden herhangi bir planlama ve tasarım çerçevesinde yapılmamaktadır. Genelde alt ve üst yapı çalışmaları yapılmadan veya bitirilmeden ağaçlar gününbirlik kararlarla tesis edilmektedir. Böylece, estetik değerden uzak ve istenilen işlevleri yerine getirmeyen bir görüntü ortaya çıkmaktadır. Uygulamadaki çalışmalar da buna paralel pek çok yanlış veya olumsuzlukları beraberinde getirmektedir (Gürel, 2016).

Çelem ve Şahin (1997)'e göre, kentlerde ağaçların tam olgunluğa ulaşabilmesi için gerekli süre 50–100 yıl olduğu dikkate alındığında her yol ağaçlandırmasında temel hedef gelecek nesillerdir (Gül ve Küçük, 2005). Be nedenle yol ağaçlandırması yapılırken ağacın gelecek yıllardaki ulaşacağı boy ve çapı ile beraber ağacın yapısı dikkate alınmalı ve buna göre tasarımlar geliştirilmelidir. Aynı zamanda ağaçlandırılacak yolun işlevi, kimliği ve bulunduğu mekana etkisi dikkate alınmalıdır.

Ağaç türleri tercih edilirken, en az 2-2.5 m boylu, düzgün formda, yukarıya doğru dallanan, hızlı büyüyen ve yaz aylarında iyi gölge oluşturmak için uzun süre yapraklı kalabilen türlerden olmalıdır. Aynı zamanda kentin olumsuz etkilerine karşı dayanıklı ve budamaya duyarlı olmalıdır.

Yol ağaçlandırmasında kullanılacak türlerin trafiğe olumsuz etkileri olmamalı ve diğer kent mobilyalarının işlevini engellememeli (aydınlatma vb.). Yapıların ışık

almalarını ve ağaçların taç gelişimlerini engellememesi için dikim aralıklarına uyulmalıdır.

Şekil 5.1’de kent içi yol ağaçlandırmasında ızgara sistemi uygulanmadığını, ağaçların kök boğazına kadar parke taşı ile kaplandığı görülmektedir. Ağaç köklerinin hava alabileceği hiç alan bırakılmadığı anlaşılmaktadır (Gürel, 2016).

Şekil 5.1. Ağaç köklerine uygun alana bırakılmaması (Gürel, 2016)

Van Büyükşehir Belediyesinin son yıllarda cadde ve bulvarlardaki yapılan yol ağaçlandırmaları kent içindeki yeşil alan akslarını ortaya çıkarmaktadır. Ancak bu çalışmalar şu ana kadar da Cumhuriyet Caddesi üzerinde yapılmamıştır. 2018 yılı içinde saksılar ile cadde yeşil bir görüntüye kavuşturulmak istense de istediği etkiye ulaşamamıştır. Kentin en önemli caddelerinden biri olan Cumhuriyet Caddesi, kent kimliği açısından yapılan müdahaleler ile cadde daha karmaşık bir hale gelmiştir.

Cumhuriyet Caddesi ve çevresinde genel olarak eksikliğini hissedilen açık ve yeşil alanların azlığı, gün içinde cadde de artan nüfus yoğunluğuna paralel yeşil alan eksikliği dikkat çekmektedir. Kent merkezinin en önemli caddesi olan Cumhuriyet Caddesini yaşanabilir hale gelmesinde yol ağaçlandırmasının önemi tartışılmazdır. Yapılacak sağlıklı bir ağaçlandırma caddenin estetik kaygıyla birleştiğinde kentin tanrılığına önemli katkı sağlayacaktır.

Daha yaşanılabilir bir Cumhuriyet Caddesi ağaçlandırma tasarımı için aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç olarak Cumhuriyet Caddesi boyunca ağaçlandırılmalı ve ağaçlar altında kendini hissettirecek oranda ve halkın düşündüğü gibi geçişleri etkilemeyecek büyüklükte çiçek parterleri yapılmalı ve renkli çiçekler tercih edilmelidir.

Bu çalışma yapılırken diğer kent mobilyalarına (aydınlatma armatürü, çöp kocaı vb.) da dikkat edilmeli ve caddenin ve kentin kimliğine uygun tercihler yapılmalıdır.

Tüm bu veriler ışığında Cumhuriyet Caddesi üzerinde yapılacak olan bitkisel çalışmalar şöyle özetlenebilir; Yol ağaçlandırması mutlaka yapılmalı ve bu çalışma yapılırken planlama, tasarım ve uygulama ile beraber bakım-onarım ile ilgili programlar oluşturulmalı ve bu çalışmalar imar planı ile uyumlu olmalıdır.

Sonuç olarak kentsel kaliteyi arttıran en önemli unsurlardan biri olan yol ağaçlandırmalarına gereken önem verilmeli ve kentin en önemli caddelerinden biri olan Cumhuriyet Caddesine artı değer katacak iyi bir ağaçlandırma çalışması göz ardı edilmemelidir.

5.1.Öneri Projesi

Anket sonuçlarına göre Cumhuriyet Caddesinin hali hazır durumu NetCAD programı ile dönüştürülmüş ve AutoCAD programı ile mevcut bitkisel haline göre cadde yeniden tasarlanmıştır (Şekil 5.2. a ve b).

Şekil 5.2a. Cumhuriyet Caddesi Beşyol Meydanı (Orijinal).

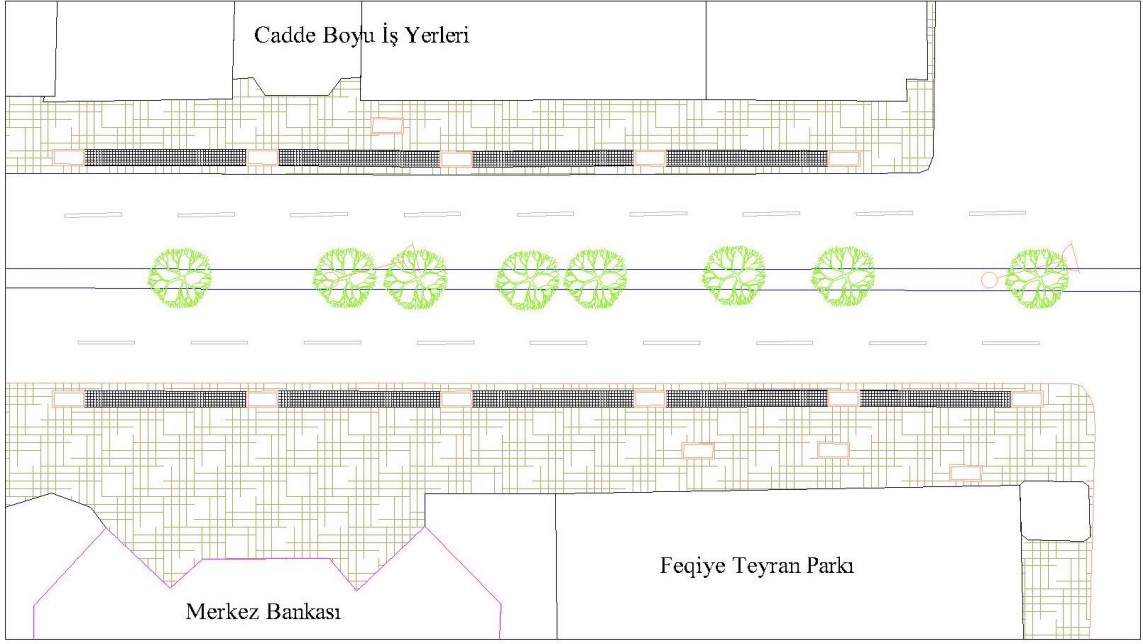

Şekil 5.2b. Cumhuriyet Caddesi Soydan Kavşağı (Orijinal).

Anket çalışmasında sunulan önerilerden en çok beğenilen tasarım, kısa çiçek parterli ve ağaçlı seçenekte, 1 x 1 m ebatlarında çiçek parteri ve içinde cadde boyunca ağırlıklı kullanılan *Fraxinus excelsior* (Dişbudak) düşünülmüştür. Daha sonra beğenilen öneri ise uzun çiçek parterli ve ağaçlı seçenekte, 3 x 1 m ebatlarında çiçek parteri ve içinde aynı şekilde *Fraxinus excelsior* (Dişbudak) düşünülmüştür.

Tasarım yapılırken, halkın katıldığı anket sonuçlarında yol geçişlerinin sağlanabilmesi için genellikle, çiçek parterli ve cadde boyunca uygun ağaçlar tercih edilmiştir. Uzman görüşlerinde ise ağaç altı mevsimlik bitkilerle cadde boyunca estetik bir görüntü elde etmek için, uzun çiçek parterli ve ağaçlı tasarımların öne çıkmıştır.

Her iki talep göz önüne alındığında kısa çiçek parterleri ile uzun parterleri dengelemek için 2 x 1 m ebatlarında yeni bir tasarım hazırlanmıştır. Aynı zamanda bu alanları daha iyi vurgulamak adına, cadde boyunca yapılacak olan parterler arasındaki zemin döşemesinin de değiştirilerek alana hareket kazandırılacağı düşünülmektedir (Şekil 5.3).

Şekil 5.3. Cumhuriyet Caddesi döşeme detayı (Orijinal).

Proje üzerinde mevcut ağaçlar yeşil renkte belirtilmiştir. Mevcut ağaçlara uygun olan yerlerde 2 x 1 m ebatlarında çiçek parteri eklenmiştir. Cadde boyunca ağaçlandırılmamış alanlarda (Şekil 5.4) ise uygun alanlarda 12 m mesafelerde cadde ağaçlandırılması ve ağaç altı çiçek parteri tasarlanmıştır (Şekil 5.5, Şekil 5.6).

Şekil 5.4. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirmenin yapılmadığı alanlar (Orijinal).

Şekil 5.5. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 1 (Orijinal).

Şekil 5.6. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 2 (Orijinal).

Cumhuriyet Caddesi kuzey-güney yönüne doğru (Şekil 5.7), caddenin sol kaldırımında bitkilendirme neredeyse hiç yokken, öneri projesinde bu bölgeye ağırlık verilmiştir (Şekil 5.8, Şekil 5.9).

Şekil 5.7. Cumhuriyet Caddesi mevcut durum (Orijinal).

Şekil 5.8. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 3 (Orijinal).

Şekil 5.9. Cumhuriyet Caddesi bitkilendirme için öneri çizimi 4 (Orijinal).

Yol ağaçlandırmaları kentleri daha yaşanabilir hale getirmektedir. Önerilen tasarımda da görüldüğü gibi cadde boyunca insanları doğaya daha fazla yakınlaştırmaya çalışılmıştır.

KAYNAKLAR

- Anonim, 2019a. Ağaçlarla ölçek etkisi <https://tr.depositphotos.com/124282974/stock-photo-champs-elysees-paris.html>
- Anonim, 2019b. Van'ın İklim ve Bitki Örtüsü <http://www.cografya.gen.tr/tr/van/iklim.html> Van. Erişim Tarihi: 02.07.2019.
- Anonim, 2019c. Van'ın İklim ve Bitki Örtüsü <https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?k=A&m=VAN> Van. Erişim Tarihi: 07.07.2019.
- Anonim, 2019d. Yol ağaçlarının vurgulama etkisi <https://tr.depositphotos.com/73338197/stock-photo-tree-lined-road.html> Van. Erişim Tarihi: 07.07.2019.
- Anonim, 2019e. Van'ın İklim ve Bitki Örtüsü <https://www.on5yirmi5.com/dosya/turkiyenin-illeri/65-van-hakkinda-genel-bilgi> Van. Erişim Tarihi: 07.07.2019.
- Anonim, 2019f. Cours Mirabeau Caddesi <https://pixels.com/featured/street-scene-cours-mirabeau-panoramic-images.html> Van. Erişim Tarihi: 08.07.2019.
- Anonim 2019g. Rambla de Catalunya Caddesi <http://www.barcelonaconnect.com/other-ramblas/> Van. Erişim Tarihi: 08.07.2019.
- Anonim 2019h. Ringstrasse Caddesi <https://www.wikidata.org/wiki/Q46232> Van. Erişim Tarihi: 08.07.2019.
- Anonim 2019ı. Champs-Elysees Caddesi <https://www.discoverwalks.com/blog/2018/04/06/things-to-do-near-champs-elysees/> Van. Erişim Tarihi: 08.07.2019.
- Anonim 2019i. Azerbaycan Bulvarı Kahramanmaraş. <http://www.marasyenigun.com/buyuksehir-azerbaycan-i-asfaltliyor/10692/> Van. Erişim Tarihi: 08.07.2019.
- Anonim 2019j. Van İlinin Türkiye Haritası Üzerindeki Konumu. https://4.bp.blogspot.com/-vPg0d0H6l c/U u5VuIruKI/AAAAAAAAATnI/7nOjeiaIFB8/s1600/van_turkiye_haritasinda_yeri_nerede.jpg Van. Erişim Tarihi: 31.07.2019.
- Anonim 2019k. Van İlçeler Fiziki Haritası http://cografyaharita.com/haritalarim/4l_van_ili_haritasi.png Van. Erişim Tarihi: 02.06.2019.
- Anonim 2019l, Anonim 2019m. Kuzey Güney yönünden caddenin eski görüntüsü <http://www.wanhaber.com/en-eski-van-fotograflari-112g-p9.htm> Van. Erişim Tarihi: 11.07.2019.
- Anonim, 2019n. Van'ın Kent Tarihi <http://www.van.gov.tr/tarihce> Van. Erişim Tarihi: 07.07.2019.
- Anonim, 2019o. Van'ın Coğrafi Yapısı <http://vankutup.gov.tr/TR-183896/cografyayapisi.html> Van. Erişim Tarihi: 02.07.2019.
- Anonim, 2019p. Google Earth program görüntüsü Van. Erişim Tarihi: 09.07.2019.
- Argun, F., 2018. *Van-Tatvan Karayolunun Karayolu Etkileri ve Peyzaj Düzenlemesi Açısından İncelenmesi*. Van Y.Y.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Van.

- Arslan, M., Dilaver, Z., 2006. Kentiçi yol ağaçlandırma çalışmaları: genel değerlendirme. ***Kentiçi Yol Ağaçlandırma Çalışmalarında Teknikler ve Sorunlar (Ankara Örneği) Paneli***, 11 Kasım 2006, Ankara. 31-47.
- Aşur, F., Alphan, H., 2018. Görsel peyzaj kalite değerlendirmesi ve alan kullanım planlamasına olan etkileri. ***Y.Y.Ü. Tarım Bilimleri Dergisi***, 28(1), 117-125.
- Çelem, H., Uslu, A., 2006. Kentiçi yol ağaçlandırma çalışmaları: genel değerlendirme. ***Kentiçi Yol Ağaçlandırma Çalışmalarında Teknikler ve Sorunlar (Ankara Örneği) Paneli***, 11 Kasım 2006, Ankara. 13-30.
- Demir, M., 2004. ***İstanbul'da Yol Ağaçlandırmasının Peyzaj Teknikleri Açısından İrdelenmesi ve Ağaç Bilgi Sistemi Oluşturulması Ağabisi; Şişli-Cumhuriyet Caddesi Örneği***. İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Ekmekçi, B., 2007. ***Yeni Kent Yerleşiminde Yol Ağaçlamalarına İlişkin Planlama, Tasarım Ve Yönetim Modelinin Geliştirilmesi***. A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Etli, B., 2002. Edirne ili merkez ilçe yeşil alan sisteminin peyzaj mimarlığı ilkeleri yönünden irdelenmesi. ***Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi***, 3(1): 47-59.
- Karaca, F., Kurtaslan, B., 2017. Kentsel yol ağaçlandırmalarının ankara "1071 malazgirt bulvarı" örneğinde irdelenmesi. ***International Journal of Social Science***, 58: 271-285, 2017.
- Küçük, G., Gül, A., 2005. Isparta kentiçi yol ağaçlandırmaları üzerine bir araştırma. ***Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi***, Cilt No: 9-(3):
- Şahin, Ş., Kurum, E., 2006. Kentiçi Yol Ağaçlandırma Çalışmaları: Genel Değerlendirme. ***Kentiçi Yol Ağaçlandırma Çalışmalarında Teknikler ve Sorunlar (Ankara Örneği) Paneli***, 11 Kasım 2006, Ankara. 48-63.
- Şirin, U., Polat, Z., 2018. Yol bitkilendirmelerinin tasarım ve uygulama açısından değerlendirilmesi: alanya kenti örneği. ***Kent Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Etkin Belediyecilik Uygulamaları, Alanya 1. Uluslararası Yerel Yönetimler Sempozyumu***, 1-3 Kasım 2018, Antalya. 326-337.
- Yılmaz, F., 2007. ***Cumhuriyet Caddesi, Halaskargazi Caddesi Ve Büyükdere Caddesi Örneğinde Kent İçi Yol Bitkilendirmesinin Değerlendirilmesi***. Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Çevre Tasarımı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Yılmaz, F., Aksoy, Y., 2009. Şehir içi yol bitkilendirmelerinin istanbul ili beyoğlu ilçesi cumhuriyet, halaskargazi ve büyükdere caddesi örneğinde irdelenmesi. ***Journal of Yasar University***, 4(16):2699-2728

EKLER

Ek – 1. Anket Formu

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü
CUMHURİYET CADDESİNİN PEYZAJINA YÖNELİK TERCİHLERİN
BELİRLENMESİ
Araştırma Projesi Anket Çalışması

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümünde yapılmakta olan yüksek lisans çalışmasında “**CUMHURİYET CADDESİNİN PEYZAJINA YÖNELİK TERCİHLERİN BELİRLENMESİ**” kapsamında kullanıcıların daha iyi bir cadde için beğenilerini belirlemek amacıyla düşüncelerinizi almak için yapılmaktadır. Ankette bulunan her sorunun herhangi bir doğru veya yanlış cevabı yoktur. Ankette amaçlanan; yeşil alan tasarımının kullanıcısı olan sizlerin yargılarını saptayarak, istek ve önerilerinizin tespit edilmesidir. Bu çalışma kapsamında ileriye yönelik tasarım çalışmalarının başarıya ulaşması ve mevcut tasarımlar için ne gibi öneriler getirilebileceği tartışılacaktır.

Desteginizden dolayı teşekkür ederiz.

Ömer Faruk AYTİN / Peyzaj Mimarı

Genel Bilgiler:

Yaş	Cinsiyet	Eğitim Durumu	Meslek	Aylık Gelir
☐ 15-18	☐ Kadın	☐ Okur/yazar	☐ İşçi	☐ Asgari Ücret ve altı
☐ 19-29	☐ Erkek	☐ İlkokul	☐ Özel Sektör	☐ 2001-2500 TL.
☐ 30-49		☐ Ortaokul	☐ Serbest Meslek	☐ 2501-3500 TL.
☐ 50-65		☐ Lise	☐ Memur	☐ 3501-4500 TL.
☐ 65 ve üstü		☐ Ön Lisans	☐ Esnaf	☐ 4501 TL. ve üstü
		☐ Lisans	☐ Emekli	
		☐ Y. Lisans	☐ Öğrenci	
		☐ Doktora	☐ Ev Hanımı	
		☐ Diğer	☐ İşsiz	
			☐ Diğer	

Lütfen aşağıdaki yorumlara katılıp katılmadığınıza ilişkin görüşünüzü belirtilen ifadelere göre seçiniz.

Ek.1. Anket Formu (devam)

	Hiç Beğenmedim	Beğenmedim	Kararsızım	Beğendim	Çok Beğendim
Fotoğraf 1					
Fotoğraf 2					
Fotoğraf 3					
Fotoğraf 4					
Fotoğraf 5					
Fotoğraf 6					
Fotoğraf 7					
Fotoğraf 8					
Fotoğraf 9					
Fotoğraf 10					
Fotoğraf 11					
Fotoğraf 12					
Fotoğraf 13					

Ek – 2. Projeler (CD: .....)

1. Cumhuriyet Caddesi öneri projesi
2. Üç boyutlu görseller

ÖZ GEÇMİŞ

1983 yılında Van'da doğdu. İlköğretimi ve lise eğitimlerini Van ilinde tamamlamıştır. 2000-2005 yılları arasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde okumuş ve 2005 yılında mezun olmuştur. 2005-2010 yılları arasında kendi ofisini açmış, 2010-2018 yılları arasında Van Büyükşehir Belediyesi'nde peyzaj mimarı olarak çalışmaya başlamış ve 2018 yılından itibaren halen Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yeşil Alanlar Müdürlüğünde Peyzaj Mimarı olarak çalışmaktadır. 2014 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başlamıştır.

T.C
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 23/08/2019

Tez Başlığı / Konusu:

Van Kenti Cumhuriyet Caddesinin Yeniden Düzenlenmesinde Kullanıcı Tercihlerinin Belirlenmesi Ve Tasarım Örneklerinin Önerilmesi

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam 191 sayfalık kısmına ilişkin, 22/08/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 2 (yüzde iki)'dir.

Uygulanan filtreler aşağıda verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit inatch size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi inceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Ömer Faruk AYTİN

Adı Soyadı: Ömer Faruk AYTİN

Öğrenci No: 149101134

Anabilim Dalı: Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı

Programı: Peyzaj Mimarlığı

Statusü: Y. Lisans Doktora

DANIŞMAN ONAYI
UYGUNDUR

Prof. Dr. Şevket ALP

ENSTİTÜ ONAYI
UYGUNDUR

(Unvan, Ad Soyad, İmza)